

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SANAYİ, TİCARET, ENERJİ,
TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE
TEKNOLOJİ KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

10'uncu Toplantı
15 Haziran 2022 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız'ın, Komisyonun bugünkü gündemi ve ülkemizde sanayileşmede bugün gelinen noktaya ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız'ın, Komisyonun, bakanlıkların temsilcileri ve sivil toplum örgütleriyle birlikte İzmir'de rüzgâr aksam ve parçalarını üreten tesislere yaptığı saha ziyaretine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi(2/4487)

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Ayhan Altuntaş'ın, Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız'ın Komisyonun, İzmir'de rüzgâr aksam ve parçalarını üreten tesislere yaptığı saha ziyaretiyle ilgili açıklamasına ilişkin açıklaması

2.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz'ın Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız'ın Komisyonun, İzmir'de rüzgâr aksam ve parçalarını üreten tesislere yaptığı saha ziyaretiyle ilgili açıklamasına ilişkin açıklaması

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU

10'uncu Toplantı

15 Haziran 2022 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu saat 14.11'de açılarak üç oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız,

Komisyonun bugünkü gündemi ve ülkemizde sanayileşmede bugün gelinen noktaya,

Komisyonun, bakanlıkların temsilcileri ve sivil toplum örgütleriyle birlikte İzmir'de rüzgâr aksam ve parçalarını üreten tesislere yaptığı saha ziyaretine,

İlişkin açıklama yaptı.

Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4487), görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş, Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız'ın Komisyonun, İzmir'de rüzgâr aksam ve parçalarını üreten tesislere yaptığı saha ziyaretiyle ilgili açıklamasına,

İstanbul Milletvekili Osman Boyraz, Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız'ın Komisyonun, İzmir'de rüzgâr aksam ve parçalarını üreten tesislere yaptığı saha ziyaretiyle ilgili açıklamasına,

İlişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 19.48'de toplantıya son verildi.

15 Haziran 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.11

BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)

BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)

SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)

KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Komisyonumuza katkı vermek üzere katılan değerli milletvekilleri, kıymetli Bakan Yardımcım, Bakanlığımızın değerli bürokratları, değerli basın mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarımızın çok değerli temsilcileri; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonumuzun 23’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Görüşmelere başlıyoruz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız’ın, Komisyonun bugünkü gündemi ve ülkemizde sanayileşmede bugün gelinen noktaya ilişkin açıklaması

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gündemimizde Gaziantep Milletvekilimiz, Komisyonumuzun üyesi Mehmet Erdoğan ve 82 milletvekili tarafından 7/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen (2/4487) esas numaralı Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi yer almaktadır.

Gündemimizde yer alan kanun teklifiyle ilgili, ilk imza sahibi Milletvekilimiz, Komisyon üyemiz Sayın Erdoğan maddelere ilişkin detay bilgilendirmelerini bizlerle paylaşacak ancak bundan önce, birkaç hususu -her zaman olduğu gibi- sizlerle çok kısa paylaşmaya çalışacağım.

Değerli arkadaşlar, iki yüz elli yıl önce İskoç mucidin buhar makinesi icadı ve sanayileşme hamlesi hep sanayileşmenin miladı olarak bilinir ve devamında gelen 2, 3, 4 ve 5’e doğru gittiğimiz sanayi hamleleri... Öyle ki bu hamleler; konvansiyonel sanayi dönemini elektroniğe, seri üretime, dijitalleşmeye, akıllı dönüşümlere, yapay zekâya ve her alanda yatay kesen dijitalleşmeye doğru bugün bizi getirdi. Ancak bir şey daha getirdi, o da, evet, sanayileşme iyidir, doğrudur ancak bugüne kadarki hesapsız sanayileşme çevreyi de maalesef, ciddi anlamda yaşanabilir olmaktan çıkarmıştır. O zaman dengeli, sağlıklı, sürdürülebilir bir sanayileşme stratejisini hep beraber yürütmek durumundayız.

Bugün geldiğimiz noktada, bu anlamda hep şunu söyledik: “Ülkemiz, sanayileşmede emisyonla menfi anlamda katkısı en düşük ülkelerden biridir.” Sanayileşmiş ülkeler bunu fütursuzca yaptıkları için bugün hep şunu söylüyoruz: “Evet, sanayileşmiş ve gelişmiş ülkeler, gelişmekte olan ülkelere çevre dengelemesi, emisyon hacminin sınırlanması ve ısı derecesinin düşürülmesiyle ilgili mutlaka ve mutlaka teknoloji transferiyle ve fonlamayla destek vermek zorundalar, bu onların yükümlülükleri.” Bunun altını her zaman çizmeye devam edeceğiz. Bizdeki süreç; gerçekten dünden bugüne çok dengeli, çok katılımcı ve çok piyasa dostu bir anlayışla sanayileşmeyi bugünlere getirmişiz.

Değerli arkadaşlar, 2002 yılında 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu'nu yürürlüğe sokmuşuz. Bugün gündemimizde yer alan Endüstri Bölgeleri Kanunu'nu, özellikle bir önceki Başkanlığımız döneminde ve buradaki pek çok arkadaşımızın da üye olduğu Komisyonumuzda üretim reformu olarak adlandırdığımız bir kanun teklifi paketiyle buradan geçirdik ve aslında o döneme kadar, sadece 6 endüstri bölgesi ilan edilmişken üretim reform paketinin getirdiği ivmeyle birlikte endüstri bölgeleri sayısı bugün 28'e yükselmiş durumda. Bu nedenle, o dönemki hem değerli bakanımıza hem de bürokratlarımıza emekleri için ayrıca teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, bugün itibarıyla toplamda 18 bin hektar alana ulaşan bu 28 endüstri bölgesinden 14'ünde devam eden sanayi üretimi ülkemizin büyümesine, ihracatına, istihdamına önemli katkılar vermeye devam ediyor. Öyle ki endüstri bölgelerimizin faaliyetleriyle 2021 yılı sonu itibarıyla 31.600 kişiye istihdam sağlandı ve bu bölgelerimizde küresel pazarlara 11 milyar dolarlık ihracat yapıldı. Yine 2021 yılı itibarıyla, cari açığımızın finansmanına da 8,4 milyar dolarlık katkı sağlandı, bu rakamları son derece önemsiyoruz. Ayrıca 28 endüstri bölgesinin 14'ünde şu an aktif faaliyet var, diğer 14'ü de yapım aşamasında dedik. Arkadaşlar, buralarda 32 milyar dolarlık yatırımın hayata geçmesini bekliyoruz ve bu durumda da beklentimiz, cari açığımıza 35 milyar dolarlık ilave katkı ve ilave 33 bine karşılık 99 bin kişiye de onun üzerinde ilave bir istihdam öngörümüz de bulunmaktadır. Dolayısıyla, bu anlamda son derece üretken, verimli ve katma değeri yüksek bir alanı konuşacağız bugün yine.

Sanayi üretimimiz en son veri olan nisan ayı itibarıyla -hepinizin malumu olduğu üzere- önceki yılın aynı ayına göre 10,8 arttı. Yılın ilk çeyreğinde 7,3'le OECD ülkeleri arasında en çok büyümeyi gerçekleştiren ülkemizde büyümenin 1,6 puanını sanayi sektörü sırtlanmış durumda.

İşte, bütün bunları daha ivmelendirmek, daha sürdürülebilir kılmak, daha etkin kılmak için bugün Endüstri Bölgeleri Kanunu'nda yeni bir güncelleme, yeni bir teklifi görüşmek üzere bir araya geldik. Bu kapsamda, detaylı paylaşımı Komisyonumuz üyesi, Gaziantep Milletvekilimiz Sayın Erdoğan yapacaklar. Şimdi sözü teklife ilgili detaylı açıklamaları dinlemek üzere kendisine bırakıyorum.

Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi(2/4487)*

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun Sayın Erdoğan.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim, Sayın Bakan Yardımcım, değerli bürokratlar; Türkiye'nin lokomotif sektörlerinden biri olan ve hızla büyüyen sanayi sektörünün geliştirilmesi için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının uygulamakta olduğu endüstri bölgeleri politikaları, nitelikli sanayi alanlarının oluşturulmasında organize sanayi bölgeleri uygulamaları yanında ciddi bir yere sahip olmaya başlamıştır.

Bakanlığın endüstri bölgeleri uygulamalarıyla ülke ekonomisini geliştirmek, nitelikli, katma değerli üretimi ve istihdamı artırmak, yatırımları teşvik etmek, yabancı sermayenin ülkemize girişini hızlandırmak ve teknoloji transferini sağlamak amaçlanmaktadır. Endüstri bölgeleri, ülkemizde üretilmeyen ve ithalatı tetikleyen stratejik sektörlerde yatırımlara uygun sanayi altyapılarını oluşturmayı hedeflemektedir. Bu çerçevede, endüstri bölgeleri ihracatı artıracak, cari açığımızı azaltacak, özellikle de ileri teknoloji üretecek yerli ve yabancı sermaye yatırımlarının ülkemize girişini ve reel yatırımlara dönüşüp kalıcı hâle gelmesini sağlayacak. Aynı zamanda da ülkemize AR-GE kapasitesini artırarak kritik kalkınma araçlarından bir tanesi olacak. Bu minvalde, endüstri bölgeleri uygulamalarının * (2/4487) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağı eklidir.

yukarıda açıklanan amaçları doğrultusunda insansız hava teknolojileri, petrokimya, yenilenebilir enerji, paslanmaz çelik, doğal gaz işleme, otomotiv, traktör, makine, kâğıt, vasıflı çelik, gübre, ilaç başta olmak üzere stratejik, katma değerli, cari açığımızı azaltan, kritik sektörlerde yatırım yapan firmalarımız mevcut endüstri bölgelerimizde yer alıp üretimlerine veya yatırımlarına devam etmektedir.

Bugün geldiğimiz noktada, toplam büyüklüğü 17.885 hektara ulaşan 3 karma endüstri bölgesi, 4 ihtisas endüstri bölgesi, 6 münferit yatırım yeri ve 15 özel endüstri bölgesi olmak üzere toplam 28 endüstri bölgesi Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından Resmî Gazete’de ilan edilmiştir. Bu endüstri bölgelerimizin şu an yarısı yatırımlarına ve proje çalışmalarına hız kesmeden devam etmektedir, diğer yarısı ise yatırımlarını tamamlayarak üretime geçmiştir. Üretimde olan endüstri bölgelerimizde geçen yıl sonu itibarıyla 31.585 kişi istihdam edilmektedir. Bu bölgelerimizde 2021 yılı sonu rakamlarına göre 10,93 milyar dolar ihracat gerçekleştirilmiştir. Yatırımcılarımız tarafından üretilen ithal ikame ürünlerle birlikte cari açığın azaltılmasına yaklaşık 8,36 milyar dolar katkı sağlanmıştır.

Endüstri bölgesi mevzuatının ve uygulamalarının 2017 yılında yasalaştırdığımız üretim reform paketi kapsamında güncellenmesiyle endüstri bölgesi taleplerinde ciddi bir artış olmuştur. Bu taleplerin değerlendirilmesi sonucunda Cumhurbaşkanımızca ilan edilen endüstri bölgeleri sayesinde endüstri bölgelerinin imkân ve katkılarından faydalanmak isteyen yatırımcılarımız tarafından yaklaşık 32 milyar dolarlık ilave sanayi yatırımı aktive edilmiştir. Önümüzdeki dönemde söz konusu yeni yatırımların tamamının gerçekleştirilmesi durumunda, cari açığımızın azaltılmasına yıllık 34,8 milyar dolar katkı sağlanması ve toplam 99 bin kişiye ilave iş imkânı sunulması hedeflenmektedir.

Sayın Başkanım, kıymetli milletvekillerim; sizlere yatırımcıların neden endüstri bölgelerini tercih ettiği hususunda da kısaca bazı bilgiler vermek istiyorum. Öncelikle, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının denetim ve kontrolünde yerli ve yabancı yatırımcılarımız, planlaması tamamlanmış ve altyapısı hazır üretim bölgelerinde sanayi parseli temin edebilmektedir. Sanayi yatırımlarında altyapı -yani su, elektrik, doğal gaz, yol gibi-harcamaları başlangıç maliyetleri arasında önemli bir yer tutmaktadır. Yatırımlarını hızlandırmak ve maliyetleri düşürmek için endüstri bölgesi uygulamalarıyla öncelikle yönetici şirket tarafından veya kamu yatırımı olarak altyapılar tamamlanmak üzere sanayicilerimiz için sanayi parselleri oluşturulmaktadır. Sanayinin altyapı gereksinimlerinin eksiksiz ve sürekli temini, sanayi üretimini sürdürülebilir kılmaktadır. Bu durum endüstri bölgelerinin sağladığı en önemli avantajlardan biridir. Endüstri bölgeleri uygulamalarında altyapı maliyetlerinin öncelikle yönetici şirket tarafından karşılanması esas alınmaktadır, sanayi alanlarının oluşturulması hedeflenmektedir. Yatırıma hazır sanayi parsellerinin üretilmesinden sonra gerekli tüm izin, onay ve ruhsatlar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca verilmektedir. Endüstri bölgelerinde yatırımcılar için tek ruhsat ve izin makamı Bakanlık olduğundan, farklı farklı kurumlara başvurulmadan Bakanlık bünyesinde de hızlı bir şekilde yatırımın gerçekleşmesinin önü açılmaktadır.

Kıymetli vekillerim, bilindiği gibi 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu 19 Ocak 2002 tarihli ve 24645 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 2002 yılında yayımlanan mevzuatta, uluslararası sanayi bölgeleri politikalarının da değişmesi dikkate alınarak yapısal bir dönüşüme ihtiyaç duyulmuştur. Konuşmamın başında da belirttiğim üzere; üretim reform paketi olarak bilinen 1 Temmuz 2017 tarihli ve 30111 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretim Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’la bu dönüşüm için gerekli adımlar atılmıştır. Bu dönüşüm çerçevesinde endüstri bölgelerine yönetici şirket modeli, özel endüstri bölgeleri gibi yeni uygulamalar getirilmiştir. Bu sayede 2018 yılına kadar yalnızca 6 endüstri bölgesi ilan edilmişken son dört yılda bu sayı bugün itibarıyla 28’e çıkmıştır. Son durumda ise bir bölümü tam kapasiteyle faaliyette bulunan ve bir

bölümü de proje ve inşaat aşamasında olan endüstri bölgeleri yönetimlerinden ve yatırımcılarından gelen ihtiyaç ve talepler doğrultusunda 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu'nun bazı hükümlerinin değiştirilmesine ve ilave hükümlerin getirilmesine ihtiyaç duyulmuştur. Sahadan gelen geri dönüşler ve Bakanlığın endüstri bölgeleri uygulamalarından edindiği tecrübelerle oluşturulan teklif çerçevesinde büyük ölçekli stratejik ve entegre yatırımlar için uygun bir yatırım ortamı sağlayan endüstri bölgelerinin daha işlevsel hâle getirilmesiyle ülke ekonomisine katkı sağlamak, istihdam ve üretim merkezi olan sanayi alanlarının oluşturulması ve söz konusu alanlara nitelikli yatırımcıları hızlı bir şekilde çekmek amaçlanmaktadır. Bu amaçlar çerçevesinde endüstri bölgeleri uygulamalarında sadeleştirmeye gidilerek benzer kuruluş, ilan ve benzeri süreçlere tabi olan karma, ihtisas, münferit ve özel endüstri bölgesi türleri endüstri bölgesi ve özel endüstri bölgesi olarak iki tür olarak yeniden düzenlenmektedir. İhtisas endüstri bölgesi ve münferit yatırım yerine ilişkin hükümler kaldırılarak mevzuat sadeleştirilmektedir. Yatırımcılar ve altyapının geliştirilmesinden sorumlu yönetici şirketlerden gelen talepler doğrultusunda yine, endüstri bölgelerinde yatırımları daha cazip hâle getirebilmek amacıyla taahhüt edilen yatırımların belli bir sürede tamamlanması şartıyla, uzun dönem tahsis edilen alanların mülkiyetinin devri mümkün kılınmaktadır. Bu sayede üretim taahhütlerini yerine getirip istihdam ve ihracata katkı sağlayan sanayicilerimizin talepleri hâlinde yapmış oldukları tesislerin mülkiyetini alabilme imkânı sağlanmıştır.

Endüstri bölgelerinde yer alacak yatırımcıların organize sanayi bölgelerinde olduğu gibi özellikle elektrik, doğal gaz, su ve benzeri altyapı ihtiyaçlarını "tek durak ofis" mantığıyla doğrudan endüstri bölgesi yönetimleri aracılığıyla karşılayabilmesi, daha uygun fiyatla, daha sağlıklı ve sürekli enerji temin edebilmesi için düzenleme yapılmıştır. Mevcut endüstri bölgelerinin ilave alan talepleri, kamulaştırma, ÇED süreci, altyapı ve benzeri konularda düzenleme yapılarak uygulamaya ilişkin hususlara açıklık getirilmiş, bürokrasinin azaltılarak uygulanabilirliğin artırılması amaçlanmıştır.

Sonuç olarak hazırladığımız bu teklifle ülkemizin yüksek teknolojiye dayalı, verimli, çevreye duyarlı, dışa bağımlılığı azaltan ve yüksek katma değerli bir üretim yapısına sahip olmasının en önemli itici unsurlarından biri olan endüstri bölgesi uygulamalarının nicel ve niteliksel gelişimini sağlamayı amaçlıyoruz. Endüstri bölgeleri konusunda, geçmişte olduğu gibi bundan sonra da özverili bir şekilde çalışmalarını sürdüreceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Erdoğan'a teklifle ilgili bu detay bilgilendirme için çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, Komisyon üyelerimize istem sırasına göre söz vereceğim.

Öncelikle Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, kıymetli milletvekilleri, sayın bürokratlar, çok değerli sektör ve sivil toplum temsilcileri; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün, Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni görüşüyoruz. Torba yasa alışkanlığınızdan bu teklifte vazgeçmiş olmanızı takdirle karşılıyoruz.

Arkadaşlar, ülkede işsizlik -TÜİK verileriyle- nisan ayında yüzde 11,3 olurken işsiz sayısı 3 milyon 853 bin kişiye yükseldi. 2018 küresel ekonomik krizinde enflasyon yüzde 20,30'du. "Her sorunu çözeceğiz, bunun anahtarı Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde." dediniz; aradan dört yıl geçti, makyajladığımız TÜİK verileriyle enflasyon yüzde 73,50.

Vatandaş kan ağlıyor. 2018'de küresel bir kriz yaşandı, o dönem vatandaşın borcu 550 milyar liraya ulaşmıştı. Cumhurbaşkanı Erdoğan "Bu kardeşinize yetkiyi verin." dedi, vatandaş da yetkiyi verdi, 2018'de Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi hayata geçti, vaatler havada uçtu: "Mevcut

rejimdeki bürokratik engeller aşılanacak; daha hızlı, etkili ve istikrarlı bir karar alma mekanizması kurulacak.” “Ekonomik olarak yapısal reformlar hayata geçirilecek ve istikrar ortamı oluşacak.” dediniz. Sene 2022, aylardan haziran; dört yıl sonunda vatandaşın borcu 2018’in 2 katını aştı, 1 trilyon 200 milyon liraya ulaştı. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 4’üncü yılında daha ağır bir kriz yaşıyoruz; vatandaş krediyile yaşamını döndürmeye çalışırken BDDK asgari ödeme limitlerini artırıyor, kredi koşullarını ağırlaştırıyor. Vatandaşın borçlanmasını düşürelim diye bulduğunuz yöntem vatandaşa çözüm değil, çözümsüzlük getirecek. Bunu da görmüyorsunuz, bu düşük gelire ve yüksek giderlere çare bulamıyorsunuz. Her gün bir sonraki günden ucuz akaryakıt alınıyor, her gece yeni bir zam; eskiden kuruluş kuruluş gelen zamlar, şimdi lira lira olmuş, vatandaşın üzerine yağmur gibi zamlar geliyor. Akaryakıt fiyatları 30 liraya dayandı, artış bir yılda yüzde 200’ü geçti, vatandaş da artık pes etti, akaryakıt istasyonlarında kuyruğa kimse girmiyor çünkü yakıt alacak parası kalmadı artık. Konağı çevirmeye korkan vatandaş tatil planlarını erteliyor, şehirler arası otobüslere sürekli zam geliyor. Kepenk kapatma noktasına gelen otobüs firmaları uyarıyor, “Acil çözüm gelmezse zincirleme iflaslar yolda.” diyorlar. Bu fiyatlarla taşımacılık maliyetleri artıyor, iğneden ipliğe her ürüne doğrudan yansıyan zamlar oluyor. Antalya’dan İstanbul’a güncel yakıt fiyatlarıyla 1 kilo ürünün lojistik maliyeti 2 lirayı buluyor. Gidişat artık o kadar kötü ki “Bunu nasıl çözeriz?” yerine “Nasıl gizleriz?” diye TÜİK eliyle çözüm üretiliyor, enflasyon sepeti verileri gizleniyor.

“Ekonomi zaten dipte, daha da dibe batamaz.” diyen, bir zamanlar Komisyonumuzun da üyesi olan Hazine ve Maliye Bakanının sözlerinin ardından bir ay geçmeden Türk lirası tam tamına yüzde 14 değer kaybetti, ülke ekonomimiz resmen küme düştü. IMF ve Dünya Bankasının verilerine göre, 2021’de, Türkiye, en büyük ilk 20 ekonomi içerisinde çıkarak 21’inci sıraya geriledi. İlk 20’nin yeni üyesi ise dünyanın en büyük ekonomisi dediğimiz Amerika Birleşik Devletleri’nin ambargo uyguladığı İran.

Değerli arkadaşlar, biz, burada, her gün, gelin bu ekonomik gidişata çözüm bulalım, vatandaşın kesesini rahatlatalım derken siz, nerede yandaşımız var, yoldaşımız var, onun cebini doldurmak, ona rant sağlamak derdiyle kanun tekliflerine imza atıyorsunuz. En masum görünen tekliflerin de altından rant çıkıyor. Son dönemde getirdiğiniz her düzenlemeye, inanın, şüpheyile bakar olduk; hangi düzenlemede nasıl bir amaç var, yine kime rant sağlanıyor diye anlamaya çalışıyoruz. Saray size bu talimatları veriyor olabilir ama sizler sarayın değil, milletin vekilisiniz; bunu hatırlatmanın zamanı geldi de geçiyor.

Değerli arkadaşlar, teklif 15 maddeden oluşuyor. Yürütme ve yürürlük maddelerini çıkaralım, 13 maddeye baktık, sanayinin girdi maliyetlerinin azaltılmasına yönelik bir adım atılıyor mu diye baktık; örneğin, ham madde fiyatlarını düşürecek bir tedbir ya da personel maliyetlerinin yükünü azaltacak bir teşvik biz görmedik. Taşımacılık maliyetlerine bir çözüm var mı? Taşımacılıkta, akaryakıtta ÖTV indirimi düzenlemesine veya navlun bedellerine dair bir desteğe de rastlamadık. Sizin gündeminiz başka; sanayicinin, üreticinin, esnaf ve sanatkarın, vatandaşın gündemi bambaşka. Onlar “ekonomi” diyor, “zamlar” diyor, “Geçinemiyoruz.” diyor, duymuyorsunuz. Burada hiç kimsenin derdine çare olmayacak bir teklifi görüşüyoruz.

Teklifin ana hususlarına baktığımızda; teklif, karma ve ihtisas endüstri bölgeleri ile muhtelif yatırım yerlerini endüstri bölgesi hâline getirmek, ÇED raporlarına dair düzenlemeleri kaldırarak genel hükümlere göre ÇED raporu almak, bir de endüstri bölgelerinde mülkiyet devrine imkân sağlamaktan ibaret, hepsi bu kadar.

Değerli arkadaşlar, 2017’de bu Komisyonunda biz bu yasaya “4/Ç” maddesini ekledik ve özel endüstri bölgelerinin kurulmasının önünü açtık. O kanunda yetkili Bakanlar Kurulu idi, 2018 yılında bu yetki Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin gelmesiyle Cumhurbaşkanına geçti. Ülkemizde mevcut

endüstri bölgelerine Bakanlığın “web” sayfasından baktığımızda 24, Resmî Gazete yayınlarına göre 26, dün gerçekleşen sunuma göre ise 28 endüstri bölgesi var. Biz Resmî Gazete yayınlarını esas alalım. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine kadar sadece 1 özel endüstri bölgesi varken 2018’den sonra bu sayı 15’e çıkıyor. Cumhurbaşkanlığı yetkiyi aldıktan sonra tam 14 özel endüstri bölgesi kurulmasına onay vermiş. Bunlardan 8’inin sahibi AKP’ye yakınlığıyla bilinen Çinli şirket liderliğinde kurulmuş Adana EMBA, Balıkesir SEKA özelleştirmesinin verildiği Albayrak holdinge ait Albayrak Turizm ve on iki gün önce ilan ettiği, yine Albayrak holdinge ait Konya Selçuk TUMOSAN. Özelleştirme İdaresinden alınan -hani karşı geliyoruz ya, satmayın diyoruz, Özelleştirmeden alınıyor- Yıldırım Holdinge ait Bursa Gemlik Gübre Sanayii, Selçuk Bayraktar’a ait İstanbul Baykar Makine Sanayii, Azeri SOCAR holdinge ait İzmir Aliğa SOCAR Türkiye Enerji, madenlerin özelleştirilmesiyle Mazıdağı’ndaki Cengiz Holdinge ait Mardin Eti Bakır, yine bir özelleştirmeyle Tekfen’e ait Mersin Toros Tarım.

Değerli arkadaşlar, saydığım bölgelerin bir iki istisnası dışında tamamı zaten özelleştirmeyle devralınan, zamanında kamuya ait tesisler. 14 bölgeden 2’si yabancılarla, diğerlerinin büyük bir bölümü Albayrak, Bayraktar, Yıldırım, Cengiz ve Tekfen gibi Cumhurbaşkanının yakın çevresinden firmalara verilmiş. Teklifle, bu firmalar yatırımlarını tamamlarsa kamuya ait arsaların mülkiyet devri imkânı sağlanıyor. Yani bu madde geçerse, kamuya ait tesisleri özelleştirip bir de üstüne taşınmazlarının mülkiyetini de bugün devrediyoruz. Burada falanca meslek kuruluşuna, filanca vakfa devredilecek küçük yerlerden bahsetmiyoruz. Sayın milletvekilleri, iktidara yakınlığıyla tanınan şirketlere on binlerce metrekarelik alanları devretmekten bahsediyoruz. Bu yatırımcıya teşvik değil, kıyaktır. Sizin ise hedefiniz bu kıyağı, yandaşınız olarak tanımladığınız tüm bu firmalara sağlamaktır.

Son dönemde, bu bir alışkanlık hâline geldi. Limanların kullanım sürelerini yasayla uzattınız. Orada da bu firmaların pek çoğunun işletme hakkı var. Tüketiciyi korumak yerine, konut projesi yapan inşaat firmalarını koruyarak konut teslim sürelerini uzattınız. Bu teklifle de yandaşların ekonomisini şahlandıracak, adrese teslim bir düzenleme yapıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, Endüstri Bölgeleri Kanunu hazırlanırken kanun koyucu neden mülkiyet devrini öngörmemiş; bunu biraz irdelemek lazım. Turizmciye devri kabul etmiş, OSB’lere devri de kabul etmiş ancak endüstri bölgelerinde bu yola gitmemiş. Çünkü yüksek yatırımlı, büyük teknoloji gerektiren bu yatırımlarda, devletin izlediği politika, bu devir yerine kırk dokuz yıl süreyle kullanım hakkı devrini kabul etmiş, “Gerekirse bir kırk dokuz yıl daha veririm.” demiş. Şimdi, siz, sonuçlarının nereye varacağını düşünmeksizin köklü bir politikayı değiştiriyorsunuz. Amacınız ise teklifin gerekçesinde de belirttiğiniz gibi “Bu firmalardan size gelen talebi karşılamak.” Ya, böyle bir gerekçe olur mu? “Bu firmalardan bize gelen talebi karşılayacağız.” Böyle bir gerekçe olur mu? Yani firmaların mevzuata uygun olmayan taleplerini reddetmek yerine, mevzuatı taleplere uygun hâle getirmeye çabalyorsunuz burada.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak kamuya yani halka ait taşınmazların mülkiyetlerinin şirketlere devrine karşıyız. Bu taşınmazlar kamunun kalmalı, yatırımcı yatırımını yapmalı, üretimini gerçekleştirmeli.

Değerli arkadaşlar, bu düzenlemede bir hususa daha dikkatinizi çekmek istiyorum. Teklifte endüstri bölgelerine ilave olan, eklenmesine dair düzenlemelerde Bakanlığa yetki veriliyor. “Endüstri bölgesi ilan yetkisi Cumhurbaşkanında ancak kendisi yoğun olduğu için bu yetkiyi Bakanlığa bırakıyor.” diye de bir gerekçe yazmışsınız. Nihayet, her kararı tek adamın vermemesi gerektiğini anladınız.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Bunu istiyordunuz Tahsin.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bravo, çok doğru bir adım.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Eleştiri...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bu adımın devamı da gelsin. Zararın neresinden dönersek Şahin Bey, kârdır.

Ama atladığınız bir husus var. 2018’de getirdiğiniz bu sistemde yürütme yetkisi tek bir kişide, Cumhurbaşkanında toplanıyor. Şimdi siz kendi getirdiğiniz bu sistemle çelişerek Bakanlığa yetki veriyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, yatırımcıya destek ya da yabancı yatırımcıyı ülkeye çekmek bu teklifle getirilen düzenlemelerle olmaz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Tahsinciğim, veriyoruz kızılıyorsunuz, vermiyoruz kızılıyorsunuz; anlamadım ben, hangisi yapacağız? Ona karar verin de onu yapalım.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Kendi kendinizle çelişiyorsunuz.

Bir gömleğin ilk düğmesini yanlış iliklerseniz arkası da doğru gelmez. Siz 2018 yılında gömleğin ilk düğmesini doğru iliklemediniz. Aradan geçen sürede yaşananlar bunun en temel göstergesi. Bu ülkenin en önemli gurur kaynaklarından biri olan Fiat Doblo’nun tüm dünyada sadece bizde üretiliyor olmasıyla artık övünme şansımız kalmadı.

ŞAHİN TİN (Denizli) – TOGG yapıyor ya.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Fiat yani Doblo’yu artık İspanya’da üreteceğini geçtiğimiz hafta açıkladı. Yirmi dört yıl Kocaeli Gebze’de üretim yapan Honda, 2021 Eylülünde ülkeden çekildi. 2 dev yatırımcı arkalarına bakmadan ülkeyi terk ediyor; nedenini hiç düşündünüz mü Şahin Bey? Çünkü her kararı bir tek kişinin verdiği bu rejim ülkenin üzerindeki en büyük yük oldu, ekonomi yönetimi bilim ve akıldan uzaklaştı, ülkede istikrar kalmadı, “Hep ben, tek ben.” diyen bir kişi nedeniyle demokrasiden uzaklaşıldı, adalet sistemi büyük zarar gördü. Sonuçta, ülkeden yatırımcılar kaçmaya başladı.

Teklifi görüşürken bu uyarılarımızı dikkate alın. 5’inci maddede yer alan kamuya ait taşınmazların mülkiyetinin devrine ilişkin düzenlemeleri teklif metninden çıkartın diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Teşekkür ediyorum Sayın Tarhan.

Söz talep sırasına göre, Sayın Hocam, buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, Değerli Bakan Yardımcısı, değerli bürokratlar, değerli izleyiciler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu kanun teklifini genel olarak olumlu buluyorum. Şöyle olumlu buluyorum: Mühendislik profesörü, mühendislik hocası olarak, teknolojiyle yakın bir insan olarak tabii ki endüstri bölgelerinin gelişmesi kişisel olarak çok destekleyeceğim bir husustur. Bu kanun teklifi de genel olarak tabii ki desteklenmelidir diye düşünüyorum. Ancak teklife baktığımda 3 konuda itirazlarımız mevcut. Bunlar kısaca Cumhurbaşkanına yetki devri -buna kategorik olarak karşıyız, parti olarak karşıyız- ÇED sürecinin baypas edilmesi -ona da kategorik olarak karşıyız- 3’üncü madde de mülkiyet devri. Aslında bunlardan Tahsin Vekilim de konuşmalarında detaylı olarak bahsettiler, ben de bunlardan biraz daha detaylı olarak bahsetmek istiyorum. Yani iktidar sonuçta kendince bazı ihtiyaçlar tespit etmiş ve bu hususta bir kanun teklifi vermiş. Ancak kanun teklifi kendi içinde çelişir nitelikte. 2’nci maddeyle endüstri bölgelerindeki ilave alanların endüstri bölgesinden büyük olmaması koşuluyla Bakanlık tarafından belirlenmesi öngörülüyor. Bu olumlu bir madde ancak bu maddenin gerekçesinde “Cumhurbaşkanının iş yükünün ve bürokrasinin azaltılması” ifadesi var. Biz buna katılıyoruz, Cumhurbaşkanının iş yükü oldukça ağır, neredeyse her şeyin Cumhurbaşkanınca idare edilmesi öngörülüyor bugünkü sistemde.

Bu, en başta millî egemenliğe, Meclis sistemine aykırı, parlamenter sisteme aykırı görüyoruz. Ayrıca, bu madde teklifin geri kalanıyla uyuşmuyor. Örneğin, 5'inci maddeyle Cumhurbaşkanına ek teşvik verme yetkisi tanınmıyor. Cumhurbaşkanının bir yandan iş yükünü azaltmayı hedeflediğini iddia eden bu teklif sahipleri başka maddelerle Cumhurbaşkanına yeni işler devrediyor. Bunu görünce, tabiri caizse "Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu!" sözleri aklımıza geliyor.

Tabii, sorunlar bir tek bunlar değil. Cumhurbaşkanına yetkilerin devredilmesi aslında Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesinin baypas edilmesidir. Biz buna kesinlikle karşıyız, Cumhurbaşkanı da millî iradeyi temsil ediyor ama Türkiye Büyük Millet Meclisi de millî iradeyi temsil ediyor. Dolayısıyla birinin diğerinin üstünde olması, birinin yetkilerinin tamamen diğerine devredilmesi parlamenter demokrasilerde mümkün değildir. Eğer öyleyse o zaman biz bir kanun çıkaralım "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütün yetkileri Cumhurbaşkanına devredilmiştir, hayırlı olsun." diyelim ve biz devreden çıkalım, madem ayak bağıyız Cumhurbaşkanına, bunu devredelim, hepimiz mutlu mesut köyümüze gidelim. Dolayısıyla bu kabul edilecek bir şey değildir ama yani göstermelik parlamenter sistem yapıyorsak, tabii sizin de içinize sınıyorsa kabul edebilirsiniz arkadaşlar ama biz bunun kesinlikle karşındayız. Ayrıca, Endüstri Bölgeleri Koordinasyon Kurulunun kaldırılması da hatalı bir yaklaşım. Endüstriyel genişlemede kurumlar arası istişare mekanizması vazifesi gören Koordinasyon Kurulunun yürürlükten kaldırılması yanlış mekânsal planlamaların önünü açmaktadır. Hangi tür alanların endüstriyel bölge yapılabileceğiyle ilgili açıklığa ihtiyaç vardır. Doğanın endüstriyel bölge gerekçesiyle talan edilmesine izin vermemeliyiz. Ancak senelerdir farklı gerekçelerle, farklı isimlerle doğanın talan edilmesine sebep oldunuz, göz yumdunuz, bunu biliyoruz, izliyoruz. Bu kanun teklifinin 4'üncü maddesiyle de ÇED Raporu'nu kaldırmayı hedefliyorsunuz. Şu anda da birçok konuda Bakanlık yetkili kılmıyor, Bakanlık yetkisini de hep "ÇED gerekli değil." şeklinde kullanıyor.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Öyle bir madde yok, var mı?

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Var, var. Bakanlık yetkili kılmıyor, Bakanlık da bunu hep "ÇED gerekli değil." şeklinde kullanıyor, tercih ediyor. Yani bizim ÇED sürecimiz... Vallahi benim eşim Çevre Bakanlığı ÇED dairesinden emekli, biliyorum uygulamaları, çok iyi biliyorum, bizzat mağduriyet de yaşamış birisiyiz. Eşim bir konuda imzalamadı, Hatay Havaalanı konusunda, kuşların göç yolu, görevini değiştirdiler, başka birine imzalatıldı yani bunu mu söylememi istiyorsunuz? Üstüme gelmeyin yani.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sayın Vekilim, biz sizin bir yanlısınızı tespit ettik. "ÇED'e gerek yoktur"a dönüşmüyor.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Bakanlığa yetki veriliyor.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – ÇED uygulaması zaten tanımlı olduğu için bu tanımlama, kendi tanımlandığı kanunda güncellendiği için "Burada ayrı ve sabit kalacak bir tanımlamaya gerek yoktur." diye düzenleme yapılmış.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Peki, o zaman ÇED gereklidir diyelim madem siz ÇED'in olmasında taraftarsınız.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – "ÇED kanununa tabidir." deniyor, "ÇED gerekli değildir." denmiyor.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Göstermelik kâğıt üzerinde var, fiiliyatta uygulanmıyor. Aynı görüşteyiz ama uygulanmıyor fiiliyatta.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Arkadaşlar, karşılıklı konuşmalıyım da zamanı kullanalım.

Lütfen arkadaşlar.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Ben vekilimin yanlısını tespit ettim, sizin uygulama...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Buna yanlı ş demek yanlı ş. Bence bu sizin görüşünüz, katılmazsınız, katılırsınız takdir sizindir.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Ayhan Bey, buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Endüstri bölgelerini daha cazip hâle getirmek gerekçesiyle bugün karşımızda olan kanun teklifinde yatırımcılara hazine adına tescilli taşınmazlarda mülkiyet hakkı verilmek istenmektedir, daha sonrasında ise bu mülkiyet hakkı sahiplerinin satış ve kiralama yapabilmesinin önü açılmak istenmektedir, bu durum milletimizin lehine olmayacaktır. Nitekim, daha önceki benzer uygulamalarda da pek çok hususta yarar sağlanamamıştır, bu durumda izlenimimiz şudur: Bahse konu şirketlerin özel çıkarları gözetilmekte gibi duruyor, onun için buna da karşıyız.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR –Teşekkür ediyorum Ayhan Bey.

Buyurun Ali Bey.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli hazırım; ben de tüm arkadaşları, bürokratları ve salonda bulunan tüm çalışma arkadaşlarımın hepsini saygıyla selamlıyorum.

Tabii, kanun, endüstri bölgelerinde değişiklik yapılmasına dair bir kanun. Şüphesiz ki ekonominin iyileştirilmesi, sanayi üretiminin, teknoloji üretiminin, bir bütün olarak üretimin artırılması bu ülkede yaşayan yurttaşlar olarak her birimizin arzu ettiği husustur. Tabii, getirilen kanunun kendi içerisinde tartışacağımız hususları vardır ama genel olarak baktığımızda, bir bütün olarak yaşamış olduğumuz ekonomik sorunların çözümüne yönelik birtakım düzenlemeler getirilmesini umut ederiz, bekleriz. Dolayısıyla halkımızın, toplumumuzun bizden beklediğinin öncelikle ülkede yaşanan derin ekonomik sıkıntıların giderilmesine yönelik birtakım kanunlar, birtakım çalışmalar yapmak olduğunu belirtmek isteriz, bu kanunun bu anlamıyla bunu kapsamadığını ifade edeyim. Tabii ki kanuna ihtiyaç duyulmuştur, çeşitli konularda düzenlemeler vardır. Bir defa, üreticilerin yaşadığı sıkıntıları mayıs sonu TÜİK raporlarına baktığımız zaman, ki hani biz TÜİK'ten bahsederken yine -tırnak içerisinde- kaygılarımızı, endişelerimizi ve TÜİK'e olan güvensizliğimizi ve bir bütün olarak toplumun da TÜİK'e olan güvensizliğini ortaya koyarak ifade etmek isterim. Mayıs sonu tüketici enflasyonu yüzde 73,5 açıklanırken üreticide fiyat enflasyonu yüzde 132 olarak açıklandı. Yani şu anda 2 katı bir fark var üreticideki fiyat artışı ile tüketime yansıyan fiyat artışı konusunda. Bunun da ileride yani üretimin maliyetinin artışının, üretimdeki bu maliyet yüksekliğinin, bu enflasyonun hem üreticiler açısından sıkıntı olduğunu hem de bunların bir bütün olarak tüketim rakamlarına önümüzdeki aylarda yansıtacağını bilmemiz gerekiyor. Ya TÜİK tüketici enflasyonunu bir yerlerde sabitleyip kendince yine manipülasyonlarla bunu burada tutacak ya da üretici enflasyonundaki bu artışları yansıtmak durumunda kalacak. Artık nereye kadar gizleyecek bilemiyoruz ama tabii, bir bütün olarak ekonomi TÜİK'in rakamlarından ibaret değil, çarşıda, pazarda durumun ne olduğunu çok daha açık bir şekilde görebiliyoruz.

Burada, tabii, kanunun içerisine baktığımız zaman bizim özellikle açıklanmasına... Bir kez daha dün bilgilendirme toplantısına katıldım ben, bu ÇED süreci meselesinin biraz daha netleştirilmesi gerekiyor. Burada arkadaşlar da şimdi itiraz etti bu mevzunun yani bu kanundaki düzenlemenin ÇED sürecini ortadan kaldırmadığına yönelik beyanda bulundular, bu konunun biraz daha netleştirilmesi ve ilgililer tarafından hangi esaslar nedeniyle, hangi dayanaklar nedeniyle bunun böyle olduğunu izaha ihtiyaç var, bunu herhâlde sunumlardan sonra ilgili kurum temsilcileri biraz daha izah edeceklerdir.

Anladığımız kadarıyla toplumun da -bizim de- bunu bir kez daha duymaya ya da hangi yasadan kaynaklı olarak bunun kalkmayacağına ilişkin somut verileri görmeye ihtiyacı var. Çünkü şöyle bir kaygımız var, burada da dile getirildi; endüstrileşme, bu sanayileşme mevzusu tümüyle doğamızı ve canlıların yaşam alanlarını tahrip eden bir yerden ilerledi. Maalesef, bugün, şöyle düşünün arkadaşlar: Hangi canlının ne kadar yaşayacağına, kaç tane olacağına artık insanlar karar veriyor, bu hâle geldik. “Koruma altına alınmış şu kadar canlıdan 100 tane kaldı, tamam, bu 100 tane yaşamaya devam etsin.” Böyle bir noktadayız yani insanlar olarak, bir bütün olarak, bu sanayileşmenin, bu bahsetmiş olduğumuz küresel ekonominin getirdiği sonuçlar. Yani hangi canlının yaşayacağına ve tüm dünya üzerinde kaç tane olacağına insanlar karar veriyor, artık bu noktaya gelmiş durumdayız yani insanların geldiği yer böyle bir şey. Dolayısıyla bu vahimdir yani doğanın dengesi açısından, inançsal açıdan da buna bakabilirsiniz, birçok açıdan baktığımız zaman bu vahim bir meseledir. Dolayısıyla bu sanayileşme meselesinin bir bütün olarak doğanın dengesinden canlıların kendi döngüsünden koparılmasını engelleyecek şekilde olmaması gerekir, bunun önüne ne kadar set çekebiliyorsak o kadar set çekmeliyiz. Yani ÇED mevzusu, bu kanundan çıkartılmamasının bir sakıncası yoksa bırakın bu kanunda kalsın yani üstünü, altını bir kez daha çizelim bunun. Hani başka kanunlara atıfta bulunulabilir, bunu sadece şunun için söylüyorum: Yani bizim sanayileşme yaşarken doğanın, çevrenin, bir bütün olarak canlıların korunmasına ne kadar çok ihtiyacımız olduğunu, buna ne kadar önem vermemiz gerektiğini ifade etmek için söylüyorum.

Diğer husus, mülkiyet meselesi; mülkiyetin devri, satışı konusu. Hani, kırk dokuz yıllığına uzatma hakkı var, endüstri bölgelerindeki işletmeleri yapan kişiler için arazileri kırk dokuz yıllığına uzatma hakkı var. Bu kırk dokuz yılı, bir kırk dokuz yıl daha uzatma hakkı da var, yani ortalama, nereden baksanız yüz yıla tekabül eden bir uzatma söz konusu. Bu yetmiyor, buna rağmen bir de arazinin isterlerse eğer kendilerine satılmasını koyuyoruz bu yasayla birlikte biz. Buna ihtiyaç yok, bu gerekçede de ifade edildiğine göre talep edilmiş de o yüzden yapılmış. Yani zaten biz artık şuna alıştık arkadaşlar bu Parlamentoda, bu komisyonlarda çalışırken, dört yıldır buradayız, şuna alıştık: Kanunlar zaten belirli sermaye grupları tarafından, belirli işletmeler tarafından talep ediliyor ve o talepler doğrultusunda kanunlar hazırlanıyor. Buna alıştık, -yani alıştığı turnak içerisinde söylüyorum- yani kanunun bu şekilde bize getirilmesi artık bir rutin hâline dönüştürüldü, bizim buna itirazlarımız devam ediyor tabii, yani bizim bir alışkanlığımız değil bu. Dolayısıyla burada talep üzerine bu devrin buraya konduğu ya da satış maddesinin buraya konduğu da kanun gerekçesinde ifade ediliyor. Yani yüz yıl yetmiyor, yüz yıllık kullanım hakkı yetmiyor. Muhtemelen o yüz yılı kullanana, yüz yıl sonra “Çek git.” denilecek hâli de yok, istediği kadar süreyle onu uzatma hakkı da elinde olacak ama bununla yetinmiyor, tapuyu istiyor. Tapuyu istemesi tabii, hepimizin aklında çeşitli örneklerden kaynaklı olarak soru işareti oluşturuyor. Yani bu tapuyu niye istiyor? Demek ki başka bir amacı var. Amacı endüstri bölgesindeki bu arazileri, ne bileyim, işte çeşitli yerlerde belki... Şu anda bildiğim için söylemiyorum, örneklerine rastladık, bazen şehrin göbeğinde bu tür araziler kalıyor ve buraya başka türlü şeyler yapıyorlar. İşte dün de tartıştık, otel yapma ihtiyacı hissediyor, bakıyor ki daha kıymetli, daha değerli, bırakıyor üretimi, otel diyor oraya. Şimdi, arkadaşlar, dediler ki: “Ya, buna imkân yok, burası endüstri bölgesi.” filan. Ya, Türkiye’de imkânsız diye bir şey yok yani. Bir yönetmelik değişikliğiyle, bir kanun hükmünde kararnameyle, bir imar değişikliğiyle Türkiye’de her şeyin mümkün olabildiğini, “Bu da olmaz, bu mümkün değil.” denilebilecek her şeyin olabildiğini özellikle bu iktidar döneminde biz gördük. O nedenle yüz yıllık bir kullanım hakkını yeterli görmeyen işletmeciler sizden bu maddeyi niye istedi? Bu çok açık bir şekilde bizim açımızdan tereddüttür, kuşku ve hakikaten akla, mantığa, bilime uygun bir durum değildir. Onu ifade etmek isterim. O nedenle bunu doğru bulmuyoruz.

Diğer taraftan, değerli arkadaşlar, bu endüstri bölgelerindeki yer seçimlerinin, Bakanlığın ve merkezî yönetimin yetkisinde olmasını da doğru bulmuyoruz. Yani şüphesiz öneri olabilir, şüphesiz genel bir Türkiye planlaması içerisinde, Türkiye coğrafyasının yerleşim yerlerine göre planlaması içerisinde bu kararlar veriliyor olabilir ama bir bütün olarak artık iktidarın çok ciddi bir şekilde merkezileştiği, yerel yönetimlerin ve yereldekilerin, yereldeki idarecilerin, yöneticilerin tümüyle inisiyatiflerinin elinden alındığı bir süreci de yaşıyoruz bizim “tek adam rejimi” diye ifade etmiş olduğumuz bu rejim süreciyle birlikte ama biz yerel yönetimlerin kendi toprakları, kendi yaşam alanları üzerinde söz sahibi olması gerektiğini savunuyoruz. Yani orada bir işletme yapılacaksa, bir endüstri bölgesi kurulacaksa herhangi bir ilde, işte hangi ilde kuruluyorsa, oranın yerel yönetiminin, belediyesinin, belediye meclisinin, oradaki inisiyatiflerin hiçbir söz hakkı olmadan merkezî bir kararla bu işlerin yapılmasının doğru olmadığını savunmaya devam edeceğiz.

Dün, örnekleriyle Sayın Zonguldak Vekilimiz izah etti, bugün de muhtemelen konu hakkında detaylı bilgi verecektir. Zonguldak Filyos’taki örnek olduğu gibi kimi zaman AK PARTİ yöneticilerinin de kendi yerellerinde itiraz etmek durumunda kaldıkları, daha doğrusu itiraz ettikleri süreçler yaşanıyor. Yani yereldeki AK PARTİ yöneticisi buna itiraz ediyor, diyor ki: “Bu yanlıştır, bizim doğamıza, çevremize zarar vermektedir.” Ama merkezî iktidar bunların hiçbirini tanımıyor çünkü merkezî iktidar planlamalarını merkezî yapıyor. Yerelde ne olmuş, kimin başı ağrımış, kimin dişi ağrımış, kimin ineğine, danasına, koyununa, kuzusuna zarar veriyor, kimin suyuna engel oluyor? Bunlar derdinde değil merkezî iktidarın, bunları düşünmüyor. Yerellerin yaşadıkları sorunları yereldekiler biliyor. Bütün siyasi partiler dâhil olmak üzere buna, yani iktidarın yereldeki yöneticileri de birçok noktada merkezî iktidarın politikalarından bu anlamıyla rahatsızlar, yerellerinde kendilerinin söz sahibi olmalarını istiyorlar çünkü onlar orada yaşıyorlar. Bütün o uygulamanın sonucundan onlar etkileniyorlar ve buradan kaynaklı olarak da bütün bu yetkilerin merkezde toplanması, birtakım kararların, endüstri bölgelerinin büyütülmesi, çoğaltılması gibi bu tür kararların merkezî iktidar tarafından verilmesini tek başına doğru bulmuyoruz. Merkezî iktidar planlayabilir, öngörebilir ama bunun mutlaka yereldeki belediye meclisleri tarafından tartışılması, yereller tarafından tartışılması ve orada onaylanması gerektiğini savunuyoruz. Bütün bunlar ciddi açıda sıkıntı yaratacak konulardır.

Tabii, diğer taraftan şunu da söyleyerek tekrar dönmüş olayım ama bu kamu arazilerinin satışı meselesinde dün de bilgilendirmede tartışıldı, rayiç değer tartışması yürütülüyor. Arkadaşlar, bu rayiç değeri de bir soru olarak da ifade etmiş olayım buradan, bu rayiç değerın açıklamasını bilmek isteriz. Yani bahsetmiş olduğunuz belediye rayiç değeri midir, piyasa rayiç değeri midir? Bütün bunlar farklı sonuçlara evriliyor çünkü. Piyasa rayiç değeri ile emlak rayiç değerlerinin aynı şeyler olmadığını, kat kat aralarında farklar olduğunu da biliyoruz. Bu bizim açımızdan zaten kabul etmediğimiz, doğru bulmadığımız bir uygulama ama bütün bunlara rağmen, buradaki rayiç değer meselesinin de ne olduğunu bilmek isteriz.

Kanununun itiraz ettiğimiz noktaları bunlardır, maddeler bazında da görüşlerimizi ve önergelerimizi sunacağız arkadaşlarımıza ve herkese.

Teşekkür ediyorum, saygılar.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Teşekkür ediyorum Sayın Kenanoğlu.

Sayın Abdurrahman Başkan, buyurun.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Çok değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, kıymetli Bakan Yardımcım, çok değerli bürokratlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanunlar ilahi metinler değildir, yani değiştirilemez metinler değildir, zamana göre, zemine göre değiştirilir, sürekli dünya yenileniyor, biz de yenileniyoruz. Çevre hepimizin hassasiyeti, çevre sadece muhalefetin değil iktidarın da çok önemli hassasiyeti olmalı ve öyle de olması gerekiyor, biz de ona hassasiyetimizi devam ettiriyoruz. “Çevre” deyince hem sanayileşip hem de çevreyi ikisini bir arada yürütebilme imkânı var mıdır? Gelişmiş ülkelerde bunu yaşadığımızı görürüz, buna en iyi örneklerden bir tanesi, Almanya ve Fransa’dır. Türkiye’ye gelince, Türkiye’de iyi şeyler de oluyor arkadaşlar, yani bazen bakmak gerekiyor, ben Antalya Organize Sanayimizi söyleyeyim. Çok değerli Çetin Osman Budak da burada, çok iyi bilir, Antalya Organize Sanayimizin içerisinde tavşanlarımız ve vahşi olarak tilkilerimiz de var, çok sayıda kuşlarımız da var. Yani Organize Sanayi Bölgesinin içerisinde bunlar yaşıyor, bunlar bizlerin de bire bir gördüğü şeyler. Bunları geliştirmeliyiz, bununla ilgili hassasiyetlerimizi mutlaka belirtebilmeliyiz, yani bu konu muhalefetin de iktidarın da ortak konusu olmak zorunda çünkü gelecek nesillere bunu bırakabilmek için bunu yapabiliriz.

Şu anda, Endüstri Kanunu’yla ilgili Türkiye, Endüstri 4.0’ı yakalamaya çalışıyor. Bazı konularda yakalamış ama dünya Endüstri 5.0’a gidiyor. Bu süreçte biz kendimizi ilerletmeliyiz, yani sadece küçük eleştirilerle... Hatalar olabilir mi, eksikler olabilir mi? Doğrudur, olabilir ama mühim olan yanlışların olmamasıdır, yani bile bile yanlışlar yapmamamızdır. Bile bile yanlış yapıyorsak bu konuyu otururuz burada da konuşabiliriz. Türkiye, sanayileşme de geç kalmış bir ülkedir. İki yüz elli yıl geç gelen bir matbaa, peşinde sanayileşmesinin geç kalmasını bu süreçte telafi etmeye çalışıyor ve burada da dinamik bir özel sektörümüz var; bu sektörlerden bu Sanayi Komisyonunda bir sürü arkadaşımız var Tahsin Bey, Şahin Bey, Çetin Osman Bey de dâhil olmak üzere. Bir sürü arkadaşımız da bunları hızla telafi etmek adına çalışıyorlar ve enerjilerinin büyük bir bölümünü de yatırımlara yapıyorlar. Biz bunu geliştirmek zorundayız ve Türkiye’nin bu dinamik sektörünün önünü kesmemek lazım. Bazen kişiler üzerinden gittiğimiz ya da küçük konular üzerinde durduğumuz zaman fotoğrafın büyüğünü kaçırıyoruz. Zaman o kadar hızlı geçiyor ki şu pandemi sürecinde dünyadaki sıralamalar değişiyor, sektörlerin sıralamaları değişti; daha önceki çok güçlü sektörler zayıf, zayıf sektörler güçlü hâle geldi. Dünya sürekli bir değişim içerisinde devam ediyor yani sabunun yüzeyi gibi dünya da sürekli değişiyor. Bu süreçte, biz Komisyon olarak ince eleyip sık dokuyoruz ve Türkiye’de hakikaten genel anlamda da çok iyi şeyler yaptığımıza da inanıyorum. Komisyon üyesi arkadaşlarımızın genel anlamda katkılarıyla bu Komisyonunda çıkan kanunların hemen hemen yüzde 98’inin, yüzde 99’unun ittifakla geçtiğini, ufak tefek konularda ayrıldığımızı da biliyoruz. Bu yüzden, sadece çevreyi kanunlarla düzeltme imkânımız yok, bilinçlendirmek zorundayız yani çevredeki insanlarımızı bilinçlendirdiğimiz zaman... Mesela Sıfır Atık Projesi, bir poşet projesi, ya, Türkiye’deki poşet kullanımı neredeyse yüzde 25’e inmiş, yüzde 75 poşet azaltılmış. Toplum artık bunun farkında, biz bunları göre göre topluma rağmen bir şeyler yapamayız arkadaşlar, yapmıyoruz. Toplum da bunun farkında, hepimiz evde atıklarımızı ayrı topluyoruz. İşte, biz 2019’da G20 için Japonya’ya gittiğimizde dükkân sahiplerinin, naylon poşetleri, kâğıtları ve diğer atıkları ayrı ayrı kaplara koyup iş yerlerinin önüne bıraktıklarını da gördük. Türkiye’de de yavaş yavaş bunlar olmaya -hatta yavaş demeyeyim, hızlı hızlı- devam ediyor. Komisyon olarak ne yapabiliriz, bunları ne kadar hızlandırabiliriz, bunu tartışabiliriz. Endüstri bölgelerine baktığımızda, bizim, endüstri bölgelerini hakikaten büyütmemiz lazım. İşte, daha önce, -Sayın Bakanımız da bu konuyu bilir- şu anda Türkiye’nin topraklarının sadece yüzde 0,36’sı sanayi bölgesinde; bugün, İtalya’ya baktığımızda, topraklarının yüzde 2’si sanayi bölgesinde; Almanya’ya baktığımızda, topraklarının total hacmin yüzde 4’ü sanayi bölgesinde. Biz bazen söylüyoruz ama Türkiye’nin alacağı çok mesafe var. Bununla birlikte tarımsal alanları da heba etmeden üçüncü sınıf tarım arazileri ya da kullanılmayan alanlar sanayi tesislerine verilirse tabii ki bizim için de bu...

Baktığınızda, İtalya Türkiye'nin 6 katı alanı sanayisinde, Almanya'ya baktığımız zaman da bunun 12 katı alanının sanayisinde olduğu... Demek ki sanayileşmenin temelinde de bu endüstri bölgeleri gibi daha geniş bölgelerimizi sanayi bölgesine ayırmak zorundayız. Bu bilgileri Sayın Bakanımızdan almıştım ben, Bakan Yardımcımızdan almıştım, bunlar ciddi anlamda önemli bilgiler. Bizlerin, Türkiye'nin bu süreçte hem çevreyi hem de sanayiye birlikte yürütmekten başka çıkar yolu yok. Mesela, Antalya Organize Sanayi Bölgemiz yüzde 100 doluluk oranına sahip şu anda ve yeni bir organize sanayi istiyoruz. Antalya Organize Sanayimiz kayalıkların üzerine kurulu, hiçbir tarım arazisini heba etmeden kullanıyoruz yani taşlıklar... Bizim kendi arazimizin temelindeki taşları kırmak için oradaki kompresörlerle neredeyse bir ay kadar çalışarak, taşları kırarak biz zeminleri oluşturuyoruz. Bunların hepsi yapılabilir mi? Demek ki yapılabilir, Antalya'da sanayi bölgesinde "iktidar-muhalefet" diye bir şey yok, hepimiz bu konuyla ilgili değerli arkadaşlarımızla düzgün bir şekilde de çalışıyoruz. O yüzden, bu süreç içerisinde ufak tefek eksikler olur, bunların bir kısmı Komisyonunda düzeltilir, Komisyonunda düzeltilmediğimiz kısımları da imkân varsa, eksikler varsa bazıları da Genel Kurulda, orada düzeltilir.

Bütününe baktığımızda, bu kanun teklifinin bütününe ben incelediğimde ciddi anlamda eleştirecek fazla bir şey olmadığını... Türkiye'nin büyük sanayi kuruluşlarını, özellikle ithalatının büyük kısmını yaptığımız polipropilen olmak üzere bir sürü ürünün, yurt dışından milyarlarca dolarla ithal ettiğimiz ürünlerin Türkiye'de üretilmesi için çalışmalar yapılıyor; bu çok önemli. Hatta 4-5 milyar dolarlık yatırım planlayan tesislerimiz var, bunlar gerçekten büyük tesisler hem ithalatı kesecek hem de Türkiye'deki işsizliği azaltacak tesisler. O yüzden, bu kanun teklifi üzerinde çok fazla uzatmak istemiyorum ama bence bu kanun teklifinin Türkiye'nin önünün açılmasında önemli bir çakıl taşı olduğunu düşünüyor, bütün Değerli Komisyon üyelerimizi, Bakan Yardımcımızı ve değerli bürokratlarımızı buradan sevgiyle selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Teşekkür ediyorum Sayın Abdurrahman Başkan'a.

Komisyon üyelerimizden Şahin Tin, buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli Bakan Yardımcımız, Değerli Genel Müdürümüz ve bürokratlar, değerli milletvekili arkadaşlarımız; biraz önce değerli vekil arkadaşımız Abdurrahman Başkan'ımızın da belirttiği gibi, Türkiye'nin yatırıma ihtiyacı var, sanayiciye ihtiyacı var, teknolojik üretime ihtiyacı var, ihracata ihtiyacı var. Dolayısıyla, bunda aslında hepimiz hemfikiriz, ben aykırı olan birini düşünemiyorum burada, doğal olarak hepimiz aynı görüşteyiz. Tabii, burada, bizim, Meclis olarak, bakanlıklar olarak, aslında yine iktidarıyla muhalefetiyle beraber sanayicinin önünü açmak lazım. Sanayicinin önünü açmak ne demek? Burada, en önemli konu, bir sanayici için "ölü yatırım" dediğimiz arazidir, arsadır; arsaya verdiği parayı toprağa gömmüş olursunuz; burada sanayici arkadaşlarımız var, bunu bilirler. Dolayısıyla, sanayici elindeki sermayeyi ne yapmak ister? Bunu teknolojik geliştirmeye, AR-GE'ye, "know-how"a işte, yeni makine alanlarına, ihracata, araştırmaya aktarmak ister doğal olarak, bunda hepimiz hemfikiriz sanırım.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Açmayalım önünü işte...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Tabii, biz bunun önünü açmak için de burada...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Açmayalım işte.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Hayır, şey için...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yatırsın yani, makineye yatırsın.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Makineye yatırsın, bravo, aynı görüşteyiz. Dolayısıyla, bizim buradaki amacımız ne? Yatırımcıya uygun, ekonomik arazi ve arsaların tahsisinin yapılması. Burada da devletin elindeki atıl durumda olan hazine bölgelerinin ya da kişilere ait olan kullanılmayan, tarım yapılmayan, orada herhangi çevresel sıkıntısı olmayan arazilerin istimlak edilmesini ya da oranın kamulaştırılmasını, aynı şekilde devletten alınarak oranın katma değer kazandırılmış olmasını ben çok önemli bir şey olarak düşünüyorum. Bu sayede de bomboş duran çıplak arazilerin her birinde fabrikalar kurulacak, orada üretim yapılacak, istihdam yapılacak, ihracat yapılacak ve Türkiye büyüyecek. Hedefimiz o değil mi? Büyüme değil mi?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Kimse karşı değil ki ona.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ama bakın, şöyle bir şey var, değerli arkadaşlar, burada “Bu kanun teklifini destekliyoruz.” diyorsunuz, “ama” “ancak” “fakat”la başlayan cümlelerle beraber bir anda tezat bir duruma düşüyorsunuz. Şimdi, ben burada bir aykırılık olduğunu düşünüyorum yani eleştirmek ayrı bir şey, katkıda bulunmak ayrı bir şey. Diyelim ki “Şu maddeye şunu yapalım, hatta sanayiciye de şu kadar daha artış yapalım, şu kadar daha farklı destek verelim.” demek yerine biraz önce bazı arkadaşlarımız çevresel korkularından değindiler. Evet, biz de çevreciyiz yani çevreci olmadığımızı kimse söyleyemez yani niye böyle bir mantığa düşeyim. Biraz önce Abdurrahman Başkan dedi ki...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Size kişisel bir lafım yok Şahin Bey, kişisel bir laf yok ama iktidarın çevre uygulamalarından memnun değiliz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Nasıl çevrecilik bu?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bak, herkese göre değişiyor demek ki çevrecilik. Ben size anlatayım şimdi nasıl çevreci olduğumuzu. Biraz önce Abdurrahman Başkan dedi ki: “Bizim sanayi bölgesinde tilki de dolaşüyor, keklik de uçuyor yani tavşan da dolaşıyor.” Şimdi, bakın, doğal olarak burada, çevresel, doğaya zarar veren herhangi bir üretim yapılmıyor ki ona göre kurumlarımız, bakanlıklarımız, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımız önlemini alıyor ki demek ki orada ağaçlar yetişiyor, bitkiler yetişiyor, hayvanlar dolaşabiliyor.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Marmara’daki müsilağdan haberiniz yok mu?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ben bitireyim arkadaşlar, lütfen.

Çevre konusuna değinince, vallahi, biliyor musunuz, hani, bütün dünyada sanki en çok bilen sizsiniz bu çevre işini, bravo size, tebrik ediyorum! Öbürküler çevreci değil, öbürkülerin evinin önünde çöl kumu var, hiç kimsenin evinin önünde çiçek yoktur, bir siz biliyorsunuz doğanın korunmasını; yok öyle bir şey ya, ben buna katılmıyorum. Bu, bence tamamen böyle bir endüstri bölgeleri kanun teklifinin...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – İktidar sayesinde öğrendik çevreye duyarlı olmayı.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ayhan Bey, bitireyim. Tabi ki iktidar sayesinde öğreneceksiniz yani nasıl olduğunu.

Şimdi, bakın, çevre ve doğayla ilgili, Allah aşkına, şu iktidara hâlâ laf ediyorsunuz ya. Milyonlarca metrekaarelik alanda burada, millet bahçeleri yapan, parklar yapan ve yeşil alana milyonlarca orman diken bir iktidarı, bakanlıklarımızı hâlâ daha eleştiriyorsunuz gözünüzü seveyim.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Orman işine girerseniz siz zararlı çıkarsınız.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ya, buna da cevabımız var, bir dakika. Allah aşkına, yirmi yıl önceki...

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Arkadaşlar, insicamı bozmayalım.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bir dakika Başkanım, bitireyim.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Buyurun.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sanayideki çevreciliğe gelelim, diğer taraftaki çevrecilik...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Oradan çıkamazsınız.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bir şey daha söyleyeyim, cevap olsun anlamında diyorum ki: Yirmi yıl önceki Türkiye'deki orman sahası alanları ile şimdiki alan arasındaki orana bakın, ondan sonra...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Azaldı.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Daha fazla, hayır, hayır.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Yanlış, yanlış, olmaz. Bak, muhalefet yapmayın; yok, böyle bir şey yok.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Sanayiye dönersek Şahin Bey...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sanayiye dönüyorum. Muhalefetle anlaşılmadık, tamam, bu konuyu bitirdik ama elimizde rakamlar var, buna itiraz etmeyin lütfen. Arkadaşlar, müsaade ederseniz ben tekrar sanayiye dönüyorum.

Mehmet Bey'in ve arkadaşlarınızın hazırlamış olduğu, Bakanlığımızın büyük destek verdiği bu sanayicinin desteklendiği... Ben şunu söyleyeceğim: Mesela, burada OSB'ler Genel Müdürü Fatih Turan Bey var, biz onunla çalışıyoruz şu anda. Ne üzerine çalışıyoruz mesela? Denizli'de Makine İhtisas OSB kuruyoruz. Bakın, Bakan Yardımcımız Sayın Hasan Büyükdede sanayicinin içinden gelen bir kişi olarak da büyük destek veriyorlar, sağ olsun; Sayın Bakanımız Mustafa Varank büyük destek veriyor. Burada 2.600 dönümlük bir arazi var. Nasıl bir arazi, biliyor musunuz? Çırılçıplak, dereli tepeli; her bir tepeyi düzeltip ondan sonra tepenin bir üstüne 2 tane buraya, 3 tane oraya fabrika yapıyoruz. Bakın, şu anda Denizli'de normal sanayi bölgesine yakın yerlerde fabrika arsa fiyatı metrekaresi en düşüğü 1.000 lira. Yani bir adam 10 dönüm yer aldığına ne yapıyor, 10 milyon mu yapıyor? 10 milyon lira para yatırarak, yazık değil mi ya? Biz gittik oraya ve inanın... Siz diyorsunuz ki: "Çevreci değil." Vallahi de billahi de bakın, üç yıldır uğraşıyorum; şu anda içindeyim, yönetimin içindeyim yani o müteşebbis heyetin içindeyim aynı zamanda. Ben de bir sanayici olarak, makine üreticisi, çelik konstrüksiyon üreticisi olarak hâlâ daha çalışıyoruz. Bak, iki sene çevreyle ilgili ÇED raporu ve şeyini aldık burada; sondajından tutun, bütün kurumlarından, her birinden raporlar alındı. Aslında gözle baktığında burası çöl gibi olan bir yer olmasına rağmen bütün raporlar alındı ve hâlâ daha yeni yeni kuruyoruz, başlayacağız daha proje çalışmasına, devlet bu anlamda büyük destek veriyor.

Ben şuradayım ya: Devletin elindeki Allah'ın toprağını yani tamam, o devletin de milletin de Allah'ın toprağı, orada çırılçıplak duruyor.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Allah'ın toprağı da tarım arazisi de olabilir.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Değil ağabey. Bakın, fakat makat, bırakın şeyi.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Hayır, garantisi var mı?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Cak cak bırakalım. Ben diyorum ki: Hiçbir şey yetişmiyor, hiçbir şey, çalı bile yok. Çalıyı biliyorsunuz değil mi, çalı dediğimi? Yani bir tane kuru ot bile yok yani. Demek istediğim şu...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yağmur yağmıyor mu?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Yağmıyor ağabey o bölgeye.

Ya, bir dakika, bir bitireyim değerli arkadaşlar, lütfen.

Şimdi, buraya bizim sanayi bölgesi yapmak kadar, aslında burayı katma değer olarak sanayiciye katmak kadar doğal bir şey olamaz mı? Yani siz bunun nesine karşı çıkıyorsunuz, niye karşı çıkıyorsunuz ki?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bu kanun teklifinde var mı?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Herhâlde niye karşı çıktığımızı anlatamadık, bir daha konuşalım.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir daha konuşalım.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ağabey, zaten...

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Arkadaşlar, lütfen, konuşmacı konuşmasını bitirsin.

Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şahin Bey anlamamış, bir daha anlatalım.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ali Bey, zaten anlaşsaydık siz muhalefet, biz iktidar olmazdık, onun için geçelim burayı.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Şahin Bey, buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teşekkür ederim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Konunun dışına çıkıyor.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ağabey, nerede ya? Siz de çıkıyorsunuz ya, siz de çıkıyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Muhalefetin çıktığı gibi.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Şimdi, endüstri bölgeleri ve özel endüstri bölgelerinin oluşturulmasıyla ilgili, mesela biraz önce -şimdi bir konu daha açacağım, ona da kızacaksınız- yandaş, taraftar...

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Açmayın konuyu, konuya dönelim.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ama söylediler, ondan.

Diyorsunuz ki: “Bunlara açılıyor.” Ama bunun içinde, bunu yapanlar içinde TÜSİAD üyesi de var, şey de var. Niye böyle şey yapıyorsunuz ki burada?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ben istesem verirler mi?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Verirler tabii, gel. Gel, beraber yapalım istiyorsan Tahsin Bey, beraber yapalım.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Arkadaşlar, karşılıklı konuşmayı lütfen bırakalım, zaman kaybediyoruz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Devriyle ilgili...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 35 metrekaresi altı yıldır alamıyorum, 35 metrekaresi.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Münferit olaylar.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ağabey, sanayi dolmuştur o zaman, ondan dolayıdır Tahsin Bey.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Arkadaşlar, gündeme dönelim, konuya dönelim.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ben bir maddeye daha değinip ondan sonra devrediyorum Başkanım.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Buyurun Şahin Bey.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Şunu da iletmek istiyorum: Şimdi, devriyle ilgili eğer o şartlara uyuyorsa, araziye tahsis edilmiş endüstri sanayi bölgesinde üretici, özel üretici ya da yönetici şirket şeklinde orada diğer sanayi bölgelerinin kurulmasına olanak sağlayacak altyapısını yaptıysa, üstüne binalarını

yaptıysa, istihdam yarattıysa, üretimi yapıp Türkiye ekonomisine katkı sağlıyorsa bu adamın o araziye, o firmaya -adamın derken yani- aslında katma değerin artırılması anlamında devrinin yapılması kadar doğal bir şey yok.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – O firmanın ne kadar olduğunu biliyor musun, arazisinin ne kadar olduğunu?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bak, burada kimseye engel yok ki Tahsin Bey, herkese endüstriyel sanayi bölgeleri kurma, orada üretim yapma hakkı tanınıyor. Bunu Tahsin yapıyor, Ahmet yapıyor, Mehmet yapıyor; ismi yok, Allah aşkına.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Şartları var...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ama burada daha önce...

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Arkadaşlar, müsaade edin, bitirsin.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bitireyim ama doğru dürüst anlatamadım ki ben size cevap vermekten.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Buyurun, bitirin Sayın Tin.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Şimdi, burada önceden almış olanlardan dolayı “Biz bu kanunu çıkarmayalım.” dersek o zaman bu millete ihanet etmiş oluruz, bu vatana ihanet etmiş oluruz, bu sanayiciye, iş adamına ihanet etmiş oluruz. Bence öyle bir şeye girip o şekilde bunu cevaplandırmak ve o kameradan, o pencereden bakmak kadar yanlış bir şey yoktur diye düşünüyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Niye bakmayalım?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ben genel bakıyorum canım ağabeyim, ben bütününe bakıyorum. Resmin bütününe bakınca...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Konuyu saptırma, sen buraya gel, buraya gel.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Sayın Tarhan, bir saniye, müsaade edin, bitirsin.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Tahsinciğim, resme yakından bakınca çok bir şey anlamıyorsun, uzaktan bakınca daha güzel gözüküyor resimler.

Dolayısıyla, değerli dostlar, ben, emeği geçen Mehmet Bey’e, Sayın Bakan Yardımcımız Hasan Büyükdede’ye, Fatih Turan Bey’e, bürokratlara ve tabii ki vekil arkadaşlarımıza -size de sunum yapıldı burada, biliyorsunuz, siz de “okey” verdiniz herhâlde, desteklediniz sanırım, itiraz etmeyin ağabey buna; hemen bitirelim- çok teşekkür ediyorum. Hayırlı olsun ülkemize, milletimize diyorum. Sanayicilerimize de teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Ben çok çok teşekkür ediyorum Denizli Milletvekilimiz Sayın Şahin Tin’e. Bu kapsamlı, tafsilatlı açıklamalarından dolayı pratikten ve uygulamadan gelen birisi olarak çok çok teşekkür ediyorum.

Sayın Çetin Osman Budak, Komisyon üyemiz, buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Herhâlde bana destek vermek için değil mi Çetin Bey, o yüzden konuşacaksınız?

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Çetin Bey, aynı zamanda bizim TOBB’dan arkadaşımız olduğu için Başkanlık sıfatı hâlen devam ediyor.

Buyurun Sayın Başkan.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Teşekkür ederim, sağ ol Başkanım.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bana destek verecek konuşmamdan dolayı.

OTURUM BAŞKANI FAHRİ ÇAKIR – Öyle gözüküyor.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Değerli Başkan, değerli arkadaşlar, değerli milletvekili arkadaşlarım, Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Antalya Organize Sanayiden bahsedilince birkaç şey söylemek gerekiyor. Sekiz sene Antalya Organize Sanayi Bölgesi Başkanlığı yaptım; organize sanayiye 2 bin-3 bin kişilik istihdamdan neredeyse 15-16 bin kişilik istihdama çıkarırken işte bırakıp siyasete geldik.

Tabii, Antalya Organize Sanayi ya da başka bir yerdeki organize sanayiden bahsedilebilir, Başkent Organize Sanayiden bahsedilebilir, İzmir Atatürk Organize Sanayiden bahsedilebilir. 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu, Türkiye’deki sanayiyle ilgili en iyi tasarlanmış, düşünülmüş ve uygulamaya geçmiş bir kanun.

Şimdi, Türkiye’de 300’ün üzerinde organize sanayi var. Organize sanayilerin bazılarında lejantlara uyulmamış, hatta itfaiye yolunun bile neredeyse kalmadığı organize sanayiler var; bunlardan bir tanesi İzmit Gebze bölgesinde. Oralarda belki denetimler daha sık yapılmış olsaydı bugün o tablo olmazdı ama Antalya Organize Sanayide bütün kurallara uyuldu. Bütün kurallar neyse, verilen inşaat alanı, altyapı, çevreyle ilgili ne kadar kural varsa hepsine uyuldu, şu anda Türkiye’deki örnek organize sanayilerden bir tanesi tabii ki Antalya Organize Sanayi Bölgesi.

Antalya çok hassas bir bölge; Antalya turizm bölgesi, aynı zamanda tarımın da başkenti. Böyle olunca da Antalya’nın aslında organize sanayisinde yapılamayacak yatırımlar var ağır sanayiyle ilgili. Mesela, hatta orada ne yapamazsınız? Çimento fabrikası kuramazsınız. Bir de su kaynaklarının üzerinde olduğu için çok hassas bir bölge.

Yani uzun lafın kısası, burada endüstri bölgeleriyle ilgili bir kanun var, öbür tarafta da organize sanayiyle ilgili bir kanun var. Sanayi-endüstri çelişmesini niye burada yaşıyoruz? Kelimelere takılmak değil ama benim dediğim, biri endüstri, biri sanayi; ikisi de aynı iş hâlbuki. Bu kanun, Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu’yla ilgili yapılan düzenlemeler bugüne kadar Türkiye’nin ihraç ettiği en önemli kaynaklardan bir tanesi olmuştur yani Türkiye’deki organize sanayi bölgeleri aslında dünyaya model olmuştur. İşte, bu uygulama varken bu kanun teklifinde birtakım sıkıntılar var, arkadaşlar dile getirdi, ciddi olarak da onların ele alınması lazım; adrese teslim birtakım çalışmalar yapılıyor burada yani bunu da görmezlikten gelemeyiz.

Çevreyle ilgili söylediklerinizin birçoğuna katılmıyorum. Antalya Organize Sanayiden bahsedildi, doğru yani hatta oraya insanlar piknik yapmaya bile gidebilir, o kadar güzel; keşke, Türkiye’nin diğer bölgelerinde de bu geliştirilebilse. Organize sanayilerde bu var ama endüstri bölgesinde... Mesela, ben size bir örnek vereyim; Most Makine, Enerji, Taahhüt, Sanayi, Ticaret Anonim Şirketinin yapacağı bir yatırım var İzmir’de. İzmir’deki bu yatırım Aliğa, Şakran bölgesinde. Bu basına yansımış, 29/1/2022’de “Ege’de Son Söz” diye bir gazeteyle yansımış. İmar planlarında ağaçlandırılacak alan olarak kayıtlı 102 hektarlık bir alan. İmar değişikliğiyle birlikte sanayi yapılaşmasına açılması düşünülüyor, planlanmış bir yerlerde ama açılmamış. Alan da bu arada Most Enerjiye bedelsiz olarak tahsis edilmiş, tahsisi de yapılmış. Alan ne kadar? 102 dönüm. Peki, en az ne kadardı buradaki, daha önceki yasada? 150 dönümdü. 102 dönümlük bir alan şimdi 100 dönüme indirilip 102 dönümlük alanın ya da dekarlık alanın, hektarlık alanın önünün açıldığını burada kaygıyla görüyoruz. Şimdi, aslında oradaki 1/100.000’lik planlarda da çevre düzeninde bu değişiklikler askıya çıkmış, bir ay içinde değiştirilmesi bekleniyormuş. İzmir’in kuzey bölgesi 1/25.000 ölçekli nazım imar planına göre ise burası mera statüsünde. Ya, bu yapılabilir, başka yer bulunabilir. Yani bu yatırımın karşısında olduğumuz anlamına gelmez. Yani 165

bin tonluk aslında vasıflı metal üretecekmiş bu fabrika. Buna karşı değiliz yani bu kurulacak endüstri firmasına karşı değiliz ama ya, burası zaten ağaçlandırılacak bölge olarak ilan edilmiş ve bunu da ilan eden yine bu ülkenin kurumları. Kurumlarda bunlar kararlaştırılmış, geçmiş.

Şimdi, yine, endüstri bölgesiyle ilgili -biraz önce hocam da değindi, Ayhan Hocam değindi- 3'üncü maddede Sayın Cumhurbaşkanının yükünün azaltılmasından bahsediliyor; tamam, güzel, zaten azaltılmalı. Biz de zaten onu başından beri söylüyoruz, bütün yetkiler bir kişiye verilirse yani "Beşer şaşar." diye bir laf var. Yani sonuç itibarıyla bu azaltılsın, eyvallah ama 5'inci maddeyi niye koyuyorsun? Bir kafa karışıklığı değil mi? 5'inci maddede dediğimiz şu -bu kanunda Ayhan Hocanın söylediğini desteklemek için söylüyorum- buradaki teşvik kararlarını Cumhurbaşkanına veriyoruz. Şimdi, yukarıda yetkilerini başkasına devretmeyle ilgili bir şey getiriyorsunuz ama teşvikleri tamamen Cumhurbaşkanına bırakıyorsunuz. Yani büyük, yaman bir çelişki. Onun için bunun altını bir kere daha çizmek gerekiyor.

Bu, ÇED şartı meselesi: Şimdi, dursa ne olur yani, bu burada dursa ne olur? Aslında böyle de bakmak lazım. Çevre Kanunu'nda, tamam, birtakım şeyler, usuller, esaslar, hepsi belirlenmiş, doğru. Burada dursa ne olur? Onu da ben Ünal Vekilime vereceğim. Çünkü orada örnekleriyle anlatacak -Zonguldak kendi bölgesi- buradan ne sakınca doğabilir, Bakanlığa burada yetkinin devredilmesinin söz konusu olabilmesi nasıl sakıncalar yaratabilir; onu da Ünal Vekilim biraz sonra müsaade ederseniz anlatsın.

Şimdi, bu SEKA Kâğıt Fabrikası: Benim sektörüm kâğıt ve karton sektörü. Biraz önce söylediniz ya, endüstri bölgelerinin geliştirilmesi, büyütülmesi, genişletilmesi gerekir; doğru, katılıyorum. Ama burada Tebriz Organize Sanayi örneğini vereceğim. Tebriz gibi yani İran gibi bir ülkede, Tebriz'de bir organize sanayi ki -Türk yatırımcılar da var orada- tamamen bir dağın yamacına, kayalık -Antalya Organize Sanayi gibi, yani kayalık- fakat bir yamacı komple vermişler. Koskoca ovalar olmasına rağmen organize sanayiye çıkmışlar dağın yamacına yapmış adamlar. Ve burada teknoloji de kullanılmış, teknolojisini yüksek ürünler de üretiliyor. Bunlar yapılabilir. Ben SEKA fabrikalarından 2 tanesinin örneğini vereceğim. İzmit'i geçiyorum. Biri Aksu SEKA Fabrikası, Giresun; diğeri de Balıkesir SEKA Fabrikası. Şu anda Türkiye'de bir tabaka gazete kâğıdı üretilmiyor arkadaşlar. Bir tabaka gazete kâğıdının dışında, kitap kâğıtları, bunların hepsi yurt dışından ithal ediliyor. Bu 2 fabrika, Aksu ve SEKA Türkiye'nin bütün gazete kâğıdı ve kitap kâğıdı ihtiyacını karşılayacak tesislerdi. Her ikisi de özelleştirildi. Hele bu Balıkesir SEKA Fabrikası bundan belki on, belki biraz daha önce Albayraklara verildi 1 milyon 100 bin dolara arkadaşlar, 1 milyon 100 bin dolara. Oradaki 1 dekar alanın değeri şu anda 1 milyon doların üzerinde. İçindeki ağaçlar öyle, hurdaları öyle, binaları öyle ve bu bunlara dava açıldı oradaki kurumlar tarafından. Bu davaların hepsi kazanıldı. Tekrar bir daha, tekrar bir daha, tekrar bir daha karşı davalar açıldı. Şu anda burada -burada bu geçiyor- kâğıt üretim tesisi kalkmış, termik santral kurma hakkı kalkmış "ÇED Olumlu" kararına -ÇED'le ilgili bölümde- mahkeme başkanının yazdığı bir şehri okuyacağım sizlere. Burada ilk önce "ÇED Olumsuz" "ÇED Olumsuz", 1 kere "ÇED Olumlu" kararı alındıktan sonra mahkeme başkanının şerhini okuyorum: "Müdahil şirket tarafından kâğıt fabrikası satın alınarak mülkiyetine geçmiş olsa da Anayasa'ya göre mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamayacağından müdahil şirketin mülkiyet hakkından dolayı mevcut yasalara göre bu alanda eski kâğıt fabrikasını yıkıp yeni bir kâğıt üretim tesisi ve termik santral kurma hakkı bulunmadığı gibi -çiziyorum altını- devlete düşen görev de kamu yararı doğrultusunda bu alanın tekrar tarım arazisine dönüştürülmesidir." Çok açık. Yani mahkeme başkanının...

Siz herhâlde bir şey söyleyeceksiniz. Sonra, not alın, bununla ilgili, isterseniz sizin de uygun görüşleriniz varsa onları alalım.

Bakın, bu, mahkeme başkanının düştüğü şerhtir; bu, benim kendi yazdığım, uydurduğum bir şey değil. Onun için sizden bekliyoruz.

İkincisi, burada... Ha, bir de bunu söyleyeyim, çok da uzatmayayım, kafanızı da şişirmeyeyim. Sakarya Karasu'da bulunan bir bölge önce 2015 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla Karasu Otomotiv İhtisas Endüstri Bölgesi olarak ilan ediliyor, sonra 2016'da BMC Otomotiv Sanayi ve Ticaret AŞ münferit yatırım yeri olarak statüsü değiştiriliyor. Hazine arazisi Katarlıların ve Ethem Sancak ile Talip Öztürk'ün ortak olduğu BMC'ye 10 bin kişinin istihdam edileceği garantisıyla yaklaşık kırk dokuz yıllığına tahsis ediliyor. 2020'de üretime geçecek olan bu fabrika bir türlü üretime geçemiyor. 2021 yılının Haziran ayında BMC'nin Ethem Sancak ve Talip Öztürk'e ait yüzde 50,1'lik hissesi resmen Tosalı Holdinge satılıyor. Tosalı Holding şimdi fabrikayı söküyor -10 bin kişi çalışacaktı-Karadeniz'in kıyısında 222 hektar alan ne olacak? Otel mi olacak, başka bir şey mi olacak, rezidanslar mı yapılacak, konut mu olacak, üniversite mi olacak, ne olacak, bilmiyoruz? Ama fabrika sökülüyor. 10 bin kişiyi istihdam edeceğiz diye bu tahsisler yapılıyor. Şimdi fabrika sökülüyor buradan ve o 220 dönümün ne olacağı bilinmiyor. Otel yapılacağı söyleniyor.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Yok, alüminyum fabrikası.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bilmiyoruz yani sonuçta altyapısı, şusu... Bilmiyoruz. Şimdi göreceğiz, takip ediliyor, 2020'de de üretime girmesi gerekiyordu Abdurrahman Başkan, bekleniyordu, örneklerden bir tanesi de bu.

Şimdi, bizim itirazlarımız... Biraz önce Tebriz'den de Antalya'dan da Türkiye'nin başka yerlerinden de organize sanayi bölgelerinden de örnek verdik.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Aynı İran'daki gibi, böyle.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Ne güzel, her yerde öyle yapılabilir. Tarım alanlarına niye yapılınsın? Biraz önce İzmir'de verdiğim örnek: Ağaçlandırma alanı -uzun uzun bir daha dönmeyeyim-bedsiz olarak tahsis edilen alan niye verilsin, yer mi yok? Bütün sanayimizi biz Marmara Bölgesi'ne niye yığdık. Marmara Bölgesi'nde büyük bir depremin olması Türkiye ekonomisinin çökmesi demektir. Bunu 1999'da yaşadık. Yani bu alanların illaki verimli alanlar, denize kıyısı olan, işte, hemen denize uzaklığı 3-5 kilometre, 10 kilometre alanlar olmak zorunda değil. Ya, bir planlama yapılacaksa Anadolu çok büyük. Doğusundan güneyine...

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Ama ondan sonra lojistik maliyetleri...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Evet, maliyetlere katlanabilirsiniz yani o maliyet... Bazı konularda maliyetlere katlanabilirsiniz.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Lojistik maliyetleri çok önemli.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Evet, yani ben de bu işin içindeyim. Lojistik maliyeti son derece önemli ama bu ülkenin kaynaklarını gelecek nesillere verimli bir şekilde aktarmanın yolu planlamadan geçer. Planlamayı da eğer cumhuriyetin ilk yıllarında yapıldığı gibi doğru yaparsanız Marmara Bölgesi, Ege Bölgesi, denizlerin kıyısına sanayiye yüklemek yerine Anadolu'nun farklı yerlerine yayarak da bunu yapabilirsiniz. Lojistik imkânlarınız altyapıyla halledilebilir.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Antalya'ya OSB kuran bir başkan.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bunu anlatıyorum, Antalya Organize Sanayi... Şimdi, Türkiye'nin her yerinde. Biraz önce ben çevreyle alakalı Antalya'nın ne kadar hassas olduğunu ve özellikle de kamunun, kanunu hazırlayanların ve bu Meclisin nelere dikkat ettiğini anlattım yani hatta

orada ağır sanayi kuramıyorsunuz, edemiyorsunuz. Aslında, Antalya güneyi deniz, kuzeyi Toroslarla çevreli bir bölge; sadece turizm değil, tarım; tarımı ve turizmi destekleyecek sanayiye ihtiyacı var. Bunu yapmayın demiyoruz, Marmara Bölgesi'nde değil Antalya, Akdeniz Bölgesi'nde.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Ama kendinizle çelişiyorsunuz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Şimdi, bir de şunu ifade edeyim: Bakın, cumhuriyetin ilk yıllarından örnek verdim, tütün fabrikaları, et kombineleri, gurur duyduğumuz tekstil fabrikaları; bunlar öyle bir planlamayla yapılmış ki Anadolu'nun insanını Anadolu'da tutmak, aynı zamanda da kalkınmasına destek vermek üzere planlanmış. Biz niye Devlet Planlama Teşkilatını kaldırdık? Onu diyorum yani.

Sonuç itibarıyla, Marmara Bölgesi'ne yığılmış ağır sanayinin, yüksek teknoloji sanayinin yarın olabilecek bir felakette Türkiye'yi çökerteceğini anlatmaya çalışıyorum size. O yüzden de burada endüstri bölgeleriyle ilgili, tarıma elverişli alanlar yerine -boşuna vermedim o örnekleri- daha uygun yerler yapılabilir. Bakın, örneğini verdim, adrese teslim...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Zaten farklı bir şey yapılmıyor ki, tarım yerlerine müsaade edilmiyor ki...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Çarşamba'ya ne oldu?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ne var Çarşamba'da?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Ben bitirebilir miyim arkadaşlar? Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, hatibin sözünü kesmeyelim, bitirsin daha sonra söz vereyim.

Şahin Bey, hatip sözünü bitirsin.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Şimdi, benim söylediğim şurada çok açık, bakın, biraz önce anlattım, adrese teslim arkadaşlar ya. Yani bunu burada açık açık söylerseniz “Ya, evet, bunların sözü verildi, bunları biz buradan geçireceğiz.” biz de ona göre burada muhalefet yaparız ama “Yok, işte, kanuna uygundu, 150 dönümden 100 dönümü şundan dolayı indirdik.” bahanelerine de sığınmayın diyoruz yani özetle bunu söylüyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bu sizin görüşünüz tabii.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Evet, benim görüşüm, ben de bunu söylüyorum, tabii ki benim görüşüm.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tabii, tabii.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bu görüşlerimin de dikkate alınmasını kayıtlara not ediyorum.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ben şunu söylemek istiyorum: Bakın, gelişmiş ülkelerde yüzde 4'iken Türkiye'de -binde 0,96 mıydı- binde 0,36...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Neyi var?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şahin Bey, o konuda bir sunum alacağız.

İkili konuşmuyoruz arkadaşlar, burayı kesiyorum. Arkadaşlar bu sözleri kesiyorum.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Şimdi örnek verdimen istatistiklerle yani kentlerimizde kişi başına kaç metrekare yeşil alan düşüyor arkadaş?

ŞAHİN TİN (Denizli) – O ayrı bir tartışma konusu.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Semra Hanım, buyurun.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakan Yardımcımız, Sayın Sanayi Bölgeleri Genel Müdürümüz, kıymetli bürokratlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, hepimizin üzerinde çalışılmasından memnun olduğu bir kanun teklifi üzerine görüşlerimizi bildirmek üzere Komisyon çalışmasında toplanmış bulunuyoruz.

Öncelikle, endüstri bölgelerinden bağımsız olarak, iktidarımız dönemince Sanayi Bakanlığımızın gayret ve destekleriyle Türkiye'mizin gelmiş olduğu noktada sanayi anlamında dünya genelinde söz sahibi olan; yatırımcıların, girişimcilerin önünü açan; teknoloji ve gelişmeyi takip eden ve artık dünyada buna yön veren bir sanayi ülkesi olmuş olmaktan dolayı öncelikle ben Bakanlığımıza ve bürokratlarına teşekkür ediyorum. Bunlar doğru planlamanın, doğru vizyonun, doğru çalışmanın neticesi olarak çağın yakalamının, çağın ihtiyaçlarına cevap verebilmenin sonucudur.

Ben özellikle hem tarımı hem sanayisi güçlü bir bölgenin vekili olmak, orayı temsil etmek hasebiyle buradaki tartışmalara biraz da böyle örneklerle girmek istiyorum. Ben Manisa Milletvekili olarak Manisa'da çok güçlü bir sanayi ve aynı zamanda ihracata yönelik çok kuvvetli bir tarım bölgesinden geliyorum. Şimdi, kıymetli Çetin Vekilimizin ifade ettiği şeylere bu açıdan baktığımız zaman, Antalya da bir tarım ve -sizin ifadenizle- sizin de emek verdiğiniz bir sanayi kenti. Her ikisini de temsil edebiliyor olmak bir güçtür. Hiçbir kentimizi, hiçbir bölgemizi ekonomik olarak farklı saçıyacaklarıyla güçlendirilmiş bir modelde büyütme yerine, sadece belirli bir ekonomiye bağlı ve daha kırılğan ekonomiye sahip tutmak lüksüne ve gericiliğine sahip değiliz. Antalya Sanayi Bölgemizle, sizin anlattığınız kadarıyla, gurur duyduk. Her birimiz kendi bölgesinde sanayisi olduğu için bu Komisyonunda pozisyon almış olan, fikirlerini ifade etmek için burada görev almak isteyen vekilleriz, her birimiz kendi sanayi bölgelerimizin güçlü yanlarıyla gurur duyuyoruz. Antalya'yla da sizin gurur duymanızı çok büyük bir anlayış ve memnuniyetle karşılıyorum ama Antalya bu kadar iyi yönetilen, gelişmiş bir organize sanayi bölgesi olmayı, sizin kararlarımızla değil, Türkiye Büyük Millet Meclisinde düzenlenen kanunlar zeminine oturtulmuş yönetmeliklerle sağlamıştır, orada haddehane kurulmaması Yönetim Kurulu Başkanının kararı değildir, orada çevreci bir tutum sergilenmesi Yönetim Kurulu Başkanının kararı değildir. Aynı anlayışla Manisa, Denizli, Antalya...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Gebze örneğini verdim, anlamamışsınız, dinlememişsiniz.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Yok, hayır, münferiden kişilerin...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – 1977'de kurulmuş Antalya Organize Sanayi.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sizin döneminizde de zirve yapmış, sizi de tebrik ediyoruz Yönetim Kurulu Başkanlığı döneminizle.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Dinlememişsiniz, onun için bölüyorum kusura bakmayın.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Yok, gayet ne bir şekilde dinledim ve anladım ama “Ben yaptım.” dediğinizde güzel oluyor, başka kimse uyguladığı zaman yanlış ve suistimale açık değildir.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – “Ben yaptım.” değil, anlamamışsınız, ben yapmadım.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Ben sizin sözünüzü bölmedim, müsaade rica ediyorum hem hanımefendi olmam hem de söz hakkı sahibi olmam nedeniyle.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Kanunlara uygun davranılırsa Antalya gibi olur; hadi öyle yapalım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çetin Bey...

SEMRA KAPLAN KIVIRCİK (Manisa) – Aynı şekilde bizler de...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çetin Bey, müsaade edin bitirsin, söz vereceğim.

Buyurun.

SEMRA KAPLAN KIVIRCİK (Manisa) – Biz de kanunlara uygun olarak, bütün çevreci yapılara saygı duyarak büyüyen, gelişen, 65 bin kişiye istihdam sağlayan Manisa'nın temsilcisiyiz. O anlamda, sadece Antalya değil, 81 ilimiz aynı kanunlarla yönetilmekte ve bugünkü sanayi gelişmişliğimizi 81 ilin "puzzle" olarak birlikte, birleştirerek ortaya koyduğu güçle sağlamış durumdayız. O anlamda, Antalya'yı bağlayan kanunlar hepimizi bağlıyor; Antalya'yı güzelleştiren, doğru sanayiye sağlayan kanunlar her yer için geçerli. O anlamda, biz, doğru yapılanmayla sanayimizin ülkenin gelişmesine ve büyümesine katkı sağlayacağı kanaati ve inancıyla bu yasaları yapıyoruz. Düzenlenmemiş, herhangi bir kontrol, denetim ve gelişmeye yönelik önü açılmamış olan bir büyüme modelini düşünür müsünüz? İşte, istihdam rakamlarından bahsediyorum, Manisa'mızda bugün işsizlik oranı yok denecek kadar azdır yani hangi sanayi bölgesine girdiğinizde hangi caddeye girerseniz girin bütün fabrikaların... Artık, hani, günümüz modernitesinde internetten bir eleman ilanı vermenin dışında, Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nde "Artık bu taleplerimize bir yanıt gelmiyor, görün." diye fabrikaların parmaklıklarında "Eleman araniyor." ilanları var.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Beyaz yaka mı, mavi yaka mı?

SEMRA KAPLAN KIVIRCİK (Manisa) – O anlamda, tabii ki biz bunu neyle sağlıyoruz? Organize sanayi bölgesinin lokomotif etkisini gösterdiği istikrarlı istihdamla sağlıyoruz. O anlamda, sanayiciliğin doğru, düzenli, planlı ve hatta daha da güçlendirilebilir modelde olması için kümeleşmeye yönelik olarak teşvik edilmiş, desteklenmiş bir şekilde genişlemesi, büyütülmesi hepimizin çıkarına. Bu ülkenin gelişmesi, yurt dışında ekonomik katma değeri artmış ürünlerle aranılan bir marka hâline gelmesi hepimiz için bir itibardır. Bu anlamda, ben özellikle kendi ilimi örnek gösterebiliyor olmanın gururuyla, hani, sanayi bölgelerimizin kurulu oldukları bölgelere modernizasyon, yenilikçi ürün ve üretim modelleri ile üretim kabiliyetinin gelişmesini sağladığını öngörerek bunun planlı gitmek adına böyle öngörülmüş yasalarla güçlendirilmesini çok anlamlı ve güçlü buluyorum.

Onun haricinde, hani, münferiden konuşmalara herhangi bir cevap vermek istemiyorum ama hani, konjonktür... İşte "Enerji ve petrol fiyatlarını öne almayı gündem olarak gerektirirken neden bu yasa?" deniyor. Biz bu yasayı şimdi doğru, eksiksiz, tam olarak yapacak ve uygulayacağız ki küresel olarak Türkiye ekonomisi ve iktidarı kararlarından bağımsız olarak görmekte olduğumuz, yaşamakta olduğumuz ekonomik dalgalanmanın krizlerin fırsata çevrilmesi mantığıyla, bu dalgalanma bittiğinde biz Türkiye olarak dünyada üretim kabiliyetiyle ve üretim kapasitesiyle... Sadece kabiliyet sahibi olmamız yeterli değil, biz, evet, Türkiye olarak aranılan, kabiliyet sahibi bir ülke durumundayız.

Geçen hafta Almanya'da EUROGUSS Makine Fuarı vardı, buraya Manisa'dan birçok sanayicimiz katıldı, dönüşlerinde aldığımız "feedback" şudur ki eskiden her bir şeyde, fuarın her bir bölümünde ziyaretçi ve katılımcı olarak Uzak Doğu firmaları ve Uzak Doğulu kişilerin baskın olduğu bir fuar kültürü vardı. Şu anda, bu yıl artık Uzak Doğu'nun yerini firma ve katılımcı anlamında Türklerin tamamen almış olduğunu gördük. Şimdi artık aranılan ve piyasada yatırım ve girişim anlamında hareket hâlinde olan, makine alımı yapan da bu makineleri satmak üzere orada sergileyen de Türk firmaları artık. O anlamda, biz, şu anda bir eşiği aştığımızı, dünyada aranılan bir Türkiye markası oluşturduğumuzu, üretim kabiliyetimiz olduğunu kabul ederken üretim kapasitemizi de bizden gelecek olan talepleri karşılayacak şekilde genişletmeliyiz. Bunun için de büyümemiz gerekiyor; yatırım alanlarımızı genişletmemiz gerekiyor, yatırım alanlarımızın doğru genişlemesi için de önceden bu yatırım alanlarının sınırlarını, kurallarını, koşullarını belirleyen yasaları bizim Meclis olarak

öngörüp hazır etmemiz gerekiyor. Bu anlamda kıymetli Ayhan Vekilimizle böyle bir karşılıklı yanlış anlamaya girdik. ÇED’le ilgili hassasiyetinize hepimiz sahibiz. Burada 4’üncü maddede düzenlenen konu da “ÇED’e Gerek Yoktur” değil, ÇED’le ilgili uygulamada iki farklı belirleyici madde olup bir muallaklık kalmaması. Buradaki ÇED maddesi güncellendiğinde diğer kanun metninde geçen ÇED maddesi aynı şekilde güncellenmediğinde bir ikilik doğurup “Hangisine tabiyiz?” muallaklığımı ortaya koymaması adına, bürokraside hızlandırma, yatırımcı ve girişimcilerimizde netlik, herhangi bir ikiliğe gerek bırakmayan bir tek kanun uygulaması sağlayabilmek adına burada “Tek ve güncellenen kanuna tabidir.” deniyor, kesinlikle ÇED ortadan kalkmıyor. O anlamda, hep birlikte çevremize saygılı olarak, doğamızı koruyarak, elbette ki tarımın da bir güç olduğunu, elbette ki çevrenin de bir gereklilik olduğunu bilerek ama güçlü ve büyük Türkiye’yi sanayi hamlesiyle oluşturacağımızı unutmadan bu kanunu desteklemenizi bekliyorum.

Bu kanunda emek vermiş bulunan başta ilk imza sahibimiz Sayın Mehmet Erdoğan Vekilimiz olmak üzere tüm katkı sunanlara teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Semra Hanım’a teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Komisyon üyelerimizden karşılamadığımız söz talebi kalmadı sanırım.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Hayır, ben varım ama daha sonra konuşacağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Siz varsınız, öyle mi? O zaman Bedri Bey’e söz verme konusunda bir sorunuz yok değil mi?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yok, yok.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bir ayağa kalk istersen, göremedik.

Tamam, o zaman Bedri Bey, buyurun.

BEDRİ SERTER (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakan, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; hepinize öncelikle iyi günler dilemekteyim.

Sayın Başkan, bulunmuş olduğunuz davranışınızdan dolayı çok teşekkür edeyim, Komisyon üyelerinden önce söz almak iyi oldu, ben de rica etmişim. Semra Hanım’dan da bundan sonraki söz hakkımda izin isteyeceğim, öyle almak isteyeceğim, onu da öğrenmiş oldum.

Teşekkür ediyorum Semra Hanım, sağ olun (!)

İş dünyası ve sanayiciler olarak şu masanın etrafındaki hiç kimse yatırıma karşı değil, mutlaka yatırımların çok doğru, çok düzgün, hem tabiata uygun hem insan haklarına uygun hem de olması gereken yerlerde yapılması lazım. Tabii, Türkiye çok büyük bir ülke, bu büyük ülkede bunu bir türlü siz beceremediniz yirmi yıldır. Demin Sayın Başkan toplantımızı açarken çok güzel konuya değindi, “Bugüne kadar tabiatı sanayiye geliştirirken pek dikkate almadık.” dedi. Ama yirmi yıl sonra bunun akla gelmesi tabii ki beni üzdü. Yirmi yıldır bu iktidarın sanayiye verdiği destekleri veya köstekleri hepimiz yaşamış olduk. Daha önceki Komisyon toplantısında da ben bunu dile getirmiştim, siz ilk iktidara geldiğiniz dönemde, 2004-2007 döneminde, hatta 2008 dâhil olmak kaydıyla hiçbir şekilde sanayiye destek vermediniz, tümüyle ithalata destek verdiniz ve yine söylüyorum, geçenlerde de konuşmuştum; Körfez’e, İzmir Körfezi’ne gelen her gemi Türkiye’de bir fabrika kapattı, Çin’den gelen her gemi. 2008’den sonra ayaklarınız suya erdi, ondan sonra başladınız “Sanayi önemliymiş, sanayiye teşvik verelim.” diye ama hakikaten bazı şeyler de çok geç oluyor.

İnşallah, bu sanayinin gelişmesi bize imkân olacak çünkü Türkiye’nin genişlemiş olan bölgesinde bu sanayi entegrasyonunu belirli bir merkezde büyüterekten geliştirmek lazım. Bunu sadece Kocaeli’deki körfeze, İzmir’deki körfeze, Manisa’nın belli bir kesimine ve böyle çok verimli yerlere de

sıkıştırılmamak gerekir, bunu Anadolu'nun değişik noktalarında da geliştirmek gerekir. Demin Denizli Milletvekili arkadaşımız da dile getirdi, hakikaten daha önceki dönemlerde "Anadolu'nun aslanları" denilen yerler Denizli'ydi ama Denizli'de şu anda Anadolu'nun kedilerini bulamıyoruz, aslanları nerede kaldı diye de sormak isterim.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Şahin Bey yok.

BEDRİ SERTER (İzmir) – Evet, Şahin Bey söylemişti. Şimdi Anadolu'nun kedileri yok ortalıkta.

Demin sevgili Çetin Başkan Aliğa'yı ele aldı, ben de konuşmamda Aliğa'yı ele alarak gündeme girmek istedim. Aliğa'da bir yer var, 2009'da doğrulmak isteyen ama hâlâ ölü doğum yapılmış bir alan bulunmakta, 102 hektarlık bir alan. Burada tek tek takip ettiğim konu, 10/5/2019 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararıyla bölge için harekete geçildiği bildiriliyor, arkasından 2009 Kasım tarihinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından münferit yatırım yeri ilan edildiği söylenen ve ihalesinin gerçekleştirildiği belirtilen Aliğa Endüstri Bölgesi'ne dair, 2009'dan bu yana süreci takip etmekteyim. Aralık 2019'da bu bölgenin mera vasfında olduğu, sürecin Bakanlık tarafından takip edildiği belirtildi, ağaçlandırma da bu işin içinde. Ocak 2020, arazinin kendi yerine de gittim, hatta o tarihte 2019'da fotoğraflarım da var, yerinde fotoğraf çektim. 2020 Ocak ayında bölgeye dair gelişmeleri Bakanlığa sordum. 22/4/2020 tarihinde tarafıma gelen cevapta münferit yatırım yeri olarak ilan edilen alanın yatırıma hazır olması için her türlü yatırım, işlem ve harcamanın yatırımcı tarafından yapılacağı belirtildi. Ayrıca, 2022 yılına kadar da bölgenin yapımının tamamlanacağı belirtildi. Ayrıca bu bölgenin kurulumuyla birlikte cari açığın 327 milyon dolar azalacağına öngörüldüğü, benim soru önerime karşı gelen bir cevap. Kasım 2019'da münferit yatırım yeri olarak ilan edilen bölgeye dair, 16 Kasım 2020 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan 2021 bütçe görüşmeleri sırasında Bakan Varank'a, bu endüstri bölgesiyle ilgili, Ocak 2020'de bir soru önerime gelen, bölgenin hâlen mera vasfının devam ettiği ve kamulaştırılmadığı yönündeki cevap üzerine bu konuyu sordum. Nisan 2021, yine bu soru önerime gelen cevapta, alanın mera vasfının değişmesi yönünde süreç dair Tarım ve Orman Bakanlığının adım atmasını beklediğini söyledi. Ayrıca, yine yatırımcının yapacağı sabit yatırım tutarının binde 1'i tutarında rakamın Bakanlığa ödenmesinin beklediği söylendi. Bu bedelin yatırılmasının ardından gereken iznin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verileceği ve bu alanın kırk dokuz yıllığına irtifak hakkının firmaya verileceği söylendi. İlk noktada 2022'de bitirilmesi planlanan bölgeye dair Nisan 2021'de söylenen, tüm aşamaların sona ermesinin ardından üç yıllık gibi bir süre tesislerin kurulmasının planlandığı belirtildiği, yani takvimde 2024 yılı gibi söz etmek mümkün olmamakta. 2 Ekim 2021 tarihinde, yatırımcı firmaya, 26 Ocak 2021'de alanın mera vasfının kalktığına dair bilgi verilmiştir. 8 Ekim 2021'de de firmayla görüşmelerde tapu tescil işlemlerinin tamamlanması aşamasında olduğu söylenmiştir. Şu anda çivi çakılmıyor ve çakılamıyor. Gelindiği noktada el atmak istediğiniz bu kez endüstri bölgeleri, aynı OSB'lerdeki yönetimlerin başına başöğretmen getirmeye çalıştığınız ve TİM için "Genel Sekreterlik terminolojisi içinde bir ayda genel sekreter atayamazsanız, biz kabul etmezsek Sanayi Bakanlığı bu genel sekreteri atar." diye bütün hâkimiyeti tek adam iktidarının eline almaya çalıştığınız bir noktadayız yine. Bu iş, sanayi ve ticaret odalarını da kapsamakta. Bu kapsam dâhilinde endüstri bölgelerine böyle bir karar çıktığı takdirde yetki sadece Cumhurbaşkanlığına ve Sanayi Bakanlığına, küçük ve büyük bölgeler diye tarif edilirse küçük neye göre ediliyor? 100 dönümün altında. Büyük neye göre ediliyor? 250 dönümün üstünde. Cumhurbaşkanlığına tevdi edilen bir yapı bu. Böyle bir tarif olamaz. O zaman ticaret ve sanayi odalarını kapatalım, hiçbir işlevi kalmıyor, hiçbir şans kalmıyor yaşamının. Bizler, hepimiz hemen hemen oraların çarkından geçmiş insanlarız. Burada başkanlık yapan var, ben ticaret odasının yönetim kurulunda bulundum, Tahsin Bey öyle, sizlerden öyle arkadaşlarımız var. Nasıl bu konuya bir sonuç verdireceğiz? Benim aklım havsalam almıyor.

Mayıs 2022’de en son burada İhracatçılar Meclisinin -daha bir ay olmadı- konusunu değerlendirdik. Yani nereye varmak istediğinizi... Demin Ayhan Bey’in de dediği, gibi bütün çalışmalarımızın hepsinin sadece Cumhurbaşkanına bağlanmasını mı tercih ediyorsunuz? Ya, bu tercihlerin hepsini açık söyleyin, biz de hem Mecliste ona göre değerlendirme yapalım, hem Meclisin, parlamenter düzenin nasıl yürüyeceğine bir karar verelim. Bu kararsızlığınız bizi şaşkına çevirmekte. Her getirdiğiniz bir torba yasa, her getirdiğiniz bir kanun, direkt Cumhurbaşkanının yetkili kılınması gerçekten anlaşılır gibi değil. Bunu da açıklamanızda fayda görmekteyim.

Taslak kanun “Endüstri bölgelerinde yer alan yatırımlara ilişkin Cumhurbaşkanınca ek teşvikler belirlenir.” diyor. Bu ek teşvikleri neye göre belirleyeceksiniz? Demin Tahsin Başkan’ın anlattığı gibi, bölgeler yine akraba taallukata tahsis edilmiş vaziyette. Bu akrabalara mı bu teşvikler belirlenecek yoksa neye göre tespit edilecek? Yatırımcının yapacağı yatırım teşvik olayı ağır sanayiye göre mi teşvik edilecek yoksa bilim, teknoloji ve bilgisayar teknolojisine uygun yatırım için mi teşvikler verilecek? Bunların da bir açıklığı yok hiçbir şekilde ortada.

Ayrıca ÇED çok önemli bir konu. Bu ÇED’de de “Hiçbir yer gözetim altında olunmayacak.” diye bir tabir var. “ÇED alınmayacak raporlar” deniliyor. O zaman aklıma bir şey geliyor, senelerdir son dönemde “millet bahçesi” diye bir şey çıkardınız, 297 adet millet bahçesi yaptınız, buraya ayırdığınız bütçeleri soruyoruz, cevap alamıyoruz arkadaşlar. Bu millet bahçeleri de acaba ÇED dışında kalıp yarın öbür gün endüstri sanayi bölgesi kurar mısınız? Böyle bir düşünceye hasıl olalım mı diye düşünmeden yine geri alamıyorum kendimi.

Ve son sözüm, fazla da uzatmak istemiyorum, fazla da sizi üzmem de istemiyorum. Yani dünya ve Türkiye... Yani Türkiye’yi dünya şu anda yatırım yapabilecek alan olarak görmemekte. Sistem -Almanya’dan bahsettiniz- 2017’den beri Türkiye’ye doğru düzgün bir yabancı yatırım alamadı. Hepimiz burada sanayiciyiz, bir tane örnek zor verirsiniz ancak yerli yatırımcıların yaptıklarıyla ayakta durmaktayız. Bizim şu anda iktidarımıza ve bu sisteme dünya güvenmemekte. Bunu da size bir soru işareti, kocaman bir soru işareti olarak bırakıyorum, herkes kendi cephesinden düşünebilir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Murat Bey, buyurun.

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, milletvekili arkadaşlarım, Bakan Yardımcımız, kanun teklifi veren değerli milletvekili arkadaşım, bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben Komisyonu takip edeyim diye geldim ancak Abdurrahman Başkan ve Şahin Tin’in konuşmalarından sonra söz almak istemişim, ikisi de burada yok, artık zorunlu olarak siz dinleyeceksiniz söyleyeceklerimi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Zorunlu değil canım, keyifle dinleriz, eminim iyi şeyler söyleyeceksiniz.

MURAT BAKAN (İzmir) – Sağ olun. Tabii ki katkıda bulunmak için konuşuyorum.

Şimdi, derdimiz, ülkemizin ihracatı artsın, Türkiye’ye daha çok döviz girsin, ülkemiz kalkınsın. Dolayısıyla endüstri bölgeleriyle ilgili yapılacak kanun teklifinin de içeriğini bu açıdan değerlendirmek lazım ama bunu değerlendirirken Türkiye’nin şu an içinde bulunduğu, sanayicinin içinde bulunduğu sorunları da görmezden gelmemek lazım. Şimdi, cari açık Ocak ayında 7,11 milyar dolar, şubatta 5,15 milyar dolar, mart ayında 5,55; nisan ayı 2,74; toplamda 18 milyar dolar ilk çeyrekte cari açığı var Türkiye’nin. Geçen sene 2021 yılının cari açığı 14 milyar 882 milyon dolar arkadaşlar. Yani geçen

sene bir yılda yaptığımız cari açığı ilk çeyrekte yapmışız. CDS 800 puanı aştı. Yani dünyada CDS’de Arjantin’den sonra 2’nci sıradayız. Şimdi, bir sanayici düşünün, sanayici yurt dışından kredi alacak, yatırım yapacak aldığı kredinin faizi yüzde 2, yüzde 3, o krediye sigorta için yüzde 8 para ödeyecek. Yani bundan daha âlâ faiz olur mu? Bununla Türk sanayicisi yatırım yapabilir mi, dünyayla rekabet edebilir mi? Edemez. Dolayısıyla, yıllık faiz maliyeti Türkiye’de şu an -bankalara az önce girdim- Türk lirasında yüzde 37,52; yıllık maliyeti daha da fazladır. Geçenlerde Reuters’da bir haber çıktı, BDDK bankalardan döviz işlemlerini piyasanın likit olduğu saatlerde yapmasını istiyor; 10.00-16.00 arası. Şimdi, bunu resmî olarak söylemiyor, gayriresmî olarak söylüyor. Turizmcilerin döviz kazancının yüzde 40’ını Merkez Bankasına satma zorunluluğu var, biliyorsunuz. Reeskont kredilerinden yararlanmak için sanayicinin dövizinin yüzde 40’ını Merkez Bankasına satma zorunluluğu var, ilave olarak bir de yüzde 30’unu da bir bankaya satmayı taahhüt edecek reeskont kredisi kullanması için ve satış tarihinden itibaren bir ay içinde de döviz almayacak. İlave, kur korumalı mevduat yapan kurumlara kurumlar vergisi istisnası uygulanması kararı alınıyor, yapmayanlar cezalandırılıyor. Bankaların hızlı döviz alış satış platformları kapatılıyor döviz alım satımlarını azaltmak için. Yani sen şimdi iş adamısın, sanayicisin, kredini almak için teminat gösteriyorsun, faizini ödüyorsun ondan sonra da o kredini nasıl kullanacağını sana dayatıyor devlet. Arkadaşlar, bunun adı “sermaye kontrolü”dür. Şimdi, bir taraftan bunu yapacaksın sanayiciye, ondan sonra diyeceksin ki: “Endüstri bölgesi oluşturuyoruz, böylelikle Türkiye’nin ihracatını artıracamız, yatırım yapacağız.” Mümkün değil. Yani fotoğrafın bütünü görmek lazım, Türkiye’de şu an ihracatçının en büyük endişesi bu sermaye kontrolünün giderek artıyor olması. Bununla ilgili bir adım atması lazım iktidarın ama şu an sıkışmış durumdayız. Merkez Bankası, döviz rezervlerinin swapları düşüğünüz zaman eksi 50 küsur milyar dolarda. Yani Türkiye herhâlde 2001 krizinin 2 katı bir derinlikte bir krizin içinde değerli arkadaşlar. Neye göre söylüyorum? Enflasyon Araştırma Grubu, bu ay için, bir yıllık enflasyonu yüzde 160 olarak hesaplıyor bağımsız bilim insanları. TÜİK’in istatistiklerine kimse güvenmiyor artık. E, dönüyorsunuz, 2001 krizine bakıyorsunuz, enflasyon yüzde 88, 2 katı bir enflasyon yaşıyoruz ve 2001 krizinde Türkiye’de kentleşme bugünkü ölçülerde değildi arkadaşlar. Köyde tarım vardı, tarım güçlüydü, insanların köyle bağları güçlüydü; bulgurunu, nohudunu, bilmem bir şeyini oradan getiriyordu, o krizi aşacak koşulları vardı. Kentleşme arttı Türkiye’de ve 2001 krizinin 2 katı derinlikte bir kriz yaşıyoruz dolayısıyla sanayicinin, iş insanının şu an içinde bulunduğu durumu görmezden gelmemek lazım.

Bir de çevreden bahsedildi, çevre deyince benim tüylerim diken diken oluyor, Çevre Komisyonu Sözcüsüyüm biliyorsunuz Cumhuriyet Halk Partisinin. Arkadaşımız dedi ki: “Yirmi yıl önceki orman alanları var mı?” Arkadaşlar, Şahin Tin söyledi “Daha artırdık.” falan dedi. Ormanlardaki durumumuzu ben size izah edeyim: Değerli arkadaşlar, Türkiye’nin ormanları yaralı. Niye yaralı? Turizm alanları için, maden sahaları için, birçok başka tesis için ormanlarımızı yaralıyoruz. Millî parklarda ağaç kesimi yapıyor ki millî parklar asla dokunulmaması gereken hatta düşen, devrilen ağacın bile yerinden kalkmaması gereken yerler. Niye? Çünkü yüzlerce yıldır, binlerce yıldır oradaki biyolojik çeşitlilik kendi kendine var oluyor. Ağacı seyreletmezsiniz, oralarda ağaç kesiliyor. Muhafaza ormanları yani genetik olarak en güçlü ağaçların olduğu, en çok üzerinde canlının yaşadığı ve asla dokunulmaması gereken alanlarda ağaç kesimi yapıyor. Önceki Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli çıktı bir açıklama yaptı, dedi ki: “Biz Türkiye’nin cari açığını orman ürünlerini satarak kapatacağız.” Dedi bunu ve Orman Genel Müdürü de bunu tekrar etti. Şimdi, biz ormanları ne olarak görüyoruz? Yaşam kaynağı olarak görüyoruz. İklim krizine karşı sulak alanlarımızla beraber en çok bizi koruyacak alan orman alanları yani binlerce canlı türüne ev sahipliği yapıyor ama Orman Bakanı, ormanları koruması gereken Bakan ormanları kereste, yonga, odun kaynağı olarak görüyor değerli arkadaşlar ve Türkiye’nin orman alanları hızla azalıyor. “Yani, biz bu kadar orman diktik.” bir defa bu, bu konudaki cehaleti gösteren

bir şey. Orman dediğiniz, fidan dikerek olmaz; yüz milyonlarca, milyarlarca fidan dikebilirsiniz ama orada bir ormanın oluşması yüz yıl. Orada hayvanlar üreyecek, orada bir ekosistem oluşacak, o ağaçlar büyüyecek ve dolayısıyla oraya bir “orman” diyebilmemiz için “Biz, işte, yüz yıllık ağacı kestik, oraya bir de fidan diktik.” diyemezsiniz. Biz bunu söylediğimizde “Maden için ormanları feda ediyorsunuz.” dediğimizde... Ben geçen gün Mecliste de söyledim, belki orada dinleyen arkadaşlarımız olmuştur, Semra Hanım’la biz İklim Komisyonunda birlikte çok çalıştık, o beni bu konularda dinlemiştir, ona tekrar olacak ama şöyle söyleyeyim: Maden sahaları için ormanların feda edilmesi ülkeye, vatana ihanettir. Niye? Dünyanın hiçbir ülkesi yok ki maden alanlarıyla o ülke abat olsun, imar olsun, zengin olsun; öyle bir şey yok. Eğer öyle olsa Afrika olurdu, en değerli madenler Afrika’da, elmas madenleri orada, plütonyum, uranyum, altın madenleri Afrika’da ama emperyalizmin ham madde kaynağı Afrika, zengin olmuyor. Niye zengin olmuyor? Çünkü o madeni işlemek, onu bilgi ve teknolojiyle ürüne dönüştürmek önemli. Hepimizin önünde telefonlar var, şu telefonun değeri ne kadar arkadaşlar? Bin dolarlık bir telefonda belki yüzde 1’dir maden değeri, gerisi bilgi teknoloji. Siz dünyanın ilk 100 üniversitesine Türk üniversitesi koymayacaksınız, 200’ünde, 300’ünde, 500’ünde Türk üniversitesi olmayacak, üniversitelere eşi dostu, akrabayı rektör olarak atayacaksınız, bilimsel yeterliliğini, özerkliğini elinden alacaksınız, ondan sonra ormanları keseceğiz, Kaz Dağları’nı. Milyonlarca yıldır toprağın altındaki maden bir milyon yıl daha dursun gerekirse, bir ağacın dalını, yaprağını incitmeyecekse o maden çıkacak, öyle olmalı.

Bir şey daha söyleyeyim ormanlarla ilgili: Ormanlarda bizim Orman Genel Müdürlüğünün bütçesi, arkadaşlar, genel bütçeden aldığı pay 1 milyar TL, sadece 1 milyar TL. Peki, 10 milyarlık bütçe nereden oluşuyor? 2 milyar 600 milyon madenlere kiralanana kira bedeli, 7 milyar lira da ağaç kesiminden, odun kesiminden, orada yapılan orman işletmesinden elde edilen gelir. Ormanların durumu Türkiye’de böyle maalesef.

Sulak alanlarımız nasıl? Herhâlde “Antalya’da organize sanayi bölgesi sulak alanda gibi, öyle bir yere yakın.” gibi bir şey söylediniz sanırım.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Su kaynakları.

MURAT BAKAN (İzmir) – “Su kaynaklarına yakın.” dediniz. Sulak alanlar da iklim krizine karşı bizim direncimizi sağlayacak ülkemizin geleceği açısından ikinci önemli bölge. Denizel ekosistemler, okyanuslar, sulak alanlar, bataklıklar, turbalar buralar korunması gereken alanlar. Türkiye’nin durumu nedir? Seyfe Gölü’ne gittik biz İklim Komisyonu olarak. Seyfe Gölü dünyanın en önemli sulak alanlarından biriymiş geçmişte yani AK PARTİ iktidarından önce. Yüz binlerce flamingo havalandığında gökyüzünün karardığı bir gölmüş. Seyfe Gölü çöl şu an, Seyfe’de su yok, toz bulutu var. Yanında TİGEM var -Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünün arazisi- onlar da geldi orada bizim Komisyonun çalışmasına, “Arkadaş, siz nasıl burada sulu tarım yapıyorsunuz, göl bitmiş?” dedim. “Yer altından su çekiyoruz...” Yer altından gölü tüketmiş, kuş yok bir tane, yer altı suyunu tüketiyor, sulu tarım yapıyor. Bakın, Türkiye’deki çevrenin durumu bu. Meke Gölü var, dünyanın nazar boncuğu. Girin Google’dan bakın arkadaşlar hepiniz, dünyanın nazar boncuğu Meke Gölü on bin yıldır vardı sizin iktidarınızda Meke Gölü yok artık, dünyanın nazar boncuğu yok, Meke Gölü kurumuş. Ereğli Sazlıkları öyle, Burdur Gölü öyle, dikkuyruk ördeklerin ürediği yerd, dikkuyruk ördek yok Burdur Gölü’nde, neredeyse yarısı yok olmuş. Dünyada kuşlar uluslararası bir anlaşma yapsalar Ereğli Sazlıkları’nı seçerlerdi kuzey yarım kürede, Ereğli Sazlıkları’nın yüzde 75’ini kaybettik. Bizim çocukluğumuzda hepimizin okul kitaplarında gördüğümüz o 60’ın üzerinde göl ya kirlendi ya kurudu ya yok oldu. Sonra “Burada hepimiz çevre hassasiyetine sahibiz.” diyorsunuz, çevre hassasiyetine hepimiz birlikte sahipsek çevreyle ilgili adımları beraber atmamız lazım. Bu kadar çevreye hassasız, Paris İklim Anlaşması dünyanın en önemli iklim

krizi anlaşması, sondan 5'inci ülkeyiz burada onaylayan. Mecliste benim dilimde tüy bitti, en az 10 defa ısrarla ben Meclis kürsüsünden "Paris'i onaylayalım, Paris'i onaylayalım." dedim. Onayladığımızda arkamızda Yemen vardı, Eritre vardı; İran, Irak vardı yani onlar kalmıştı yani tüm dünya onaylamıştı. Kömürden çıkmıyoruz hâlâ, enerji politikaları Türkiye'deki politikayı belirliyor, hâlbuki yenilenebilir enerji kömürlü termik santrallerden çok daha istihdam sağlıyor. Madem ülkeye ekonomik katkıda bulunacağız, yenilenebilire yönelmemiz lazım ama yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmiyoruz, ısrarla 23 tane yeni kömürlü termik santral planlıyoruz. Glasgow'a gittik, COP26'da tüm dünya orada, kömürden çıkış koalisyonu var; dünyanın en zengin kömür yataklarına sahip ülkesi Polonya imzaladı, biz Türkiye olarak imzalamadık, boynu bükük geldik. Yani burada çevreyle ilgili de konuşulacak çok şey var, çok vaktinizi almayayım ama eğer Türkiye'de sanayiye destek olacaksak bir defa Türkiye'de karbon emisyonlarını düşürecek yüksek teknolojiyi destekleyecek adımlar atmamız lazım, kömürden çıkmamız lazım yoksa çok yakın bir gelecekte Türkiye sınırda karbon vergisiyle senede 2 milyar 800 milyon euro bugünün hesabıyla -daha da fazla olabilir- para ödemek zorunda kalacak, sınırda. Plastikte para ödemek zorunda kalacak, plastik ihracatında çünkü geri dönüştüremiyoruz, döngüsel ekonomiyle ilgili bir çalışma yok, Avrupa Yeşil Mutabakatı'yla ilgili doğru düzgün bir çalışma yok, her konuda gerideyiz. Dolayısıyla bunları paylaşmak istedim sizinle.

Sayın Başkan, teşekkür ederim öncelikle, söz verdiğiniz için.

Komisyonu iyi çalışmalar diliyorum. İnşallah uyarılarımızı dikkate alırsınız.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, sözlerimin başında da ifade ettim, ülkemizin bu anlamda Cumhurbaşkanımızın ortaya koyduğu yeşil kalkınma vizyonu çerçevesinde çevreyi koruyan, çevre dostu, dengeli ve sürdürülebilir bir kalkınma stratejisini hep birlikte uygulamaya koyuyoruz. Çevreye rağmen kalkınmayı benimsemiyoruz ve bu anlamda da -demin de ifade ettim- gelişmiş ülkelerin dünyaya teknoloji transferi ve finansman borcu olduğunu ve onların bu yükü daha çok yüklenmeleri gerektiğini ve bunun daha adil ve daha yapılabilir bir şey olduğunu hep söylüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Vehbi Bey, size mi söz verelim, devam mı edelim milletvekillerimizle?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Alırsam söz iyi olur yani.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, peki.

Buyurun Vehbi Bey.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – "Gideceğim." diyen varsa o ayrı bir şey ama.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Ben kısa bir konuşma için izin isteyeceğim eğer mümkünse, bölgeyle ilgili, olur mu?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Olur, benim için problem yok.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kendi aranızda anlaşsanız bizim açımızdan sıkıntı yok.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Ben, destek olsun diye bir çağrı, bir davet yapacağım Komisyona, bölgeye davet edeceğim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Suzan Hanım değil mi?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Ağırması da benden.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Neyi ağırlayacaksınız?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Hepinizi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hatay’a mı götüreceksiniz?

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Evet, Hatay’a götüreceğim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkürler.

Hatay’a o zaman bir saha ziyaretiyle ancak geliriz ve Sibel Hocamı da davet ederiz.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım, olabilir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Şimdi, efendim, ben Payas’ta yaşıyorum. Yani Hatay’ın, İskenderun’un sanayi bölgesinin içerisindeyim. Sanayinin ilk kurulduğu beldedir Payas, İskenderun Demir Çelik Fabrikalarının olduğu bir bölge. Çok yakın zamanda Hatay’ın Payas ilçesinde OYAK Sentetik Karbon Ürünleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin kuracağı karbon siyahı üretim tesisi, stratejik yatırım olarak duyuruldu yani endüstriyel bölge olarak da ilan edildi. Payas’ın 42 bin nüfusu var, inanılmaz bir sanayi yoğunluğu var. Hiçbir denetim, hiçbir planlama söz konusu değil. Vahşi bir sanayi planlaması söz konusu ve burada 42 bin nüfusun... Şimdi her eve gelin, her evde bir kanser hastası var, her evde. Kendi ailemden 7 kanser hastasına sahibim; dayım, teyzem, kız kardeşim, halam, amcam, amca oğlum... Sebebini söyleyeceğim. Karbon siyahı fabrikasının endüstriyel bölge olarak ilan edilip karbon siyahı fabrikasının kurulacağı yer, bir ağaçlandırma alanıydı, sanayi ile ilçe ikamet alanının arasında bir ağaçlandırma alanı. Büyükşehir Meclisinin reddine rağmen Bakanlık onayıyla ağaçlandırma alanına imar değişikliği yapıldı. Karbon siyahı fabrikası kurulacak yerle -bende videosu var, hepsini size gönderebilirim ama sizi davet ediyorum- mesafemiz ne kadar biliyor musunuz? Fabrikanın kurulacağı bu sınır ile ilk ikamet alanı, bu kapı kadar, 10 metre; 11’inci metre varsa ben her şeye razıyım. 10 metre ilerisine karbon siyahı fabrikası kurulacak, ikamet alanlarının ortasına. Her yer depolama alanı, çüruf alanları; hiçbir denetim yok. Her gün valiliğe yazdığım, Çevre İl Müdürlüğüne yazdığım yazıda... Artık fabrikaların bacalarından değil, kenarlarından, çürümüş beton alanlarından, pencerelerinden hava kirliliği çıkıyor; videosu var, size gösterebilirim. Bu yetmiyormuş gibi orada deniz alanları dolduruluyor. Deniz alanlarına lojistik imkânları sağlayabilmek için, arkadaşım biraz önce söyledi, lojistik açısı da önemli. Doğru, her şeye rağmen olmamalı. İnsan sağlığını, çevre sağlığını korumak da önemli. Her şeye rağmen yapamazsınız bunu, biz orada ölüyoruz. Bütün bunlara rağmen deniz alanlarını dolduruyorsunuz. 700 dönüm civarında deniz dolgusu yapıldı. Adres hep aynı, Tosalı, hep adres aynı, orada da öyle. Deniz alanlarını doldurduk yetmedi, orada 5.500 hektar ormanımız yandı. Biraz önce bize de aynı şekilde iktidar tarafından gelen yorumlar öyle oldu “Ormanımız yandı.” diye veryansın ettik “Gelin, bakın şu kadar ağaç diktik.” dediler. Bir ağacı -biraz önce arkadaşım söyledi, tekrar etmeyeceğim Bedri ağabeyle, Murat kardeşimin ifade ettiklerini, benim de notlarımda vardı ama tekrara değinmeyeceğim- orman zannediyorsunuz. Bu arada, şuradaki, bakın bir orman alanını hemen Tosalı’nın demir çelik fabrikasının denizi doldurduğu alanın arkasına bir depolama alanına izin veriyorsunuz. Yanan orman alanlarına dediler ki: “Burası ağaç, bitki yetişme erkini kaybetmiştir.” Yani ağaç yetişmiyor ya da ağaç üreme alanı değildir. Şu resme bir bakın, burası yemyeşil bir orman “Orman vasfını kaybetmiştir.” diye Bakanlık onayıyla burayı depolama alanı yaptınız, 1.080 dönüm. İlk önce 130 dönümünü Sayın Tosalı’ya tahsis ettiniz, Bakanlık onayıyla. Burası orman, gelmenizi istiyorum, sizin canlı görmenizi istiyorum. Burası orman, 1080 dönümlük bir arazi; 130 dönümünü şimdi ettiniz, geri kalanları da devam edecek. Bu çevre katliamı bitmiyor, 766 alanda maden arama ruhsatı çıkardınız. Bunun 9’u Hatay ilinde, 2 tanesi de benim Arsuz bölgemde. 1.820 hektar maden arama yapıyorsunuz, inanılmaz bir durumda denize kadar iniyor alanlar.

Höyük, bölgenin adı Höyük; kültürel sit alanı, doğal yaşamı koruma alanı, su kaynaklarının gözü, tarihi sit alanı, turizm bölgesi; bu alanda, 1.820 hektarda maden aramaya izin veriyorsunuz. Şu anda ÇED konusuna gelince yine Erzin’de DOĞAKA’nın, valiliğin ve belediyenin ortak yaptığı cidden Akdeniz’de hiç olmayan bir plaj var; Burnaz Plajı, daha yeni yaptınız. Burnaz Plajı’nın dibine polipropilen yani plastik fabrikası kurulmasına izin veriyorsunuz. ÇED olumlu gelmiş. Kime sormuşuz, kime sormuşuz?

Şimdi de şunun önü açılıyor: Bu plansız, dengesiz, her şeye rağmen sanayi... Neden bunu yaparken lojistik köyümüzün projesini gerçekleştiriyorsunuz? Neden bunu yaparken Dörtüyl-Hassa Tüneli’nin, Amanos Tüneli’nin açılmasını gerçekleştiriyorsunuz da bu bölgelerdeki ormanlara, denize, havaya, suya ve insana kıyıyorsunuz? Amanos Tüneli’ni açın. 1.377 dönüm orada alan var, endüstriyel bölge yapacağınız tesisleri orada yapın ve benzeri planlamalarınızı burada yapın. Neden gelip kalbimizin ortasına karbon siyahı fabrikası kuruyorsunuz? Hiçbir denetim yok. Ben hava kirliliğini sordum. Benim evim demir çelik fabrikasına 1,5 kilometre; annem orada yaşıyor, hasta. Bu yaşadığımız yerin balkonuna sizi davet ediyorum. Süpüreceğim, yıkayacağım, on dakika sonra ayak yalın bastıracağım. Ne kadar kurum olduğunu göreceksiniz. Mezarlık bizim dağımızın altında. Mezarlıkta her hafta ben yarım kova kurum, maden parçacıkları, demir parçacıkları süpürüyorum. Bunlar insanların vücuduna gidiyor. Her şeye rağmen olmaz. Benim bölgem sanayi bölgesi, Türkiye’ye çok ciddi katkıları var. Her yerde, her şeye rağmen olmaz. Bütüncül planlamalarımız yok. Planlamanız olmadığı gibi denetimimiz yok. Hava kirliliği için soruyorum “Normal değerlerde.” deniyor ama özel araştırma şirketleri gri alan olarak ilan ediyor. Ben bu hava kirliliğini kendim çekiyorum, arabamdan görüyorum. Bir gün arabanızı park edin, ertesi günü bir parmak siyah kurumla karşılaşacaksınız. Bütün bunlara rağmen siz orada endüstriyel bölgeye “Olur.” dediniz hem de orman alanını yok ederek, ağaçlandırma alanını.

Bütün bu söylediklerimi özetliyorum. Lütfen sizi Hatay’a, bölge, Arsuz’a, Erzin’e, İskenderun’a, Payas’a davet ediyorum. Vicdanınız yeterse, gelin ve orada bir bakın neye izin vermişsiniz, neye olur vermişsiniz, nelere sebebiyet vermişsiniz? Lütfen gelin, sizi davet ediyorum, görmeden yapmayın.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli Vekilim, Türkiye’nin her tarafına gelmeye aklımız da vicdanımız da yeter, merak etmeyin.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Lütfen şu resme bakın, burada yemyeşil bir şey görüyorsunuz değil mi? Depolama alanı, orman vasfını kaybetmiş.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Demin de aynı resmi görmüştük, toparlarsanız memnun olurum.

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Bütün bunlar içerisinde şunu söylüyorum: Evet, burada konuşulanlar güzel. Aynı zamanda bir sanayici evladım, sanayicilerin şu anda çektiklerini biliyorum, hiç söylemeye gerek yok. Ülkenin malumu yokluk, açlık, enflasyon, ekonomik kriz, dolarda geline kısım, öngörüsüzlük, plansızlık, dengesizlik ve bir inat; bir inat uğruna bunları yaşıyoruz. Bugün de bu ülkenin bütün değerlerini kaybettik, kalanlara bari sahip çıkalım. Elinizi vicdanımıza koyun, yaşam hakkımızı elimizden almayın, biz artık orada nefes alamıyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederiz.

Şimdi, Vehbi Bey’e söz veriyorum.

Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, esasında pek konuşmak istemiyordum, arkadaşlarım özetledi ancak burada değerli milletvekillerimiz...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tekrar olmazsa istifade ederiz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yok, tekrar etmeyeceğim.

İktidar partisine mensup değerli milletvekillerimiz ısrarla şunu söylüyor: “Sanayileşmeye karşı mısınız, büyümeye karşı mısınız?” Hayır, biz sanayileşmeye karşı değiliz, büyümeye karşı değiliz. Karşı olduğumuz şey, bir zihniyet. Ben de size şimdi o zihniyetin ete kemiğe bürünmüş hâlini ifade edeceğim. Bu ifadeler bana ait değil, Sayın Hazine Bakanı Nebati’ye ait, yatırımcıları çağırıyor, yabancı yatırımcıları çağırırken kurmuş olduğu bir ifade var, diyor ki: “Bürokrasiyi alaşağı edeceğiz, arkamızda Cumhurbaşkanımız var, mevzuatı da değiştireceğiz.” dediği cümle bu. Bizim karşı olduğumuz şey işte tam olarak bu. Şimdi, ne diyor? Bir daha söylüyorum: “Bürokrasiyi alaşağı edeceğiz.” Burada bürokrat arkadaşlarımız var ve bu kanun metinleri onların ellerinden mi geliyor acaba? Şimdi böyle bir ifade olunca benim kafamda tereddütler oluyor. “Arkamızda Cumhurbaşkanımız var, mevzuatı değiştiririz.” diyor. Şimdi, biz de bugün burada oturduk, bu kanun teklifinin 5’inci maddesinde Cumhurbaşkanına yani bürokrasiyi alaşağı edebilecek kudrete sahip olan ve mevzuatı değiştirme kudretine sahip olan Cumhurbaşkanına sınırsız teşvik yetkisi veriyoruz. Şimdi, biz buna nasıl karşı çıkmayalım? Niye buna karşı çıkmayalım?

Şimdi, mesela burada madde 4, ÇED süreci kaldırılıyor. Şimdi size bir soru soracağım, esasında en büyük problem şu: Bu ülkede ÇED süreci sağlıklı yürüyor mu yürütmüyor mu? Bunun üzerine tartışmamız lazım. Bir soru soruyorum: 2016 tarihindeki rakamlar var elimde, güncel rakamların farklı olduğunu zannetmiyorum. 4.352 ÇED başvuru raporundan kaç tanesi olumsuz çıkmıştır? Yani 4.352 ÇED başvurusundan, ÇED raporundan kaç tanesi olumsuz çıkmıştır -ki bu ÇED raporları genelde kopyala yapıştırıla yapılan, birbirine benzeyen, birbirinin aynısı raporlar- kaç tanesi olumsuzdur? Ben size bir rakam vereyim, 32 tanesi yani yüzde 1 bile değil, neredeyse yüzde yarımı “ÇED Olumsuz” kararı çıkıyor. 51.977, 52 bin diyelim, 52 bin projeden yani “ÇED Gerekli Değildir” denilen 52 bin projenin 51.200’üne “ÇED Gerekli Değildir” kararı verilmiş, neredeyse tamamına. Neredeyse tamamına “ÇED gerekli değildir.” kararı verilmiş.

Şimdi, bizim yaşadığımız bölgede, mesela Alaşehir, Salihli bölgesinde bu jeotermallerle alakalı açılmış onlarca dava var, bu “ÇED Gerekli Değildir” kararına istinaden açılmış onlarca dava var ve bunların yüzde 90’ında yargı diyor ki: “Hayır, bu süreç yanlış işletilmiş, burada ‘ÇED Gereklidir’”

Yani, arkadaşlar, bu ülkede ÇED süreci doğru işlemiyor. Hâl böyleyken biz bu söz konusu kanun teklifindeki ÇED’le ilgili maddeyi mülga edeceğiz, ortadan kaldıracacağız. Bir kere şuna bakmak lazım: Yani bu madde zamanında, 2004 yılında bu kanuna girmiş yani ortadan kaldıracığımız 3’üncü maddenin (b) şıkkı 2004 yılında girmiş ve bunun gerekçesine bakmak lazım esasında. Zamanında, 2004 yılında endüstri bölgeleriyle ilgili kanuna neden bu maddeyi eklediklerine bakmak lazım, onun gerekçesine bakmak lazım. Onun gerekçesine baktığımız zaman, bugün neden bunu kaldırdığımızı iyi anlıyoruz.

Bir de şöyle bir durum var: ÇED Yönetmeliği defalarca değişmiş ve bunun 24’üncü maddesi Bakanlığa resen düzenleme yetkisi veriyor yani söz konusu OSB olduğu zaman, endüstri bölgeleri olduğu zaman ÇED Yönetmeliği’ni bir tarafa bırakın, “Bakanlık resen düzenleme yapabilir.” diyor. Ve bunun önündeki en önemli engel de işte bu 3’üncü madde ve biz bugün o maddeyi kaldıracacağız yani bir kere buna kesinlikle karşı çıkılması lazım.

Evvet, ülkemizde ne yazık ki ÇED süreçleri doğru düzgün işlemiyor. Yani düşünabiliyor musunuz, Kanal İstanbul gibi bir projeye “ÇED Olumlu” raporu verildi arkadaşlar. İstanbul’un su ihtiyacının üçte 1’ini yok edecek, Marmara Denizi’ni öldürecek bir projeye bile “ÇED Olumlu” raporu verildi. Yani bu şartlar altında, bu 4’üncü maddenin teklif metninden çıkarılması gerektiğini biz düşünüyoruz.

Başka diyeceğim bir şey var mı? Yok, hemen hemen hepsini söyledim. Yani özetle söylemek istiyorum, biz sanayileşmeye karşı falan değiliz, sanayileşmenin yanında çevre katliamlarına biz karşıyız ki bu çevre katliamlarını yaşayan insanlar biz, görüyoruz, yaşıyoruz ve bu çevre katliamları iklim değişikliği krizini tetikliyor ve işte, geçtiğimiz gün, ben seçim bölgemdedim, Alaşehir, Salihli, Sarıgöl bölgesinde çok ciddi dolu hasarı var. Bunun kaynağı ne? İklim değişikliği. İklim değişikliğini ne tetikliyor? İşte, bu çevre kirliliği tetikliyor, su kaynaklarımız tehdit altında, ormanlarımız tehdit altında. O yüzden sizlerin de en az bizler kadar aynı hassasiyeti göstermeniz gerektiğine ben inanıyorum. Biz sanayileşmeye karşı değiliz, bu zihniyete karşıyız. Büyümeye karşı mısınız? Biz büyümeye niye karşı olalım? Ama daha bugün işte TÜSİAD Başkanının açıklaması var, ülkedeki büyümeyi şöyle tarif ediyor: “Fakirleştiren büyüme.” diyor. Biz fakirleştiren büyümeye karşıyız.

Bu duygu ve düşüncelerle hepimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vehbi Bey, biz de bu duygu ve düşüncelerle size teşekkür ediyoruz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız’ın, Komisyonun, bakanlıkların temsilcileri ve sivil toplum örgütleriyle birlikte İzmir’de rüzgâr aksam ve parçalarını üreten tesislere yaptığı saha ziyaretine ilişkin açıklaması

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi, değerli arkadaşlar, geçen cuma ve cumartesi günü İzmir’de rüzgâr aksam ve parçalarını üreten tesislerde Komisyonumuzun programı olarak bakanlıklarımızla sivil toplum örgütleriyle birlikte bir program yaptık. Programı müsait olan arkadaşlarımız katıldı, diğer arkadaşlarımız katılmadı. Umarım bundan sonraki programlarımıza katılımı daha yüksek düzeyde tutabiliriz, arzumuz odur. Şunu özellikle ifade edeyim ki: Gerçekten saha ziyaretlerinin önemi son derece büyük. Sanayicilerimiz, Meclisimizle birlikte bakanlıklarımızın ve sivil toplum örgütlerinin aynı anda sahada üreticilerle birlikte olmasını son derece değerli buluyorlar bir defa. Bu anlamda, saha motivasyonu, sahanın yaptıklarını yerinde görme, üreten ellerle yüreklerle birlikte olma bizim açımızdan son derece değerliydi, son derece kıymetliydi. Çok müteveccih tavırlar içerisinde çalışan arkadaşlarımızı ve üreticileri gördük. Bölgenin bir ekosistemi, bir iklimi olduğunu yani üretim ikliminin özellikle rüzgârda hem santral anlamında, rüzgâr türbinleri anlamında hem de aksam ve parçaları anlamında çok önemli mesafeler katettiğini gördük. Özellikle dünyada uluslararası alanda ilk 5’teki rüzgâr türbini ve aksamı üreten firmaların bölgede yatırım yaptıklarını... Kimisi sadece doğrudan yabancı ve Türk şirketiyle, kimisi iş birlikleri hâlinde ama sonuç itibarıyla iyi bir ekosistem, iyi bir üretim ortamı, iyi bir motivasyon ve gerçekten yüzde 80’e varan üretimin ihracatını gördük. Ve daha da önemlisi, şunu söyleyeyim arkadaşlar: Bölgenin daha çok üretime, daha çok yatırıma açılmasına dair çok ciddi de talepler, istekler gördük. Doğrusu, bunu sizlerle paylaşmak istedim. Ayhan Hocam sağ olsun, bu hatırlatmayı yaptı. Bu noktada istihdamın çok yüksek olduğunu gördük, Osman Bey vardı, Ayhan Bey vardı.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Müzeyyen Hanım vardı.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müzeyyen Hanım vardı, Tacettin Bey vardı. Dolayısıyla katılımın daha yüksek olması arzumuzdur. Önümüzdeki dönemde de bu ve benzeri çalışmaları yapacağız Sanayi Bakanlığımızdan katılım vardı, Enerji Bakanlığımızdan vardı, EPDK'den vardı, ilgili tüm kuruluşlardan vardı. Dolayısıyla iyi bir kombinasyon oluşmuştu. Hem yatırımcılarımız açısından hem bizim açımızdan son derece faydalı ve verimli bir saha ziyareti oldu. Önümüzdeki dönemde bu çalışmalarımızı sürdüreceğiz ve sizlerin katılımlarını bekleyeceğiz inşallah.

Bu konuda, Osman Bey, Ayhan Hocam, katkı vermek isterseniz -kısaca- buyurun.

Buyurun Ayhan Hocam.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş'ın, Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız'ın Komisyonun, İzmir'de rüzgâr aksam ve parçalarını üreten tesislere yaptığı saha ziyaretiyle ilgili açıklamasına ilişkin açıklaması

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bahsettiğiniz gibi dünyanın en önemli rüzgâr santrali üreticilerinin iş birliğiyle Türkiye'de çok büyük ölçekte üretim yapıldığını gördük. Üretimden de hakikaten çok etkilendik. Yine, bahsettiğiniz gibi daha büyük kapasiteyle çalışmak istiyorlar. Bu açıdan da bunlara destek verilmesinin çok uygun olacağını düşünüyoruz. Burada önemli olan ülkemizin yatırım, üretim, istihdam ve ihracat zincirini tamamlaması bu açıdan da bu gördüğümüz örnekler en uygun örneklerdi, bunların hepsini de sağlıyorlardı. Bunları daha çok destekliyoruz. Tabii, burada ben bir hoca olarak biraz daha AR-GE'ye ve yenilikçiliğe önem vermelerini, o konularda da teşvik edilmelerini arzu ederim.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, çok teşekkür ederim katkınız için.

Hocamın AR-GE ve tasarımıyla ilgili işaretine de çok katılıyorum. Oradaki işletmelere de üreticilere de bunu bizatihi ihlas ettik, belirttik. Onlar da bu konuda niyetli ve kararlı olduklarını söylediler bize.

Osman Bey, buyurun.

2.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz'ın Komisyon Başkanı Ziya Altunyaldız'ın Komisyonun, İzmir'de rüzgâr aksam ve parçalarını üreten tesislere yaptığı saha ziyaretiyle ilgili açıklamasına ilişkin açıklaması

OSMAN BOYRAZ (İstanbul) – Evet, ben de öncelikle teşekkür ediyorum, böyle bir geziyi planladığınız için.

Katılımcılarıyla birlikte iki gün bütün oradaki bu çalışmaları yapan firmaları ziyaret ettik, gurur duyduğ yerinde görünce. Yaklaşık 10 bine yakın istihdamın olduğu bir ortamdı ve son on beş yıllık bir serüveni var, hatta on yıllık diyelim. Dikkatimi çeken en önemli hadiselerden biri dünyadaki rüzgâr güllü kanatlarının yüzde 37'sinin Türkiye'de üretildiğinden bahsettiler ve orada en önemlisi şu an off-shore tekniğiyle, metodolojisiyle deniz üzerine kurulması planlanan, özellikle denizlerde rüzgâr çok fazla olduğu için burada da Çandarlı Limanı'yla ilgili talepleri olmuştu; o talepleri de inşallah hep birlikte iletelim.

Ben tekraren çok teşekkür ediyorum, o tablo gerçekten muhteşem bir tabloydu; üretimi, istihdamı, büyümeyi hedefleyen güzel bir gezi programıydı.

Teşekkürler.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ - Çok teşekkür ederim Osman Bey, sağ olun.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi(2/4487) (Devam)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sibel Hanım, size söz vereyim mi?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) - Ünal Bey'e söz vermediniz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Siz mi daha öncesiniz?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Herhâlde birçok kişiden daha önce geldik ama hâlâ söz vermediniz bana.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kadın önceliği olarak söz vermek istedim. Uygun görürseniz vereceğim.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Hiç problem değil.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ben Sibel Hocama söz vermek istiyorum.

Buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) - Adaleti sağlamak adına da bir sorun yoktu benim açımdan.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

Değerli Komisyon üyeleri, Değerli Bakanlık temsilcilerimiz, değerli teklif sahibi millet vekilimiz; hepinizi ben de saygıyla selamlıyorum.

Evet, açıkçası aslında temel vurgular yapıldı. Ben de bir akademisyen olarak sanayileşme politikaları, kalkınma politikaları açısından biraz daha bütüncül bir değerlendirme yapmak için söz istedim açıkçası. Dün de bir sunum oldu, değerli bürokratlarla birlikte değerlendirme adına bir tartışma ortamımız oldu. Tabii, bunlar önemli kanunlar. Bir öncesindeki 2017 üretim reformu paketinde de özellikle desteklediğimiz, olumlu bulduğumuz bir üretim reformu paketi vardı, o önemli bir çalışmaydı. Sanayi, istihdam, üretim, kalkınma ve bunun elbette ki vatandaşlarımıza yansması ve ülkemizin kalkınmasına katkı sunması açısından kimsenin itiraz etmeyeceği, daha da destekleneceği alanlar tabii ki bu alanlar. O üretim reformu paketinin görüşmelerini burada yapmıştık ve en önemli çalışması da tali komisyon olarak Eğitim Komisyonunda görüşmüştük o paketi. Ben orada da konuşma yapmıştım. Bunun en temel alanı tabii ki bütüncül politikalar yani sanayileşme politikaları. İşte, Uzak Doğu örnekleri var, en temel, belki bize en yakın olan Güney Kore örneği. Bütüncül politikalar, planlı, stratejik alanlar, bir devlet politikası ve kamu kaynaklarını koruyarak ve kamu kaynaklarını gelecek nesillere aktaran ve tabii ki bugünün en temel tartışma alanı, dünyanın da en çok tartıştığı, şekillendiği çevreye duyarlı sanayileşme stratejileri. Bugün belki de bütün dünyanın, bizim de aday ülkesi olduğumuz Avrupa Birliğinin Yeşil Mutabakat süreci, Sayın Murat Bakan Vekilimizin atfı yaptığı karbon ayak izleri ve gerçekten gelecek nesillere dönük yeni sanayi alanları ve yatırım alanlarını ortaya çıkarmak ve buna dönük de gerçekten Meclis olarak, kanun koyucu olarak bizim hedefimiz, amacımız bu stratejik alanları önemli değerlendirip ve bunlara dönük önemli yasalar yapmak. Ama o teklifin gerekçesi dahi... İşte, yatırımcıların talepleri doğrultusunda getirilen bir yasa teklifi. Yani belli endüstri bölgelerinde, bugün işte sayısının 28'e ulaştığı endüstri bölgelerinde yatırım yapan yatırımcıların, belli seçilmiş bir grubun taleplerini gündeme getiren ve onların göze çarpan bir mülkiyet talepleri ve tabii ki de çevre, ÇED değerlendirmesiyle ilgili iki önemli düzenleme var burada; ikisi de hassas alanlar. Birincisi mülkiyet devri konusu, dikkatli değerlendirmesi gerekiyor. Kamu kaynaklarının ileriye dönük çünkü bu kurumlar, bu yatırımcılar... Biz bugünün koşullarını değerlendiriyoruz ama ülkemiz açısından

bu politikaları, bu kanunları ülkemizin elli yıl, yüz yıl sonrasını da planlayarak yapmamız gerekiyor. O günkü stratejik alanlar ne olacak, stratejik yatırım alanları ya da yatırımcılar kimler olacak? Bunlara dikkat etmek gerekiyor.

Cazip hâle getirmek yani kanunda en çok kullanılan terim dikkatimi çekti, “cazip hâle getirmek” “sadeleştirmek.” Ya, bu yatırımcıları ya da yatırım ortamını cazip hâle getirmek için hep söylüyoruz, dünyada kabul görmüş evrensel kurallar var. Güçlü kurumlar, bağımsız kurumlar, objektif değerlendirme kurumları; merkeziyetçilikten uzak, daha objektif karar alan bağımsız özerk kurumlar; kişi ve keyfilikten uzak yatırım kararları; planlı, stratejik, işte bir Devlet Planlama Teşkilatı belki Türkiye’nin en model örneği olarak karşımızda duruyor ve güçlü demokrasiler, güçlü karar birimleri... İşte, bir Almanya örneği veriliyor. Almanya’nın en temel örneği, Almanya’da bir iktidar değişimi oldu ama bu hiç yansımada çünkü devlet politikaları var, sanayileşme politikaları var, stratejileri var, istihdam politikaları var. İşte, bir istihdam yaratma vurgusu yapılıyor ama Türkiye’nin gerçekten sanayileşme ve yatırım politikalarıyla uyumlu bir eğitim politikası yok. Üretim reform paketinden bugüne beş yıl geçti ama biz gerçekten yüksek teknoloji üreten yatırım alanlarını geliştirebildik mi? Katma değeri yüksek alanlarda ciddi anlamda toplumun geneline yayılan -yani 3-5 firmadan bahsetmiyorum- bir sanayileşme stratejisi uygulayabildik mi? Dış açığımızı, cari açığımızı azaltabildik mi? Beyin göçüne engel olabildik mi? Nitelikli ara eleman ihtiyacını karşılayabildik mi? Yani üretim reform paketinin bir yansımada olmadığı ve bugün gerçekten baktığımız zaman gerek ulusal gerek uluslararası yatırımcılar açısından ülkemiz maalesef ciddi kaygı verici bir nokta olarak değerlendiriliyor yani yatırım yapma alanında, istikrar noktasında. İşte, bugün yatırımcıların talepleri, isteklerine karşılık verilen cevaplar, yok sayılması, yok hükmünde sayılması; güçlü bürokratik kurumlar, güçlü adalet sistemi, istikrarlı yatırım ortamı, öngörülebilir bir süreç...

İşte, yatırımcıların en büyük kaygı duyduğu ortam bugün girdi fiyatları. Girdi fiyatlarının, girdi maliyetlerinin ciddi artıyor olması ve Türkiye öngörülemez, belirsiz bir ortam. Burada uygulama örnekleri verildi, sanayici olanlar ya da sanayile ilişkisi olan bütün hepimizin çevresi, ailesi, yakınları kaygılarını iletiyorlar bizlere. Biz bu yasaların bugün geldiğini ilettiğimizde taleplerinin ve önceliklerinin farklı olması gerektiğini iletiyorlar bize. En önemli sorun da bugün girdi maliyetlerinde ciddi kaygı veren bir noktaya ulaşması ve öngörülemez bir yatırım ortamı olması. Bunlar ciddi sorunlar ve bunlara bir çözüm getirmemiz gerekiyor ama genel ekonomik görünümümüz de sıkıntılı. Bugün verileri paylaştı bütün hatipler. Türkiye’de büyüme ve bu büyümenin yansımada, adil gelir dağılımı, gayrisafi millî hasılamızın artışı noktasında gerçekten ciddi bir geriye gidiş var, düşen bir seyir izliyor ve maalesef, 2018 Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle beraber bağımsız özel kurumlardaki ciddi zedelenmeler bu güvensizlik ortamını ve ekonomik yansımalarını, bizim öngördüğümüz ekonomiye olan yansımalarını ortaya çıkarıyor. İşte, yoksulluk sınırı, açlık sınırı rakamları, cari açık, dış açıktaki geldiğimiz nokta ve bu büyümenin gerçekten kalkınmayı ve geliri yükselten bir büyüme mi yoksa fakirleştirici bir büyüme mi tartışmalarını yaşıyor ülkemiz ve bir “case” model olarak dünyada tartışılıyor. Bunları dikkatli değerlendirmek gerekiyor. Dış açık, gerçekten cari açık, bakın, son ticaret açığı yıllık bazda yüzde 157 artmış yani ürettiğimiz o katma değerli üretim alanlarının yansımada yok ve dışa bağımlılığımız devam ediyor. Yeni araçlar geliştirdik yani faiz-enflasyon ilişkisi içerisinde Hazineye maliyeti olan yeni araçlar geliştirdik ve öngörülemez bir süreç devam ediyor.

Bu kanunda en ciddi sorun... Birazdan Filyos örneği de verilecek, işte Hatay örneği, işte Aliağa örneği verildi yani uygulama örnekleri ortaya konuldu. Bu mülkiyet sorununun gerçekten ciddi tartışılması gerekiyor. Neden böyle bir ihtiyaç doğdu, neden böyle bir talep doğdu? Belki Bakanlık yetkilileri bunu daha dikkatli açıklayabilirler çünkü kalkınma stratejisi olarak bir iş birliği var özel

sektörle kamunun yatırım, stratejik yatırım alanlarında özel sektörü teşvik etmesi ama burada o mülkiyet devri gerekli mi çünkü o yatırımcılar ileride o mülklerini kiraya verecekler, devredebilecekler. Kamunun böyle bir inisiyatifi olabilir mi bu mülkiyet hakkıyla ilgili?

ÇED raporu çok konuşuldu ve tartışıldı. Bunun uygulama örnekleri var ülkemizde. Buradaki o kurulun kaldırılması, bu kanundaki önemli düzenleme belki o. Zaten sorun alanı ama bu sorun alanını biz sorun alanı olmaktan çıkarmaktan ziyade... Gerçekten Bakanlığa yine o güvensizlik ortamı var, ciddi davalar var ÇED raporlarıyla ilgili, ciddi tartışma alanı. İşte, Mimarlar Odasının bu kanuna özgü bir görüşü var -ben mimar, mühendis değilim ama- ciddi bir kaygı duyuyorlar. Yani sivil toplumla, tüm kesimlerle gerçekten tartışarak kanun yapıcı olarak bütün bu talepleri dikkate alıp çünkü sanayi alanı... Sanayi Komisyonuna gelen yasalar stratejik yasalar, önemli yasalar, burada ciddi bir doyunlukla ya da olgunlukla tartışılan yasalar, siyasi kaygılar değil, gerçekten ülkeye yarar sağlayacak noktaya getirilmeye çalışılan yasalar. Bu ÇED konusunda ne gerekçesi var, neden o komisyon kararı kaldırılıyor? İkinci bir güvence değil mi bu? Doğrudan Bakanlığa bu yetkinin, kullanma yetkisinin verilmesi ne kadar doğru?

Mesela, bu endüstri bölgelerinde en ciddi sorun alanı -bu alanda çalışmalar yapılmış baktığımızda- nitelikli insan kaynağı sorunu. Bu da bizi eğitime götürüyor yani yatırım politikalarımızla uyumlu AR-GE, -Hocam söyledi- inovasyon çalışmaları ve buna dönük eğitim politikaları. Bunda biz ilerleme kaydedemedik. Hepimiz bunda hemfikiriz. Bu konuda gerçekten ciddi bir çalışma yapılması gerekiyor. Bunu yapamadık ve ciddi bir nitelikli beyin göçü yaşıyoruz. Bunu da dikkate almak gerektiğini düşünüyorum.

Şöyle tamamlayacağım: Gerçekten baktığımız zaman, evet, yatırımcıların desteklenmesi, buna dönük kanunların ve ihtiyaçların yerine getirilmesi gerekiyor ama biz, ciddi anlamda kamunun bu yatırım ve sanayileşme alanından çekildiğini; önemli işte kâğıt, şeker, gübre, Tank-Palet Fabrikası -tartışılan son günlerde- gibi kamunun bu ciddi alandan, buradan çekildiğini ve bunun da ülkenin bütüncül kalkınması noktasında ciddi riskler yarattığına şahitlik ediyoruz. Bölgesel bir dengesizlik var, bölgesel kalkınma dengesizliğini hâlâ aşamadık. Buna dönük çok daha ciddi kapsamlı yasalar gerekiyor ama bunun için de gerçekten güçlü, demokratik, özerk, bağımsız kurumlar ve ciddi bir yönetim anlayışını da tartışmamız gerektiğini düşünüyorum ben yani ülkenin bu günübürlük, işte belli yatırımcıların taleplerini sağlayacak yasalar değil de gerçekten ciddi yapısal sorunlarını tartışacağımız, gerçekten ciddi kalkınma stratejilerini tartışacağımız yasal düzenlemelerin ve yapısal sorunların da çözülmesi gerekiyor. Bunlar da uzun vadeli tabii ki, yirmi yıllık bu iktidar döneminin işte son döneminde belki bu tartışmalar daha ciddi gündeme geldi ama bunlar da kapsayıcı yasalar değil.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam toparlayabilir miyiz?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Umuyorum, ciddi kaygılar, ciddi sorun alanları maddelerde tartışılıp belki önergelerle düzeltmeler yapılabilir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım, anlayışınız için.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok teşekkür ediyorum.

Geneliyle ilgili son sözü Ünal Bey'e veriyorum.

Mümkün olduğunca kısa olursa memnun oluruz.

Buyurun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkanım, vallahi sabırla dinliyorum herkesi, ben de sizden aynı sabrı rica edeceğim ve Komisyon çalışmalarına devam edeceğiz tabii.

Teşekkür ediyorum. Öncelikli olarak bütün milletvekili arkadaşlarıma, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının değerli bürokratlarına saygılarımı sunuyorum.

Tabii, bugün konuştuğumuz konu, gündemde olan konu endüstri bölgeleriyle ilgili yatırımcının önünü açmak için, yatırımları daha hızlandırmak için hedeflenen bir kanun teklifini konuşuyoruz. Öncelikle şunu ifade etmek istiyorum: Tabii, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak üretimden yanayız, yerli ve millî üretimden yanayız. Bunda en ufak bir tereddüdümüz yok yani bu masanın etrafında bulunan bütün siyasi partilerin amacı budur; yerli ve millî üretimden yanadırlar diye düşünüyorum ve üretimin artmasından yanayız.

Şimdi, ülkemizin gelmiş olduğu noktaya baktığımızda, özellikle son Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi yürürlüğe girdikten sonra ortaya çıkan ekonomik kriz bugün itibarıyla derinleşerek devam ediyor ve bakın ne hâle geldi ekonomi? İşte, döviz kurları 17'lere fırladı, işsizlik ciddi boyutlara geldi, hayat pahalılığı çok ciddi bir noktaya geldi. Neden böyle oldu? İşte, ürettiğimiz ile tükettiğimiz arasındaki farktan kaynaklandı, sürekli cari açık verdik, yirmi yıllık AK PARTİ döneminde sürekli cari açık verdik, ürettiğimiz ile tükettiğimiz arasındaki farka baktığımızda sürekli kaybettik. Şimdi, bunu aşmanın yollarına bakıyoruz yani diyoruz ki: Cari açığı kapatmamız lazım, üretimi ve istihdamı artırmamız gerekir. Öyle değil mi yani bu yasanın çıkış amaçlarından birisi de bu, öyle ifade ediyorsunuz. Biz de buna katılıyoruz, elbette biz de aynı Almanya gibi, Hollanda gibi, Japonya gibi ürettiğimiz ile tükettiğimiz arasındaki fark ortaya çıktığında bir cari fazla verelim diyoruz; daha fazla üretelim, daha fazla biz kazanalım diyoruz, hatta döviz rezervimiz eksilerde değil de artı olsun istiyoruz, bizim amacımız da bu.

Şimdi, değerli arkadaşlar, kanun teklifinin gerekçesine baktığımızda deniliyor ki: "Son durumda bir bölümü tam kapasiteyle faaliyette bulunan ve bir bölümü proje ve inşaat aşamasında olan endüstri bölgeleri yönetimlerinden ve yatırımcılarından gelen talepler doğrultusunda değişiklikler yapılması..."

Şimdi, az önce Manisa Milletvekilimiz Sayın Kaplan Kıvırcık şöyle bir ifadede bulundu, Çetin Bey'e dedi ki: Ya, işte bu üretimler yapılıyor, siz farkında değilsiniz, o kararları biz aldık."

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Meclis aldı dedim.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Yani "Meclis bizim dönemimizde aldı." dediniz.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Meclis aldı dedim. Üretimler bizim dönemimizde yapıldı, kararlar Mecliste alındı dedim.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – AK PARTİ'yi kastederek AK PARTİ dönemini kastederek... Çetin Bey de düzeltti, dedi ki: "79'da Antalya Sanayi Bölgesi ilan edildi ve o şekilde kuruldu."

Şimdi, bakın, iktidarlar gelip geçicidir ama devlet politikaları kalıcıdır, öyle olmalıdır. Şimdi, bakın, bu Endüstri Bölgeleri Kanunu da öyle. Endüstri Bölgeleri Kanunu'nun çıkış tarihine baktığımızda sizin döneminizde değil, Endüstri Bölgeleri Kanunu, bugün değiştirilmesini ifade ettiğiniz kanunun çıkış tarihini söyleyeyim size: Bakın, 9/1/2002. Hangi tarih? Koalisyon dönemi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ünal Bey, affedersin ya...

Genel Kurul yoklaması nedeniyle biraz ara vermemiz gerekiyor ama devam mı edelim, yoksa kısa toparlamak mı istersiniz? Dönünce devam etmek isterseniz ara verelim.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bence dönünce devam edelim. Ben beklerim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam.

Toplantıya on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.00

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.22****BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)****BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)****SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)****KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)**

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun 23’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Çalışmalarımıza kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Buyurun Sayın Demirtaş.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Az önce söylediklerimin bir kez daha üzerinden özetle geçmek istiyorum. Tabii, az önce üretim ve istihdamı artırmamız gerektiğini ifade etmiştim, cari açığı kapatmamız gerektiğini ifade etmiştim ve aynı zamanda bir ekonomik krizin içerisinde geçtiğimizi ve derinleşerek devam eden bu ekonomik kriz ortamında yeni yatırımların yapılarak üretim ve istihdamın artırılması gerektiğini ifade etmiştim ve bunun da bir devlet politikası olması gerektiğini ifade etmiştim. Yani üretimi ve istihdamı artırmanın temel yolu kalıcı ve uzun vadeli bir devlet politikasının oluşturulmasından geçtiğini düşünüyorum.

Tabii, biliyorsunuz sanayileşme Türkiye’de Atatürk dönemiyle başlamıştır yani Atatürk döneminde kamu eliyle ciddi bir sanayileşme gerçekleşmiştir ve bugün üretimin temelini oluşturan birçok fabrikanın o dönemde temelleri atılmıştı, daha sonra özel sektör eliyle sanayileşme ilerledi. Bütün iktidarların bunda bir katkısı var, mutlaka sunduğu önemli bir katkı var. Tabii, az önceki Manisa Milletvekili arkadaşımız şunu ifade etmişti: “Bizim, AK PARTİ olarak bu kararların altında imzamız var.” demişti ama öyle değil. AK PARTİ’nin de mutlaka katkısı olmuştur ve sanayileşmede özellikle özel sektörün önünün açılması noktasında olumlu adımları olmuştur; bunlar yadsınamaz, bunlara herhangi bir diyeceğimiz yok ama bugün konuştuğumuz kanunun çıkış tarihine baktığımızda 9/1/2002 yani AK PARTİ iktidarından önce bu kanun çıkmış. Hangi koşullarda çıkmış bu kanun? İşte, 2001 krizini yaşadığımız süreçten sonra böyle bir kanun çıkmış. Yani o tarihte ülkemizi yöneten koalisyon hükümeti böyle bir karar almış ve sanayileşmenin önünü açmaya çalışmış. Endüstri Bölgeleri Kanunu’nu 9 Ocak 2002 tarihinde çıkarmışlar, Ecevit döneminde çıkmış yani. Az önce Milliyetçi Hareket Partili Milletvekili arkadaşım vardı, yani onların da bu kanunda katkısı var. Şimdi değiştirilmesini istediğimiz maddelerin özü itibarıyla bu kanunun değişmesini istiyoruz yani bu kanunun içindeki bazı maddelerin değişmesini istiyoruz. Şimdi o tarihte bunu planlayanlar... Tabii, bu, devlet politikası hâline gelmiş yani endüstri bölgeleri ve özel endüstri bölgeleri sayılarını verdiniz, giderek artmış; bundan da memnuniyet duyuyoruz yani bundan yana herhangi bir itirazımız yok, artmalıdır da. Belki daha fazla yatırım, teşvik imkânları da verilebilir ama bunları yaparken bazı temel ilkeler var, bu temel ilkelere uymak gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi, sizin bu son yıllardaki uygulamalarınıza baktığımızda, hani yatırımcının önünü açacağı diye maalesef kuralızsız, kontrolsüz ve denetimsiz bir sistem ortaya koymuşsunuz. Yani kamunun denetiminin olmadığı bir sistem var. İhale süreçleri veya yer tahsisleri veya yönetici şirket atama yöntemleri açık, şeffaf ve serbest rekabet koşullarının sağlandığı bir yöntemle yapılmamaktadır; bizim itirazımız buna. Burada, süreci götürürken kamunun belirlemiş olduğu temel ilkeleri göz ardı

etmemek gerektiğini düşünüyoruz. Yani bu kanun teklifinin genel gerekçesine baktığımızda şunu ifade ediyorsunuz, diyorsunuz ki: “Endüstri bölgeleri yönetimlerinden ve yatırımcılarından gelen talepler doğrultusunda bunu hazırladık.” Yani kim bunlar? Mesela bu Komisyona bilgi verilmedi, kim bunlar? Yani bunları anlattırsanız seviniriz yani kimler talep etmiş bunu?

Şimdi, tabii, kanun yapma tekniğini de biz eleştiriyoruz aslında. Yani bunlar yeni sistemde milletvekillerinin vermesi gereken bir kanun teklifi olması gerekirken bakanlığa geliyor, yürütmeye geliyor ve yürütme bu talepleri değerlendiriyor ve hazırlanıyor. Ondan sonra da milletvekili arkadaşlarımız bunu imzalıyorlar ve bu şekilde veriliyor. Yani sistem aslında Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin yürürlüğe girmeden önceki şekliyle çalışıyor. Yani iş adamları gelip de burada, Mecliste milletvekili arkadaşlarla görüşmüyor, bakanlık bürokrasisiyle ve bakanla görüşüyor, yürütmeye görüşüyorlar ve ihtiyaca göre karar veriliyor. Şimdi, kimler yararlanacak? Buna baktığımızda da zaten bunu görüyoruz yani adresin nere olduğu belli.

Şimdi, Komisyon Sözcümüz Tahsin Tarhan ifade etti, Topyalı Holdingten bahsetti; Çetin Osman Budak Vekilimiz yine Topyalı Holdingin başka bir yerdeki işinden bahsetti, yine Hatay Milletvekilimiz Hatay’la ilgili bir konuda yine Topyalı Holdingten bahsetti, ben Zonguldak Milletvekiliyim, ben de Topyalı Holdingten bahsettim. Demek ki Topyalı’nın size bir talebi var yani. Burada bu kanun teklifine şöyle bir baktığımız zaman, altını kaldırdığımızda Topyalı hemen çıkıyor. Şimdi, Topyalı kim? Bakın, Topyalı, Varlık Fonu yöneticisi, Sayın Cumhurbaşkanımızın Başkanı olduğu Varlık Fonunun yöneticisi. Yani şimdi, demek ki Topyalı’nın ihtiyaçlarına göre ve diğer -Tahsin Bey bahsetti, Çetin Bey bahsetti- yandaş şirketlerin talepleri üzerine hazırlanmış bu. Tabii, bunu yaparken -az önce de ifade ettiğim gibi- devlet politikası kalıcı olmalı arkadaşlar. Bugün Almanya cari fazla veriyorsa -yani aldığı değil, sattığı fazlaysa- bir devlet politikası oluşturmuş ve iktidarlar değişmiş, koalisyonlar yönetmiş ama o devlet politikasından vazgeçmemişler. Biz, iktidarlar değiştikçe, özellikle AK PARTİ döneminde böyle devlet politikalarının bir kenara atıldığını görüyoruz maalesef; bunun atılmaması lazım arkadaşlar. Bu 2001 yılında çıkan bir kanun, bu kanunu hazırlayanlar o tarihte eğer şunu demişlerse “Bu arsalar verilmesin.” demişlerse buna dikkat etmek lazım. “ÇED’le ilgili süreci kaldırmayın.” demişlerse dikkat etmek lazım çünkü biliyorsunuz, o tarihte büyük bir ekonomik krizden çıkmıştı Türkiye ve koalisyon dönemi vardı, sayın milletvekilimizin partisinin yönetiminde olduğu bir dönemde.

Sayın Vekilim, bu kanun Milliyetçi Hareket Partisinin koalisyon ortağı olduğu dönemde çıkarılan bir kanun ve siz bunun şu anda değiştirilmesini savunuyorsunuz. Tamam, değişebilir ama devlet politikasından bizim vazgeçmememiz gerektiğini düşünüyorum çünkü sanayi, partilerüstü bir meseledir; üretim ve istihdam, partilerüstü bir meseledir. Bugün iktidarda siz varsınızdır, yarın biz oluruz, biz gideriz, başkası olur. Bunların uzun yıllar, orta ve uzun vadeli, elli, yüz yıllık planlamalar çerçevesinde yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Şimdi, dolayısıyla bizim bu kanun teklifinde itiraz ettiğimiz 2 önemli husus var, konuşmalardan da anlamışsınızdır. Birincisi, bu endüstri bölgesindeki yatırımcı şirketlere bu arazilerin tapusunun yani mülkiyet hakkının verilmemesi; ikincisi de ÇED sürecinin ortadan kaldırılması. Bu 2 ana başlıkta... Hani diğer maddelere yönelik herhangi bir itirazımız yok arkadaşlar, yani ihtiyaçtan doğmuştur. Hızlansın mı? Hızlansın. Yatırım yapılsın mı? Yapılsın. Bundan yanayız ama bu 2 maddede konuşmacı birçok arkadaşımız çekincelerimi ifade ettiler.

Birincisi, bu arazinin mülkiyet hakkının irtifaktan mülkiyet hakkına dönüştürülmesinin sakıncalarını ifade etmek istiyorum. Şimdi, burada, tabii, bu endüstri bölgesi ilan edilen yerlerdeki kamulaştırmalarda vatandaşların

arazilerine el konulmuş. Yani kamu “Biz burada üstün yararı göz önünde tutuyoruz.” diyerek el koymuş. Bakın, ben -hani devlet politikasıdır diyoruz- kendi ilimde olan Filyos’tan örnek vereyim, Zonguldak’ın kırk yıllık projesidir. Ahmet Bey çok iyi bilir, Ahmet Bey’in de memleketidir, köyüne de çok yakındır orası. Kırk yıldır konuşulur Zonguldak’ta bu; iktidarlar değişir ama bu proje değişmez. Anavatan Partisi döneminde de bu konuşulmuştur, Doğru Yol Partisi döneminde de DSP-MHP koalisyon döneminde de ve sizin döneminizde de konuşulmuştur.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ünal Bey, sözünüzü kesmek istemiyorum ama kırk yıldır konuşulmuş, bugün icra ediliyor, bugün yapılıyor.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Memnuniyet duyuyoruz. Eksiklerini de söylemek boynumuzun borcu. Hatta biraz eleştiriyorum, gecikti aslında AK PARTİ döneminde. Bakın, “devlet politikası” diyoruz, bütün bu iktidarların mutlaka Filyos’ta katkısı ve payı vardır.

Bir örnek vereceğim; bakın, 99 yılında dönemin Maliye Bakanı kamulaştırmayla ilgili itiraz ediyor. Ben de Bakandan bizzat dinlediğim için... Bizim Hasan Gemici vardır, DSP’li eski Bakanımız, bizzat bu işin içinde olmuştur, kendi memleketidir. İtiraz edilmiş ve Sayın Ecevit’le görüşülüyor ve ikna ediliyor ve Sayın Ecevit ve koalisyonun kararıyla kamulaştırma kararları alınıyor. Yani Milliyetçi Hareket Partisinin de bu Filyos’ta büyük bir katkısı var, daha önceki iktidarların da. Fakat 2014 yılına gelinceye kadar bir adım atılmıyor. Biliyorsunuz, Filyos Projesi’nin iki ayağı vardı, liman ayağı vardı, bir de endüstri bölgesi ayağı vardı. 2014’te ihalesi yapılıyor ve ondan sonra hızlanmaya başlıyor. Hatta biz o dönemde çok eleştirdik iktidar partisini.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) - Ünal Bey, dört yıl mahkeme sürdü ve bence biliyorsunuz kim olduğunu.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Şimdi, itirazları olmuştur.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – “Gecikti.” dediniz ya; nedenlerden bir tanesi.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Şimdi, 2014 yılında yeni seçilmişti Sayın Kantarcı. Yani siz Kantarcı’yı söylüyorsanız, 2014’te zaten başlandı yapımına. Şimdi ÇED... İşte, bakın, hukuka uymamanın şeyi budur yani hukuka uymak lazım, onu anlatmaya çalışıyoruz.

Şimdi, bu kanun...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Demirtaş, rica ederim biraz toparlayıverin, olur mu?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sabrımıza sığınarak...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Sabrımız var, daha Hasan Bey’e sunum vereceğim.

Şu anda, başladığımız saat itibarıyla üç buçuk saattir konuşuyoruz. Konuşuyoruz sıkıntı yok ama biraz toparlarsanız memnun olurum.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Evet.

Şimdi, tabii, diğer maddelerde de söz alırız yine ama söyleyeceklerimin tamamını bitirsem belki zamandan tasarruf edeceksiniz, diğer maddelerde de söz alınca iş iyiden iyiye uzayacak.

Neyse, devam edelim. Şimdi, bakın, az önce ifade ettim; kurlsız, kontrolsüz, denetimsiz bir süreç yaşıyoruz. Üzülerek ifade edeyim, Filyos’ta da aynı şekilde. Doğal gazın bulunmasından memnuniyet taşıyoruz yani memnun olduk bundan. Ama bu kurlsız, kontrolsüz ve denetimsiz süreç maalesef hızlanarak devam ediyor.

Şimdi, bakan, burada Filyos’la ilgili, Filyos endüstri bölgesiyle ilgili Cumhurbaşkanlığı Strateji Daire Başkanlığında yer alabilecek sektörler belirtilmiş. Bakan, bu sizin bürokrasinin hazırladığı ve siyasetin hazırladığı bir şey. Bakan, ne diyor? Elektrikli teçhizat imalatı, başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı, motorlu kara taşıtı, treyler yarı treyler imalatı, diğer ulaşım imalatı, temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı, bilgisayar, elektronik ve optik ürünlerin imalatı -yüksek teknoloji ürünler bunlar- hava taşıtları ve uzay araçları, silah ve mühimmat, tıbbi dışçilikle ilgili araç ve gereçlerin imalatı diyor. Bakan, bunların içerisinde hiçbirinde...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ne yok?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Gübre yok.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) - Onu da açıklayabilirim Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi, Türkiye’nin gübre için verdiği ithalat bedelini ve ne kadarını ithal ettiğimizi şu anda bir rakam olarak hemen açıklayabiliriz. Dolayısıyla...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Dış girdi olduğu için, girdi alımı da sorun olduğu için.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Doğru, katılıyorum. Ancak bir tarım ülkesi olan Türkiye’nin gübreyi üretmesinden, üretmek istemesinden daha doğal bir şey olamaz, bu yatırıma karşı çıkılmaz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkanım, gübre üretimine herhangi bir itirazımız yok. Gübrenin Filyos endüstri bölgesinde üretilmesine itirazımız var, yanlışlık burada. Bakan, planlamasına “devlet politikası” diyoruz, yapmışımız, şu anda Cumhurbaşkanlığının sitesini açın...

İFFET POLAT (İstanbul) - Doğal gaz üretiliyor zaten, doğal gazı...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Vekilim, bakan, siz bunu açın şimdi, önünüzde internet var, burada görürsünüz bunu. Bakan, burası orta ve yüksek teknoloji ürünler üretilsin diye planlandı, biz bunun destekçisiyiz. Filyos Projesi millî bir projedir, partilerüstü bir projedir, Zonguldak’ın, Bartın’ın, Karabük’ün rüya projesidir.

Bakan, burada yazmışsınız, Valiliğin sitesinde duruyor, Cumhurbaşkanlığının sitesinde duruyor.

İFFET POLAT (İstanbul) – Ayıp değil, bir şey değil yani.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Vekilim, gübre fabrikasını Filyos’ta kurmak bir felakettir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Demirtaş, görüşlerimizi sunalım çünkü gerçekten zaman sıkıntımız var.

Buyurun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bakan, şimdi, yeri ve zamanı geldi diye söylüyorum. Bakan, size bir şey okuyacağım, Filyos’la ilgili bir açıklama, ismi vermeyeceğim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Üstat, çok detay bir metin okuyacaksan lütfen okuma.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Yok, bakan, iki satır.

Bakan, “Burada Cumhurbaşkanımızın, bakanların ve yörenin hassasiyeti bilindikten sonra tersine bir şey olacağını kesinlikle düşünmüyorum. Bu havzaya böyle bir kötülük yapılmaz. Bu kadar güzellikten sonra bu güzellikleri örtecek bir iş yapamayız. Buna Türkiye’yi de Zonguldak’ı da yönetenler izin vermez. Sayın Cumhurbaşkanımız buna izin vermez ve hepsinden önce buranın halkı buna izin vermez.” demiş. Kim söylemiş bakan, biliyor musunuz?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerek yok, isim vermeyin.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Köksal Toptan. Ne zaman söyledi? İki gün önce söyledi, Sayın Cumhurbaşkanımız Zonguldak’ı ziyaret ettiği gün Zonguldak basınına verdiği açıklama bu. Gübre fabrikasının yapılmasıyla ilgili Sayın Köksal Toptan’ın hassasiyeti bu. Neden bunu söylüyorsunuz? Çünkü bakın, Sayın Köksal Toptan Doğru Yol Partisi Milletvekiliyken de Adalet ve Kalkınma Partisi Milletvekiliyken de bu projenin yapılması için çok ısrarcı olmuş bir isim yani kırk yıldır bu projenin içinde olan bir isim. Bakın “Bu Havzaya Böyle Bir Kötülük Yapılmaz”; başlık bu.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Açıklamasının gerisini okumadınız ama.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Tamamı var ben de, Başkan müsaade etsin okuyayım onu.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yok, yok, lütfen...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Şimdi, bakın, şunu anlatmaya çalışıyorum: Bu projeyi bu şekilde heba etmeyelim. Gübre fabrikasını başka yerde kurabiliriz. Sayın Çolakoğlu “kurulsun” diyor. Sayın Çolakoğlu’nun köyü oraya belki 5 kilometre veya 10 kilometre bir yer, Sayın Çolakoğlu’nun köyüne yapalım gübre fabrikasını, uzak değil. Orayı endüstri bölgesi ilan edelim, yapalım, problem değil.

Değerli arkadaşlar, bakın, orada, hemen bitişiğinde kuşların üreme alanı var, endemik bitkilerin olduğu yer var. Ben yine şeyleri söyleyeceğim ama bakın, çevre felaketi olacak ve Filyos Projesi’ni heba edeceğiz. Bakın, bu kadar güzel şeyler var, hedefler var, bunlara itiraz etmiyoruz. Bakın, Sayın Başkanım, burada, bir sürü, Cumhurbaşkanlığı Strateji Dairesinin belirlemiş olduğu sektörlerle itiraz etmiyoruz, yapılması lazım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Demirtaş, sözünüzü kesmek istemiyorum, birkaç dakikada toparlarsanız, gerçekten memnun olurum.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Tamam.

Şimdi, bakın, ben yani konu açıldı diye çevre felaketiyle ilgili bir iki şey daha ifade edeyim, ondan sonra geri kalanları...

Bakın, şimdi, bu maddede sayın bürokrasi şunu söylüyor, diyor ki: “Biz ÇED’i kaldırmıyoruz.” Bakın, ÇED’i kaldırılıyorsunuz; net, bakın, net kaldırılıyorsunuz. Neden? Şimdi, bu 3/b maddesi burada durduğu sürece... Şimdi şey deniliyor... Yönetmelikte nereye veriliyor? Bakanlık veriliyor. Bakın, ÇED Yönetmeliği’ni okuyorum: “Olağanüstü durumlar ve özel hükümler...” Bu kaldırıldığı zaman “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bu ÇED sürecini yürütecek.” diyorsunuz, değil mi? Bakın, olağanüstü durumlar ve özel hükümler “Aşağıdaki projeler için uygulanacak ÇED sürecine ilişkin yöntem Bakanlıkça belirlenir.” diyor, (c) fıkrası “Organize Sanayi Bölgeleri, İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri, Endüstri Bölgeleri ve Serbest Bölgeler Bakanlıkça -yani Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca- belirlenecek.” diyor.

Şimdi, bakın, Filyos’la ilgili ÇED sürecini biz geçirdik. Nasıl geçirdik? Halktan kaçınılarak bir ÇED süreci yapıldı, halk sürece dâhil edilmedi arkadaşlar. Halkın toplantısının yapılacağı gün Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bunu iptal etti ve halka, Çaycuma’ya ve Zonguldak’la bu sorulmadı. Bakın, daha yeni karar çıkmış, Çevresel Etki ve Değerlendirme Olumlu Karar İlanı. Altı ay önce yapılması gereken halk toplantısı yapılmadı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Zonguldak’la ve Çaycuma’ya bunu sormadan kararı verdi. Bakın, karar verilen yer burası, yemyeşil, kuşların... Bakın, gübre fabrikasının çevreye zararlarını bir dahaki maddede anlatacağım ama burası bir çevre felaketine yol açabilecek bir şey. Bakın, müsila diyoruz, Marmara’daki müsila’ın en önemli sebeplerinden biri gübre fabrikalarıdır. Zaten Zonguldak yapısı itibarıyla termik santrallerin ve çevre kirliliğinin yaşandığı bir yer, büyük bir çevre felaketi olacak. En önemli sebeplerinden biri çünkü atıkları vesairesi çok zararlı.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Konuşmak güzel fakat belgeli konuşalım.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Anlatabildim mi?

Ben, size, şimdi, bakın, teknik olarak, zaman verse Başkan açıklayacağım onu. Ben açıklayayım istiyorsanız.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Ben konuyu biliyorum.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ben açıklayayım istiyorsanız. Ben de biliyorum konuyu.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Demirtaş, ilgili maddede vereceğim şu an birkaç dakikada toparlarsak...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Yani bu anlamda, Sayın Başkanım, sabrınız için çok teşekkür ediyorum. Yani bu projenin, Bakanlık bürokrasisini burada yakalamışken, bu projenin özellikle gübre fabrikası yapılarak... Bakın, çok güzel hedefler var. Bu hedeflere hiçbir itirazımız yok, cari açığı azaltalım, bu yatırımları yapsın yatırımcılar, Cumhurbaşkanlığının Strateji Dairesi Başkanlığındaki yatırımları yapsınlar ama gübre fabrikası yapmasınlar.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Demirtaş, çok teşekkür ediyorum.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ben çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ahmet Bey, buyurun.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ondan sonra diyorsunuz ki: “Gübre pahalı, çiftçi kullanamıyor.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ahmet Bey’e söz verdim.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ama dinlemediniz beni, bakın gübre fabrikası yapılıns ama yeri yanlış. Yapılmasın demiyoruz, Ahmet Bey’in köyüne yapılıns.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ahmet Bey’e söz verdim arkadaşlar.

Buyurun Ahmet Bey.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Evet, çok Değerli Başkanım, çok değerli bürokratlar; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında çok söz almak istemiyordum ama değerli Zonguldak Vekilimiz Ünal Bey’in birkaç söylemi üzerine söz almak ihtiyacı hissettim. Gerçekten, Filyos bölgesi, Filyos endüstri sanayi bölgesi, Filyos Limanı bölgesi, şu anda doğal gazın da bulunmasıyla beraber Türkiye’mizin sanayi anlamında göz bebeği hâline gelmiş bir bölge ve ülkemizin ihtiyacı olan çok ciddi yatırımlardan inşallah bölgemiz de yükselecek. Tabii ki Ünal Bey’in konuşmasında birkaç not aldım.

Öncelikli olarak kanun teklifini hazırlayan arkadaşlarımız adına şunu da söylemek istiyorum: Kanun tekliflerimiz, tabii ki -biz milletvekiliyiz vekil olduğumuz için- 82 milyon her ferdin talebi, isteği kanunlar çerçevesinde uygun mu, uygun değil mi anlamında tartılarak bu masalara gelir ve bizler de bu masalarda bu bağlamda karar veririz. Çok özel de bir örnek vermek istemiyorum ama yine aynı şekilde Filyos bölgesinden Devrekli bir iş adamımız ve bu iş adamımız da şu anda muhalefet partisinin delegesi, benden bir kanun teklifi anlamında bir hazırlık yaptı, benden rica etti ve ben ihtimaller dâhilinde olabilecek bu kanun teklifini yine aynı şekilde hem Komisyon Başkanımızla hem gerekli, ilgili diğer arkadaşlarla konuşup “Belli bir noktaya getirebilir miyiz?” anlamında çalışma yaptık. Ben bunu size yine özelde veririm. Bu, yine Zonguldak’ta Cumhuriyet Halk Partisinin bir delegesi ve bizden bu şekilde bir teklifte bulunmamızı istedi. Bu anlamda “Bu kanun bunun talebiyle yapılıyor, şunun talebiyle yapılıyor.” gibi ithamlarda bulunmaya gerek yok. 82 milyon her vatandaşımızın talebini bizler bu Mecliste vekil olarak da gündeme getirmek zorundayız ve bu kanun teklifindeki bütün maddeler de yine, oluşma şekliyle, hepimizin ihtiyacı olan olabilir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Gereçtede yazıyor, talebi üzerine...

İFFET POLAT (İstanbul) – CHP'den AK PARTİ'ye...

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Hayır, hayır, talep aynı. Bu talebi 82 milyon yapabilir. Ben özelde isim vermek istemiyorum ama bunu yine bölgemizde bir iş adamımız -siyasi görüşü de bellidir- bu şekilde benden talep etmiştir. Bu bağlamda da çalışma yapıyoruz.

Değerli arkadaşlar, Filyos endüstri sanayi bölgesi gerçekten doğal gazın bulunmasıyla beraber değişik bir şekil aldı. Burada daha önce yatırım alanları hakkında bilgi verdiniz ve bu yatırım alanları gerçekten bölgemizde istihdam anlamında önemli bir katkı sağlayacaktı fakat doğal gazın bulunmasıyla beraber yine tekrar Filyos endüstri sanayi bölgesini, Filyos Limanı'nı ve serbest bölgeyi tekrar bir masaya yatırarak yeni yatırım alanları orada ortaya çıktı.

Evet, biraz önce bahsettiğiniz yatırım alanlarına, geçmişte bunlara karar verilmişti fakat doğal gazın bulunmasıyla beraber daha rantabl üretim alanları da burada oluştu ve bunlardan bir tanesi de açıkça söylemek gerekirse aynı şekilde, doğal gazın ham maddesi kullanılarak yine burada kimyasal gübre, tarımsal gübre üretilmesinin en avantajlı sektör hâline geldiğini de sanayiye uğraşan herkes bunu açıkça bilir.

Yine şunu söylemek istiyorum: Burada, evet, geçmişte AK PARTİ'de siyaset yapmış değerli büyüğümüz Köksal Toptan Başkanımızın bir açıklaması olmuştur. Bu açıklamada asıl söylediği konu şudur, diyor ki Sayın Başkanımız: "Kısa bir süre önce Filyos'u ziyaret ettim, ilgili firmaların yetkilileriyle görüştim, kendilerine ilgili düşüncelerimi ilettim. Genel Müdür arkadaşım bana dünyadaki tüm örnekleri incelediklerini ve Sayın Cumhurbaşkanımıza ve halkımıza söz verdiklerini, çevreyi en üst seviyede koruyacaklarını söylediler." Yani burada, devletimiz hiç yok -devlette devamlılık esastır- devletimizin etkili, yetkili hiç kurumları yok! Beş yıl da geçse, on yıl da geçse, yirmi yıl da geçse buradaki tesisler çevre mevzuatına uygun şekilde işliyor mu, işlemiyor mu anlamında devamlı olarak kontrol edilecektir.

Bölgemizde, biliyorsunuz sizler de; SEKA Kâğıt Fabrikası, Ereğli Demir Çelik Fabrikası, KARDEMİR'in -aynı şekilde kurulduğu tarihe bakın- bugün itibarıyla dahi bütün verileri, salınımları, hepsi şu anda bakanlıklarımız tarafından incelenmektedir. Şunu da söyleyeyim: Gübre üretimi kesinlikle orta yüksek teknoloji kapsamında bir üretimdir. Bunu düşük olarak görmeyelim.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Atatürk döneminde de yapılıyordu yani ileri teknolojiyle de yapılmıyordu.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Evet, kesinlikle gübre üretiminin de ülkemiz için çok gerekli olduğunu da...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Yüzyıllık teknoloji...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bu cevap değil yalnız.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Çok gerekli olduğunu, kimyasal gübrenin, tarımsal gübrenin çok gerekli olduğunun sizler de farkındasınız.

Ben, evet, köylüyüm, köyümüz de var. Organize sanayide bizim de...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sizin oraya yapalım Ahmet Bey.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Evet, oraya da bir şey buluruz; bakın, oraya da bir şey bulabilirsiniz. Bakın, Ünal Bey...

İFFET POLAT (İstanbul) – Yani "Sizin köyünüze yapalım." filan, güzel bir tavır mı?

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Ünal Bey, tamam, evet, köylüyüz.

İFFET POLAT (İstanbul) – Köylü olduğumuz için gurur duyuyoruz.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Orada da...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ben de köylüyüm, benim ailem hâlâ köyde oturuyor.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Ünal Bey, yok, yok, terim anlamında.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Yakınlık anlamında diyorum.

İFFET POLAT (İstanbul) – Hiç yakışmıyor.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Ünal Bey, bakın, orada, organize sanayide bizim de işletmemiz var. Biz oraya yine bir tesis kurulması anlamında organize sanayi genişletme bölgesi yaptık, hemen benim komşu parselimde. Ne yazık ki oraya da karşı çıkıldı. Bunu da sizler biliyorsunuz. Bunu köyüme de yapabiliriz, oraya da karşı çıkılacaktır. Biz bunun farkındayız. Yani yatırımlar bir şekilde, muhalefetin mantığıyla bir şekilde karşı çıkılma veya...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Yatırıma karşı çıkmak değil...

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Hayır, hayır... Ya, Sayın Ünal Bey, bir şekilde bütün bölgemizdeki yatırımlara bir yerinde bir şey bulunarak karşı çıkıldı. Siz söylemlerinize, bizler de hata yapmadan bu yatırımları bölgemizde yaparak ülkemizi inşallah kalkındıracağız.

Başkanı, biraz önce demiştiniz, sadece ben gübre anlamında bir...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ahmet Bey, yatırıma karşı olmak değil...

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Yok, karşı değilsiniz demiyorum, sadece ben gübre anlamında...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – DSP döneminde alındı kamulaştırma kararları.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Karşılıklı konuşmuyoruz arkadaşlar.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Bakın, ülkemizin yıllık üretimi yaklaşık 4,9 milyon ton. Tüketimi ne kadar biliyor musunuz? 7,1 milyon ton. Açığa bakın, yıllık 3 milyon tona yakın açığımız var. Filyos'ta inşallah biz bunun 2 milyon tonunu üreteceğiz.

Önlenecek ithalat ne kadar biliyor musunuz yıllık? 650 milyon dolar ve cari açığa etkisi 400 milyon dolar ve bununla beraber, üretilecek doğal gazın o bölgede kullanılmasıyla buna 350 milyon dolar daha eklenecek. Gerçekten Filyos Türkiye'miz için çok önemli bir sanayi alanı olacak.

Endişelerinizi anlıyoruz, bu endişeleriniz, açıkça söylemek gerekirse, size bölgemizdeki tepkilerden dolayı olabilir ama şunu bilin: Bölgemizde ne yazık ki 1950'lerden, 1940'lardan, 1960'lardan SEKA Kâğıt Fabrikasının örneklerinden, Erdemir'in örneklerinden, KARDEMİR'in örneklerinden, Bartın Çimentonun örneklerinden dolayı halkımızın algısı hâlen daha o günkü teknolojiyle bugünkü üretimler yapılacağı gibi olabilir ve siz de bu bağlamda bölgeden bu söylemler anlamında bir konuşma yapmanız istenebilir ama konu o değildir. Gerçekten şu andaki teknolojilerle inşallah bizler çevreyi koruyan, doğayı koruyan gerçekten ve ülke ekonomisine çok büyük katkısı olan yatırımları Filyos endüstri sanayi bölgesinde gerçekleştireceğiz.

Biliyorsunuz, o bölgede yine tarım organize sanayi bölgelerimizi de kuruyoruz. 1'inci etap bitti, 2'nci etabın arazi belirleme çalışmaları şu anda devam ediyor ve inşallah serbest bölge üzerinde yine 3'üncü sera OSB bölgeleri için çalışmalarımız devam ediyor. Mandacılık, bölgemizde biliyorsunuz ilerlemiş durumda. Manda OSB anlamında çalışmalarımız devam ediyor ve bölgemiz inşallah hem sanayide hem tarımda hem hayvancılıkta gerçekten ülke ekonomisine katkı sağlayacak bir noktaya

gelecektir. Endişelerinizi anlıyoruz ama sizlerin bu yorumlarını biz görev olarak biliyoruz ve Bakanlığımız ve bütün yetkililerimiz de mevzuat çerçevesinde çevreye ve doğaya dost bir yatırımları bu bölgede inşallah gerçekleştirecek.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ahmet Bey, çok teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, neredeyse dört saate yakın bir müzakereyi, geneliyle ilgili görüşmeleri tamamladık.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Söz mü istiyorsunuz?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bir iki cümle rica edeceğim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, buyurun.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Belki o konu eksik kaldıysa ben olmadığımdan...

Evet, herkesi saygıyla selamlıyorum. Az önce bütün konuşmaları dinleme fırsatım oldu, her kanunda da zaten bunları konuşuyoruz. Kanunlar ihtiyaçlardan doğar; günlük ihtiyaçlar vardır, yıllık ihtiyaçlar vardır, uzun süreli projeksiyonlar vardır. Ünal Milletvekilimin bu gübreye ilgili “Uzağa kuralım, buraya kurmayalım, deniz kenarına kurmayalım.” diye bir serzenişi...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ama...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama bakınız, efendim, bir yatırımın fizibil olabilmesi için lojistik maliyetlerinin en uygun lokasyonda... Stratejik bir üründen bahsediyoruz, normal bir tesisten bahsetmiyoruz. Tabii, bunun doğal gazın gelmesi, amonyak üretilmesi, gübreye dönüştürülmesi, ham maddesinin gelip ve bunun da Türkiye piyasasına dağıtılması çok fonksiyonlu bir alandan bahsediyoruz burada. Bu, onun için çok özel, spesifik bir üründür. En uygun lokasyon burada neresiyse...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sizin memlekete kuralım o zaman.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Efendim?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sizin oraya kuralım.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Var benim memleketimde.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bir daha kuralım.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Gelsin bir daha, doğal gaz bana yakın olsun, gel kur.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Denizli’ye kuralım. Ünal Bey, Denizli’ye istiyorum, gel.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Gel kur, kur, gel, bir daha kur.

Bakınız, Ünal Bey sizin “Oraya kuralım, buraya kuralım.”la bu işi yürütemeyiz. Şimdi buradaki birçok konuşmaya şöyle şahit oluyoruz: Buradaki bütün arkadaşlar ülkemizin kalkınmasını, refah seviyesine ulaşmasını, sanayide büyümemizi herkes, herkes söylem olarak bunu söylüyor. Ama şöyle bir mantığı ben anlamakta inanın ki zorlanıyorum: Yer altı kaynaklarımızı ekonomiye kazandıralım ama bir tane ağaç kesmeyelim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Çevreyi de talan etmeyelim.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ağabeyciğim yani yönetmelikle, kanunlarla, kurallarla bir maden sahasının nasıl işletileceği, maden rezervi bittikten sonra bunun hangi şartlarda tekrar doğaya kazandırılacağı teminat altında ve yatırımcı şirket de buna karşılık teminat vermiş.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bence Köksal Bey’i bir arayın, bilgi alın.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yani ben Köksal Bey falan bilmiyorum.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Meclis Başkanlığı da yapmış önemli bir şahsiyet.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yahu, Köksal Bey’e saygımız, sevgimiz vardır, âlâ severiz ama bu... Artık “Şunu yapmayalım, bunu yapmayalım...”

Arkadaşlar, bakınız, yıllardır biz burada termik santralleri konuştuk. İptal ediliyor Mersin Akkuyu... Hücum ettiniz... Bugün “terk etti” dediğiniz Avrupalılar artık termik santrallere, nükleer santrallere geri dönmeye başladılar. Şu anda nükleer santralleri tekrar hayata geçirmeye başladılar, yeni projeler yapmaya başladılar. Biz burada şunu yapalım ya: Yerini tartışalım ama “Şuraya değil de git buraya kur. Senin köyüne kur, senin evine kur.” Biz, burayla bir yere gidemeyiz. Ben bunu söylemek istiyorum.

Şunu öğrenmek istiyorum: Burada, 5’inci maddede “bedelsiz devredilebilir” ifadesi var. Yatırımı...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sorun yok.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Efendim?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sorun yok, bedelsiz yani o maddede bir sorun yok. Biz, satılana karşıyız.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Hangi satılana karşısın?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – 3’üncü maddeye.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hazine arazilerinin satışına karşıyız. Bedelsiz zaten...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bu satılacaksa, yatırım yapılacaksa rayiçten satılmasına niye karşıyız Tahsin ağabey? Hazine satıyorsa...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bedelsiz dediğin o kamulaştırıyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Kamulaştırıyor, yatırımını tamamlıyor, yatırımını tamamladıktan sonra veriyor. Daha önce bir kanun çıkarmıştık bununla ilgili.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bu konuda Hasan Bey’e söz vereceğim.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bir de konuda açıklama yapınlar diye özellikle söz aldım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fuat Bey’e teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Bakan Yardımcımız Hasan Bey’e hem özellikle ortaya çıkan 2 maddeyle ilgili hem de varsa diğer konularla ilgili cevaplarını vermek ve kısa da bir sunumu var Hasan Bey’in, onu almak üzere söz veriyorum.

Buyurun Hasan Bey.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; hepinizi saygıyla öncelikle selamlıyorum.

Bizim demin arkadaşımız söylemişti “Partilerüstü düşünelim.” diye. Bu masada bunu düşünebilme imkânımız var. keşke diğer arkadaşlar da katılıma devam etmiş olsalardı, çok arzu ederdim.

Değerli arkadaşlar, ben bir sanayiciyim Yani her şeyden önce görev verdiler, Bakan Yardımcısı yaptılar ve geldik. Bitecek, gideceğiz neticede. Ama buraya gelmemizin bir sebebi vardı, 50’nci yılımızı kutluyoruz bu ağustosta sanayide. Bu süreç içerisinde birçok sanayi bölgesi de ürettik, sanayicilerimizi yerleştirdik, kendimiz sanayi bölgelerinde bulunduk ve bu süreç içerisinde bir sanayicinin zulüm mertebesinde neler çektiğini söylememiz lazım. Kurduğum bir sanayi bölgesini ben on üç yılda

bitirebildim, kamulaştırması ve hâlâ devam eden tarafları var, bıraktım başka bir arkadaşa. Bunları görüncü ya bu sanayileşmemizde çok ciddi düzeltmemiz gereken yerler olduğunu gördük. Kısmet oldu, Sayın Cumhurbaşkanımız, Bakanımız bizi Bakan Yardımcısı yapınca Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğündeki ekibimizle beraber Türkiye’deki sanayiye bir masaya yatırdık ve masaya yatırdığımızda şunu gördük ki -ekrana da şu anda arkadaşlarımız verdiler- Türkiye’nin sanayi bölgeleriyle ilgili bir makro planı yok. Var, yani talep geliyor “O bölgeye organize sanayi bölgeleri yapalım.” deniliyor ki yakında önünüze bu endüstri bölgeleri kanun teklifinin dışında hâlâ bekleyen bir tane de organize sanayi bölgelerinin düzenlenmesiyle ilgili bir kanun teklifimiz de şu anda hazırlandı, o da inşallah Komisyonunuza gelecek. Endüstri bölgeleri... Bu Türkiye’nin sanayisiyle alakalı maalesef şunu gördük -ki İtalya’da falan da aşağı yukarı bir on sene kalmışlığımız var, Almanya’da kalmışlığımız var, onlarla ortak işlerimiz var, hâlen İstanbul Sanayi Odasında da meclis üyeliğimiz var- şunu yaşadık dünyada, burada da göreceksiniz, diyoruz ki: 780 bin kilometrekare alanımız var. Demin Antalya Milletvekilimiz konuyla ilgili söylediler- 780 bin kilometrekarede şu anda işte topu topu 110 bin hektar organize sanayi bölgemiz var, atla deve bir şey değil. İşte, 18 bine yeni çıktık, endüstri bölgemiz oluştu, 20 bin hektar küçük sanayi sitesi var, serbest bölgelerde 2 bin 500 hektarımız var. Belediyelerin uhdesinde, belediyelerin mücavir alanı içerisinde de hiçbir sanayi bölgesi içinde bulunmayan, belediyelerin iki dudağına terk edilmiş 130 bin hektar da sanayimiz var. Bu sanayilerimizin Türkiye’de toplam 160 bin de firması var, sanayi sicil belgesinde olan. Toplamını alıyoruz, Türkiye’de tümü 280 bin hektar sanayi, tümü; gayet komik. Şu anda Türkiye endüstrisi zayıf olan bir ülke grubunda. Bir İtalya’yla... Ki İtalya 300 bin kilometrekare küçücük bir alan, onun da yarısı dağ, kullanılabilir 150 bin kilometrekare yeri var ve adamın, şu anda 650 bin hektar sanayisi var, 650 bin hektar. İşte, Fransa’nın ne kadar? O tabloya bakacak olursanız, Fransa 922 bin hektarda, Almanya 1,5 milyon hektar. Almanya dediğimiz bizim yarımızdan az bir ülke, 360 bin kilometrekare yani alanının yüzde 4,5’u sanayide. Orman bile olsa, tarım alanı bile olsa sanayiye çeviriyor, hiç gözünün yaşına bakmıyor.

Burada bizim bir öncelik kabulümüz lazım, Türkiye’nin şu anda öncelik kabulüne önce bir karar vermesi lazım, demesi lazım ki: “Kardeşim, ben...” Şu tablodan bakacak olursanız, Türkiye, işte, gayrisafi millî hasılası 8 bin 500 dolar olan bir ülke, fakir ülke veya orta büyüklükte bir ülke. Türkiye 280 bin hektar sanayi alanıyla, işte, 8 bin 500 dolar gayrisafi millî hasıla üretiyor. Dünyada bir eğri var; dünyadaki o eğriye baktığımızda, sanayi alanlarının yapısı, sanayi alanlarının büyüklüğü o ülkelerin aynı zamanda gayrisafi millî hasıllarının büyüklüğünü tayin ediyor. İtalya’ya bakıyoruz, 650 bin hektarda 31 bin dolar; Fransa’ya bakıyoruz, 922 bin hektarda 39 bin dolar; Almanya’ya bakıyoruz, 1,5 milyon hektarda 46 bin dolar gayrisafi millî hasılası var. Eğri belli, bu eğriyi düzeltmek lazım, bu eğrinin çıkmasını... Türkiye, 8 bin 500 dolarla fakirlik sınırı içerisinde gidip gidip gelecek, kendisini kurtarması mümkün değil.

Bu arada, şunu da söyleyeyim: Türkiye’nin yüzde 30’u yani 230 bin kilometrekaresi tarım alanı, orman da değil; sadece tarım alanı Türkiye toplamının yüzde 30’u ve bu yüzde 30’un bize getirdiği gayrisafi millî hasıla 50 milyar dolar, tümü. “Tarım, tarım.” diye bağıyoruz çağırıyoruz da sonunda bize getirdiği para 50 milyar dolar; sanayinin getirdiği para şu anda 300 milyar dolar. Yani yüzde 0,36’lık bir alanda -yüzde 0,4’lük bir alanda- Türkiye, şu anda, sanayi olarak bu küçücük alanda gayrisafi millî hasılasının yüzde 29’unu üretiyor. Dolayısıyla, bizim, milletvekillerimiz olarak da sanayiciler olarak da bakanlıklardaki bürokratlarımız olarak da bir şeye karar vermemiz lazım artık: Ya böyle vasatlıkla devam edeceğiz kardeşim, biz birbirimizi yiyeceğiz ya da bu çemberi kıracağız; kırabilmenin yolunu bulmamız lazım. Kırabilmenin yolu... Dün de Sivas’ta arazideydik, İstanbul’daki bir sanayicimizin makine fabrikasının Sivas’ta temelini attık Demirağ OSB’de. İstanbul’daki sanayicileri de Anadolu’ya taşıyoruz.

Karşımıza gelen bütün problemin kökünde üç senedir, dört senedir arkadaşlarımızla yaptığımız incelemede şu çıktı: Biz insanlara sanayi alanı üretmiyoruz, ancak ayaklarına bağı oluyoruz. Çeşitli vesilelerle, hukukumuzla, elimizdeki kanun metinleriyle, işte, ÇED’le, bilmem, verdiğimiz kredilerle, teşviklerle şu ana kadar onların bir kademe büyümelerini sağlayacak, alanlarını büyütecek bir şey vermedik. Bugün şunu yapmamız gerektiği kanaatine vardık, Bakanlığımızla da biz bunu tartışıyoruz, kendi içimizde de arkadaşlarımız bu konuda ciddi çalışma yapıyorlar, geldiğimiz nokta şu: Bizim ne yapıp yapıp sanayi alanlarımızı hızla ve çok ekonomik olarak büyütmemiz gerekiyor. Şu anda biz sanayi alanı üretmediğimiz için sanayi alanının fiyatları uçuyor. Biz alan üretmiş olsak böyle bir şeye ihtiyaç olmayacak. Şu anda İstanbul’da metrekaresi 10 bin liraya, 15 bin liraya sanayi alanı satılıyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ağabey, Taksim’de mi?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – İstanbul’da, Taksim’de değil ya, Hadımköy’de.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Kocaeli’de de öyle.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Kocaeli öyle.

Neden? Yer üretmiyoruz ya. Yer üretsek... E, işte, Sivas’ta şu anda, dün 30 liraydı.

Şimdi, ben şuna geleceğim: Şu anda size flaş belleklerle bu kitapçığı dağıttık. Lütfen, rica ediyorum, bunlara o gözle bir bakın. Her şehrin ne kadar alanı var, ne kadar istihdamı var, ne kadar ihracatı var; bunları size tablolar hâlinde verdik. Bunu vermemizin bir sebebi var, bunu vermemizin... Ya, ben, milletvekili... Ki biz Sanayi Bakanlığı olarak -Allah var- parti gözetmeksizin kapımız açık ve bütün arkadaşları davet ediyorum. CHP’den de Erdoğan Toprak’la bir gün uçakta yan yana geliyoruz, dostluğumuz da var, diyorum ki: Ya, bir Allah’ın kulu gelsin de bize “Ya, bu Türkiye nereye gidiyor? Sanayide nedir, ne değildir?” diye bir sorsun.

Şimdi, şöyle bir şeye gelmem lazım yani mesele partiler meselesi değil, bizim kapımız herkese açık, bütün arkadaşlarımıza açık. Dolayısıyla da burada şöyle bir şey yapmamız lazım: Yani bu sanayi alanlarıyla ilgili biz eğer bu alanları büyütebilirsek, bu alanları genişletebilirsek şöyle bir şeyimiz var: Bizim sanayimiz küçük sanayi sitelerine yığılmış durumda. Küçük sanayi sitelerinde 300 metrekare, 500 metrekare, 1.000 metrekarede filizlenmiş olan sanayicilerimiz şu anda patlama noktasındalar ve İkitelli’de 500 metrekarede, 750 metrekaredeki bir adama bakıyorum, şu anda benden 30 bin metrekare yer istiyor, 20 bin metrekare yer istiyor. Yani bire...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – E, verdik size yetkiyi, kanun çıkardık, size yetkiyi verdik.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE –

Kanunla alakalı değil, kanun çıkarmakla bitmiyor. Ne oluyor biliyor musunuz? Şu anda Tarım Bakanlığında biz bloke olmuş durumdayız mesela. Bu da bizim Bakanlığımız değil mi? Şu anda 80-100 milyon metrekare ilave edeceğimiz alanları, üretiminde “A, burada mera var, a, burada ot var, burada kök var; bilmem ne yapar.” Blok... Neticede, biz bu şeyle alan büyütme imkânına sahip değiliz, felsefemizi değiştirmemiz gerekiyor. Felsefeleri biz değiştiremeyiz, buradaki yetkili makam milletvekillerimizdir, Meclisimizdir yani Meclis bunun önünü açabilir. Nereye kadar olduğuna... Biz bunlar için teknik destek veririz, bütün ekibimizle yanınızdayız yani hiç böyle bir kaygımız, derdimiz falan hiçbir şey yok; bilakis alanları nasıl büyütebiliriz? İstanbul’da şu anda 80 milyon metrekare sanayi alanı var ve 80 milyon metrekarede 1 milyon insan çalışıyor; e, Konya’da 220 milyon metrekare alan var, 220 bin kişi çalışıyor; Ankara’da 350 milyon metrekare sanayi var -şu anda en büyüğü Ankara- ve işte 300 bin çalışana var. Yani dolayısıyla, burada göreceksiniz, hangi şehirde ne kadar neyiz var, buna bir bakmak lazım.

Dolayısıyla, ben, Sayın Başkanım burada bizim bu kanunların metinlerine bakarken hem ona göre bakmak gerekiyor hem de kim niye talep etti de... Arkadaşlar soruyor yani "O talep edenlere göre mi siz böyle bir şeyde bulundunuz?" denildi. Sadece oradaki listede mesela ÖZAR endüstri Bölgesi göreceksiniz veya TESKOOP Endüstri Bölgesi göreceksiniz Hadımköy'de. Bu endüstri bölgelerinin 350 tane üyesi var, sadece tek kişi değil, aynı zamanda biz özel endüstri bölgelerini kooperatiflerden yapıyoruz. Kooperatif üyeleri bir araya geliyorlar, araziyi kendileri alıyorlar ve bize müracaat ediyorlar, diyorlar ki: "Biz endüstri bölgesi olmak istiyoruz." Biz de tutuyoruz onları eğer uygunsa, planlarını getiriyorlar, doğru dürüst altyapısı düzenlenmiş, planlı, kendi cebinden bütün parayı da ödüyor adam ve onları da endüstri bölgesi ilan ediyoruz. Bu tür yerlerde ne var? Bir yönetici şirket gene var ama yönetici şirkete herkesin doğru tabi olabilmelerini sağlayabilmek için onun yönetici şirketin verdiği emirlere diğerlerinin de uyabilmesini sağlayacak eksiklikler gördük uygulamada. Mesela, o eksiklikleri buradaki kanun metnine koyduk. Ne yaptık? Bu yönetici şirketleri daha etkin olsun, adam karar verdiğinde adam "Uyumuyorum." dese... Diyebilir şu anda, iyi mi? Uyabilsin diye oradaki metinleri... mesela, arkadaşlar bunları güçlendiren mekanizmalar kurdular.

Başka ne yaptık? Bu tür endüstri bölgelerinde, OSB'lerde OSB yönetimleri bütün şeyin hâkimi; içerideki plan yapmaya yetkili, proje yapmaya yetkili, yol yapmaya yetkili, para toplamaya yetkili vesaire. OSB'nin kendine has bir şeyi var ama endüstri bölgeleri daha yeni yeni oturuyor ve oturdukça da talepler gelmeye başlıyor. Aksayan taraflarımızı gidermemiz gerekiyor. Bu kanun ilavesiyle bu aksayan taraflarımızı da... Orada nelere ihtiyaç olabilir? Yönetici şirketler oradaki üye firmalar üstünde nasıl etkin olabilir? Onların imar planlarını yaparken veya inşaat planlarını... OSB'ler kendileri yaptıkları hâlde, biz Bakanlıktan bir müşavir firma kuruyoruz oraya, müşavir firma kontrol ediyor binaları ve müşavir firma onaylarsa ondan sonra çalışabiliyor. Yani OSB'ler daha rahat ama endüstri bölgeleri öyle değil, Bakanlık bire bir orada bir tane şube kuruyor ve il müdürlüklerimizin içinde kurulan mühendislik büroları oradaki endüstri bölgelerini teker teker kontrol ediyor, eğer bir hataları varsa yıktırıyor şu anda ve biz bunu yaşıyoruz. Ama bu esnada doğan ihtiyaçlar varsa bunları halletmek gerekiyor.

Aynı şekilde, yani "Sanayicinin neden mülklere ihtiyacı var?" diye demin sorulmuştu, "Mülkü almasın." Ya, sanayicilikte kimi sanayici "Tamam, ben kirayla da otururum." der, kimi sanayici de "Benim kredi almam gerekiyor ve gücüm..." Mülkün kendisinde olması ihtiyacı vardır, ihtiyacı da karşılayabilir. Ben bunların çok önemli olduğu kanaatinde değilim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Büyükdede, Sayın Bakan Yardımcım...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Tamamlayacağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – ...özellikle iki konuda üyelerimizin sorusu var; birincisi, mülkiyet devri konusu. Bahsettiniz ama biraz gerçekten bunun gerekçelendirmesine dair... İkincisi de ÇED konusu. Bu ikisinin altını çizerek sizden bir cevap alalım.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – ÇED konusunu arkadaşlarım daha iyi söyleyeceklerdir ama mülkiyet konusunu...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Mülkiyet konusunda, mülkiyeti o günkü rayiç bedel üzerinden mi devrediyorsunuz?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Tabiatıyla o günkü rayiç bedeli üzerinden şu anda şeyin yazdığı. Onu da...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yahu, Sayın Bakan Yardımcım, arada bir korsan sunum yaptınız yani, onu kabul ettik. Şu kanuna biraz açıklık getirelim.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Bu korsan sunumu bilhassa yaptım, onu da söyleyeyim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yo, yo; gayet güzeldi, elinize sağlık.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Ona ihtiyaç var hatta Meclisin tümüne yapmamız gerektiği kanaatindeyim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – İstedğin zaman sunum yapabilirsin, toplanırız.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Yani onun için flaş bellekleri sizlere dağıttık. Lütfen orada biraz daha... Zamanımız yok şu anda, şey yapamıyoruz ama Sayın Başkanım, mülkiyetler konusunda şöyle bir şey söylemem lazım: Keşke biz kamunun elindeki arazileri şu anda sanayiciye bedelsiz dağıtabilmiş olsaydık, bedelsiz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Katılıyorum.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Şu anda bizim rakibimiz...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Burada bir sıkıntı yok, bunda mutabıkız ancak Hasan Bey, bu maddeyle ilgili spesifik bir açıklama rica ediyoruz sizden.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Başkanım, şunu söylemem lazım: Bulgaristan’da şu anda Filibe’de (Plovdiv) 20 euro metrekaresi -altyapı bitmiş- dağıtıyor Bulgaristan; rakibimiz onlar, Avrupa Birliğinin içinde.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bizim Havza’da bedelsiz veriyoruz.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Yani verelim, keşke verelim ya. Kamunun malları orada duracağına bedelsiz verelim, sanayiye verelim, ne olacak. Tapusunu da verelim, ne yapacak yani.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Muhalefet öbür dünyaya götürmek istiyor.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Ben başka bir şey demeyeceğim, arkadaşşıma vereceğim.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Sunum da çok güzeldi, elinize sağlık, çok istifade ettik.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; ya, sanayicilik çoğu zaman kredi sistemiyle çalışır. Eğer mülkünüz kendinizin değilse bankalar kredi vermez, vermiyor şu anda. Ki yani öyle, hayal kurmayalım. Kendi mülkü olmayanın eğer başka türlü teminatları yoksa... Sanayicinin teminatı olmaz. Sanayicinin şu anda bu teminata ihtiyacı var ve onun için ister. İsteyene bunun satılması, rayiç bedeli üstünden, kaç paraysa, ondan satılmasında ben bir mahzur görmüyorum. Yani beş sene sonra da satılsa bunda da gene bir mahzur olmaması lazım, yeter ki yükümlülüklerini yerine getirmiş olsun.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fatih Bey, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de Sanayi Komisyonumuzun kıymetli üyeleri milletvekillerimizi, Sayın Bakan Yardımcımız, mesai arkadaşlarımızı ve bize destek veren tüm kamu kuruluşlarının temsilcilerini ve sivil toplum kuruluşlarını saygıyla selamlıyorum.

Ben bu ilerleyen saatte sözü çok uzatmadan, teknik birkaç şeyi arz etmek istiyorum. Özellikle gelen önerelerde de gördüğümüz ÇED konusu ve mülkiyetle alakalı konu Sayın Başkanım.

Bizim 2002’de sayın vekillerimizin de ifade ettiği gibi, kanun çıktığından aşağı yukarı iki sene sonra, 2004’te birtakım düzenlemeler yapılmış ve orada genel gerekçesine de baktık, madde gerekçelerine de baktık. Vakit kaybetmemek için arz etmiyorum ama daha 2002’de çıkan kanunda imar planlarını kimin onaylayacağı dahi belli değildi, biraz orada eksik kalmış. Dolayısıyla revize edilmiş. zaman içerisinde bu tip revizyonlar sizin katkılarınızla yapılıyor tüm kanunlarda.

Şimdi, ya, şöyle bir hızlıca akışı ben bir arz etmek istiyorum. Endüstri bölgesi nasıl ilan edilir: Şimdi siz bir sanayicisiniz. Geliyorsunuz, bir işte iştiğal ediyorsunuz. Hâlen faalde olabilirsiniz, yeni bir yatırım da yapıyor olacak olabilirsiniz. Bir alanla ilgili yapacağımız yatırımın büyüklüğü, cari açığa katkısı, yapacağınız istihdam, ihracat tutarı gibi bizim standart formlarımızda öngörülen hususlar var. Bir kere bunlarla ilgili başvuruda bulunuyorsunuz Bakanlığımıza. Bu süreç bir ön incelemeden sonra sadece bizim Bakanlığımız uhdesinde değil, en az 16 kamu kurum ve kuruluş olmak kaydıyla 30’a varan kamu kuruluşundan görüş istiyoruz. Bunun içerisinde yerel yönetimler dışarıda bırakılmıyor, yerelden başlıyor. Belediyeler, özel idareler, valilikler, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri alınıyor. Burada tabii, en hassas kurumlar tarım, orman, zeytinle alakalı, ormanla alakalı, madenle alakalı, enerjile alakalı olanlar, ilgili kamu kurumu temsilcisi buradaysa onlar da biliyorlar zaten. Biz oradan olumsuz görüş geldiği anda hiçbir bölgeyi endüstri bölgesi ilan etmiyoruz. Bu anlamda süreç bu kanun taslağının hazırlanmasıyla ilgili...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Fatih Bey, teşekkür ediyorum bu bilgi için ama...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – Sonuç odaklı, peki efendim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – ...bunu dün açıkladınız. 2 konuya lütfen yoğunlaşın, o konuda bilgi alalım.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – Peki, o zaman direkt, hızlıca atlayayım.

Bir araziyle ilgili, özel endüstri bölgesi ise yüzde 51’inden fazlası kendi mülkiyetindeyse zaten hani orayı satın alması diye bir şey söz konusu olamaz, orası kendi mülkünde. Kalan kısmıyla alakalı hazine mülkiyeti olabilir, özel şahıs mülkiyeti olabilir. Şimdiki kanunumuz diyor ki: “Bunu biz istemiyoruz, kamulaştırıyoruz. Bedelini bir kere o yatırımcıdan alıyoruz yani kamunun cebinden bir para çıkmıyor.” İlk başvuru esnasında zaten kamulaştırılan kısmın, hazineye ait kısımlar hariç özel şahıslardan kamulaştırılan kısmın bedeli zaten yatırımcıdan alınıyor ve hazine maliyesi adına tescil ediliyor ve irtifak kuruluyor ve yatırımcı yatırımını yapıyor.

Şimdi, siz bir endüstri bölgesi dışında eğer bir yatırımcı olarak bir hazine arazisi üzerine bir yatırım yapacaksınız zaten yine siz tahsis alabiliyorsunuz; bedeli mukabilinde, irtifak kurarak, kira karşılığında yapabiliyorsunuz şu anda. Ve yine Millî Emlak Kanunu’nda beş yıl sonunda siz o yatırım taahhüdünü yerine getirdiğinizde zaten mülkiyetini alabiliyorsunuz. Yani bizim bu kanun taslağında getirdiğimiz öneride yeni bir şey yok, endüstri bölgesinin dışında olan uygulamanın sadece endüstri bölgesi içinde yürütülmesi konusu. Dolayısıyla biz herhangi bir hazine arazisini hiç ortada yatırım yokken, üretime geçmemişken, o verilen taahhütleri yerine getirmemişken birilerine -tabirimi mazur görün, amiyane tabirle- peşkeş çekilmesiyle ilgili tasarı söz konusu değil burada. Kaldı ki bu kanunun, bu taslağın yani bu hâle getirilmesi... Ya, işte, yedi sekiz aydır biz uğraşıyoruz tüm kamu ve kurum kuruluşlarıyla ve

ciddi anlamda bir filtreden geçti, süzgeçten geçti, billurlaştı. Bugün siz değerli Komisyon üyelerinin katkılarıyla da olgunlaşacak ve bu anlamda Genel Kurulumuzda yüce Meclisimiz nasıl takdir buyurursa o şekilde yasalacaktır.

ÇED’le alakalı da yine, o maddenin mülga edilen kısmı, dikkat ederseniz ve okursanız...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müsaade eder misiniz?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – Estağfurullah Sayın Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bu konuda... Millî Emlakten kim vardı aramızda?

Veli Bey, bu, mülkiyet devriyle ilgili sizin söyleyeceğiniz bir şey var mı?

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Biz muhtelif kanunlarla yatırımcılar lehine sınırlı aynı hak tesis ederek hazine taşınmazlarını kullanmalarına izin veriyoruz. Yatırım amaçları eğitim, sağlık, turizm, sanayi, farklı amaçlarla olabiliyor, bunlar mümkün. Bunların yasal dayanakları 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4706 sayılı Kamu Taşınmazlarının Değerlendirilmesine İlişkin Kanun, 4325 sayılı OHAL Bölgesinde Yatırımların Teşvik Edilmesine İlişkin Kanun, 5084 sayılı Kanun, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu; bunlarda yatırımcılar lehine sınırlı aynı hak tesis ederek yatırım yeri tahsis edilmesine ilişkin düzenlemeler var ve bunların hepsinde biz belli bir müddet sonra, belli kriterleri yerine getirdikten sonra yatırımcılara kullandıkları, üzerinde yatırım yaptıkları taşınmazları satın alma hakkı veriyoruz. Bugüne kadarki düzenlemelerde endüstri bölgeleri için bu yoktu.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Veli Bey, hangilerinde satın alma hakkı veriyordunuz? Bir daha tekrar eder misiniz.

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Hepsinde var Sayın Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hangi şartlarla satın alma hakkı veriyorsunuz?

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Üzerindeki yatırımı tamamladıktan sonra, istihdam şartı varsa istihdam şartını yerine getirdikten sonra yatırımcılar lehine biz genellikle...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yani irtifak hakkı tesis ettiğiniz ve üzerinde yatırımı tamamlanan her türlü alanda devir hakkı ya da satın alma hakkı mı veriyorsunuz?

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Evet, satın alma hakkı veriyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bu hangi düzenleme çerçevesinde?

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – 2886 sayılı Kanun kapsamında yaptıklarımızı da veriyoruz, 4706 sayılı Kanun kapsamında yaptıklarımızı da...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – İstisnasız veriyorsunuz.

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Hepsinde var, hepsinde var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Rayiç bedel üzerinden mi veriyorsunuz?

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Rayiç bedel üzerinden satış hakkı veriyoruz, evet.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Peki, güzel.

Bu endüstri bölgesinde şu an yapılmaya çalışılan konu nedir? Burada rayiç bedel nasıl işliyor?

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Endüstri bölgesinde yapılmaya çalışılan konu diğer kanunlarda yapılan uygulamanın bire bir uygulamasıdır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Aynısıdır,

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Aynısıdır, farklı bir şey yoktur.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Rayiç bedeli nasıl belirliyorsunuz?

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Rayiç bedeli 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu çerçevesinde belirliyoruz. Kıymet takdir komisyonlarımız var. Kıymet takdir komisyonları, taşınmazı fiili hukuki özellikleri, konumu, emsal satışlar, ilgili oda ve bilirkişi görüşleri, piyasa koşulları dikkate alınarak belirliyor. Zaman zaman da SPK lisanslı firmalardan değerlendirme hizmet almak suretiyle taşınmazların değerlerini belirliyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – O bakımdan, esasen, şu anda çok genel bir düzenlemeyi endüstri bölgelerine de teşmil ediyoruz. Yani burada genelde ayrışan bir durum yok; aksine, burayı genele eşitlemiş oluyoruz. Doğru mu?

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Evet Sayın Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bedelini de tahsil ediyoruz?

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Evet, tabii, tahsil edeceğiz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Başkan burada bir sıkıntı gözüküyor bence.

Yani başka bu konuda açıklama yapmak isteyen var mı?

Sizin konuşmanız bitti mi bu konuda?

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Başka soru olursa cevaplayabilirim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hayır, bu konuyla ilgili açıklama bu.

Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, öncelikli olarak Hasan Bey’le başlamak istiyorum.

Hasan Bey güzel bir sunum yaptı. Kanunla ilgili sunum olmasa da faydalandık. Buna karşı değiliz ama Hasan Bey, şuna açıklık getirelim: Siz de artık aktif siyasettesiniz. Biz burada yasama görevi yapıyorsak siz de yürütmenin içindesiniz, sanayicisiniz. Burada da arkadaşlarımız var sanayici. Bizim görevimiz burada sanayi alanları yaratıp veya birilerine fabrikaları satmak değil, bizim önceliğimiz toplumun sorunlarını çözecek yasalar, kanunlar çıkarmak. Bunun içerisine sanayiciler de giriyorsa buna da her zaman çalışıyoruz burada. Birlikte de Komisyon üyeleri de hareket ediyoruz. Türkiye’nin sanayi alanlarına ihtiyacı olabilir ama sizin çalışmalarınızda öncelikli olarak Türkiye’nin bu sıkıntılı süreçte -benim konuşmalarım da o geçti- girdi maliyetleriyle ilgili nasıl çalışmalar yapabiliriz, aynı zamanda,

finansmana nasıl ulaşabiliriz... Türkiye'nin en büyük sıkıntıları sanayi alanları değil, üretimdeki girdi maliyetlerinin artışı; enerjiden tutun ham maddeye, ham maddeden tutun finansmana. Yani şu an Türkiye'nin, özellikle sizin yürütmeye konumanız gereken konular bunlar.

Şimdi, son dönemlerde bize gelen kanunlara baktığımız zaman Sanayi Komisyonu olarak hep birlikte burada çalışarak kanun çıkarıyoruz ama kanunlar, bakıyoruz, evet, 15 madde veya 25 maddeden oluşuyor. Kanunlarda yaklaşık 24 maddede, 23 maddede uzlaşıyoruz ama kanunun ruhunda anlaşamıyoruz. Örneğin Limanlar Kanunu geliyor, Limanlar Kanunu'nda rekabette işte, kaç yıllığına yarışmış, kiraya verilmiş limanları bir kanun maddesiyle buraya dayatıp, buradaki çalışma arkadaşlarımıza dayatıp yirmi beş yılı elli yıla çıkarma gibi kanunlar getiriyorsunuz bir maddeyle. Şimdi, bu kanuna gelirse biz bu kanuna baktığımız zaman bu kanuna karşı değiliz, sanayiye asla karşı değiliz, zaten bütün arkadaşlarımız da beyan etti. Bu kanunun ruhunda olan, özellikle, yani en önemli olan, siz, hazine arazisini endüstri bölgesi ilan etmişsiniz ve şimdi diyorsunuz ki: "Yatırımcı diyor ki: 'Ben ipotek veremiyorum işte, finansmana ulaşamıyorum.'" Bunu kırk dokuz yıllığına kabul edip burayı almış kişiye bir rant sağlıyorsunuz. Türkiye'nin en büyük sıkıntısı, bugün sanayi yerlerinin bulunmamasının ana sebebi üretimden kaynaklanmıyor, ranttan kaynaklanıyor. Herkes, artık sanayici kendi arasında tartışıyor, diyor ki: "Ben fabrikayı satayım, kiraya vereyim, bir tane tekne alayım, gideyim orada Bodrum'da yaşayayım, çocuklarıma da sanayiciliği miras olarak bırakmayayım." Herkes bunu tartışıyor, yani emlakçılığa dönmüş. Biz de diyoruz ki bu kanunda: Gelin arkadaşlar, birlikte hareket edelim yani 49+49 -Şahin Bey, takip etmiyorsanız- doksan sekiz yıllığına orayı vermişsin milletin yerini.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Takip ediyorum...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 1 hektarın kaç metrekare olduğunu biliyor musun sen? Konuştuğumuz konu, 18 bin hektardan bahsediyoruz, yani 10 binle çarpacaksınız. Şimdi, burayı 3-5 firmaya neden devredebiz? Şimdi, eğer bu firmanın parası varsa, bu yeri alacak bir parası varsa biz kanun koyucu olarak burada, kanun üreten olarak ya kırk dokuz yıllığına başka bir yer daha verelim, oraya da fabrika kursun. Niye gelip emlakçılık yapıyor, kamunun yerini almaya çalışıyor? Varsa parası... Siz diyorsunuz ki: "Finansmana ulaşmaya çalışıyorlar, ipotek veriyorlar" O zaman finansmana ihtiyacı varsa burayı satın almayı niye talep ediyor hazinenin yerini? Şimdi, bu kanunda -siz, özellikle Şahin Bey, okuyun- bedelsiz olarak bir cümlesi var işte... Biz buna karşı değiliz. Devlet özel sektörün yerini veya vatandaşların yerini istimlak etmiş, şimdi devrini yapacak diyoruz. Devre karşı değiliz, burada biz sadece hazine arazilerinin satışına karşıyız. Bu kanunda en önemli konu bu.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Aynı şeyi söylüyorsunuz...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Aynı değil, aynı değil. Şimdi, yatırımcı parasını bakanlığa ödüyor, diyor ki: Buralara benim ihtiyacım var. Burayı izaleişüyu davasıyla değil de doğru bir yöntemle... Hayır, şeyden alıyor... "Sen istimlak et" diyor; evet, vatandaşın arazilerini "Sen istimlak et, bana devret, ben parasını vereceğim." diyor. Burada sorun yok, biz diyoruz ki bak, işte, örnekler veriyoruz, BMC gibi SOCAR gibi. Ya, SOCAR kaç metrekare Sayın Bakan Yardımcım açıklayın, kaç metrekare? Ya, buraları biz kiraya vermişiz, anlaşmışız, yatırımı yapmışlar, başlamışlar, yarım olan yatırımlar var. Bu büyük hektarlı alanları, Türkiye'nin en değerli göz bebeği olan arazileri kira olarak doksan sekiz yıl kullanıyorsa kullansın, yarın belki bu teknoloji biter der ki "Ben bu teknolojiyi burada üretmeyeceğim." başka bir teknolojiye de geçebilir. Biz bunun, Cumhuriyet Halk Partisi grubu olarak hazine arazilerinin, bugün endüstri bölgesi ilan edilen alanların tapularının yani hazine arazilerinin devrine karşıyız. Net, bu kadar, biz bunu düşünüyoruz.

Bir de OSB'ler Kanunu'yla ilgili bir düşüncemiz var. Şimdi, Endüstri Bölgesi Kanunu OSB'lerden sonra kurulmuş, aynı zamanda şu an sürekli geliştirmeye çalışıyorsunuz. Lütfen OSB'ler Kanunu'nu göz önüne alarak sürekli buradan taviz almayın. Endüstri bölgelerinde bu yoktu, OSB'lerde var. Türkiye'nin en güzel kanunlarından birisi OSB'ler Kanunu. Türkiye'nin başarılı bir kanunu, aynı zamanda OSB'ler de çok başarılı, oraya çomak sokmayın, yapmayın, işleyen bir sistemi bozmayın. Yani OSB'ler Kanunu'nda ne olduğunu biliyoruz, bütün gücümüzle de burada direneceğiz. İşleyen sistemleri hep bozuyorsunuz, burayı bozmayın, OSB'lerde bu var diye endüstri bölgelerinde de bunu yapacağız diye yola çıkmayın. O zaman çok istiyorsanız o çoklu olan endüstri bölgelerindeki firmaları da OSB'ler Kanunu'na tabi tutun, durumu çözün.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, geneli üzerinde müzakereleri tamamlıyorum.

Maddelere geçmeyi oyluyorum: Maddelere geçmeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddelere geçilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

ENDÜSTRİ BÖLGELERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 9/1/2002 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanununun 1/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Bilim," ibaresi madde metninden çıkarılmış, fıkranın (d) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Maddeyle ilgili önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 4737 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesine "kurulması" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya kurulu bölgelere ilave alan" ibaresi eklenmiş, ikinci cümlesinde yer alan "Bakanlığın önerisi üzerine Kurulca belirlenen yerlerde" ibaresi "Bakanlıkça belirlenen alanlarda" şeklinde değiştirilmiş, cümlede yer alan "kurulmasına" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya alan ilavesine" ibaresi eklenmiş, üçüncü cümlesinde yer alan "Kurul kararının Cumhurbaşkanına" ibaresi "Belirlenen alanların Cumhurbaşkanlığına" şeklinde değiştirilmiş, fıkraya dördüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve maddenin mevcut üçüncü, dördüncü ve dokuzuncu fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

"Ancak ilan edilen endüstri bölgesi alanından büyük olmamak kaydıyla bölgeye ilave edilecek alanlara Bakanlıkça karar verilir ve yeni sınırlar Resmi Gazete'de yayımlanır."

"Endüstri bölgesi olarak ilân edilen alanlardaki araziler 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümleri uyarınca Bakanlıkça kamulaştırılarak Hazine adına tescil edilir ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından endüstri bölgesi olarak kullanılmak üzere Bakanlığa tahsisi yapılır."

"Endüstri bölgesinin yatırıma hazır hale getirilmesi için gerekli kamulaştırma bedeli ve etüt, harita, plan, proje dahil altyapı ile ilgili tüm giderler öncelikle yönetici şirket ve/veya yatırımcılar tarafından veya Bakanlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanır. Kamulaştırma bedeli yönetici şirket tarafından karşılanmış ise 4 üncü maddenin ikinci fıkrasına göre işlem yapılır."

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Maddeyle ilgili 2 önerge var, okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Endüstri bölgelerine ilave alan kurulmasına izin verilmesi hâlinde bu ilave alanlar için de ÇED olumlu kararı alınmış olması gereklidir.”

Muazzez Orhan Işık

Ali Kenanoğlu

Van

İstanbul

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi mi okutalım, söz mü istersiniz?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gerekçe uzun, ben kısaca...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tabii tabii, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gerekçe uzun, o nedenle ben kısaca ifade etmek için söz aldım. Yani buradaki, ÇED konusundaki tavrımızı ve tutumumuzu genel değerlendirmemizde de ifade ettik. Bunun gerektiğine inanıyoruz, talebimiz de budur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4487) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 2'nci maddesinin birinci fıkrasına eklenen dördüncü cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümlenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“İlave edilen alanlar için de ÇED mevzuatına tabi faaliyetlerden “ÇED olumlu” kararı veya “ÇED gerekli değildir” kararı aranır.

Tahsin Tarhan

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Çetin Osman Budak

Kocaeli

Manisa

Antalya

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ünal Bey, buyurun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Madde gerekçesine baktığımızda, “Cumhurbaşkanlığının iş yükünün ve bürokrasinin azaltılması, iş ve işlemlerin hızlandırılarak sanayi alanlarının bir an önce üretime kazandırılması amacıyla ilave alanın mevcut ilan edilen endüstri bölgesinden büyük olmaması kaydıyla Bakanlıkça belirlenebilmesi sağlanmaktadır.” diyor. Destekliyoruz bunu, evet. Şunu ifade etmek istiyorum: Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin işlemediğinin bir ikrarıdır aslında bu gerekçe. Yani bütün her şeyi Cumhurbaşkanlığının üzerine yıkarsanız, bir kişinin üzerine yıkarsanız, sonucu budur, iş ve işlemler hızlanmaz. Netice itibarıyla olumlu bir düzenleme olmuştur, yani bizim istediğimiz de bu zaten, yani bütün gücün bir kişinin elinde veya bir kurumun elinde değil, dağıtılması, gücün dağıtılması, daha hızlı iş yürütebilmesi. Bakın, 2018’de yürürlüğe girdi Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi değil mi? İşler hızlandı mı? Nasıl hızlandı? O zaman buna ne gerek var? Buna gerek yok o zaman. İşler hızlanmadı bakın. Ekonomi uçtu mu? Uçtuk, evet. Nereye uçtuk?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ünal Bey, açıklamayı getirelim. Karşılıklı konuşmuyoruz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Şunu ifade etmek istiyorum: Ya, bu sistemin çalışmadığının ikrar edildiği bir maddedir, gerekçesi budur. Bu sistemi değiştirmeden bu şey değişmez.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3'ü okutuyorum:

MADDE 3- 4737 sayılı Kanunun 3/A maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasının birinci ve üçüncü cümleleri yürürlükten kaldırılmış, dördüncü fıkrasına "lehine" ibaresinden sonra gelmek üzere "bağımsız ve sürekli nitelikte" ibaresi eklenmiş, maddeye dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Endüstri bölgelerinde yatırım yapmak isteyen yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilerin Bakanlığa veya yönetici şirkete başvurusu üzerine. Yönetmelikte düzenlenen esaslar çerçevesinde yönetici şirket ve Bakanlık tarafından belirlenen yatırımcılara, Bakanlıkça ön yer tahsisi yapılır."

"Yatırımcı irtifak hakkı veya kullanma izni verilmesinden itibaren Yönetmelikle belirlenen süre ve esaslar çerçevesinde en geç 5 yıl içerisinde yatırımını tamamlamakla yükümlüdür. Verilen sürede yatırımın gerçekleşmemesi durumunda gecikmenin gerekçeleri Bakanlıkça değerlendirilir ve gerekirse bu süre bir yıl uzatılabilir. Verilen ek süre içerisinde yatırımın gerçekleşmemesi hâlinde Bakanlığın talebi üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca irtifak hakkı tesisi veya kullanma izni sözleşmesi feshedilir."

"Atıksuları ilgili deşarj standartlarında arıtarak belediye altyapısına veren endüstri bölgelerinden, belediyelerce atık su uzaklaştırma bedeli alınmaz."

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Maddeye ilişkin 1 adet önerge var, okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesiyle yapılmak istenen değişikliğin haricinde 4734 sayılı Kanun'un "Yatırım izni" başlıklı 3/A maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "ÇED gerekli değildir" ibaresinin mevcut kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Muazzez Orhan Işık

Van

Gerekeçe:

Sanayileşmenin çevresel sorunları artırdığı ve geri dönülemez yıkımlara yol açtığı bilinmektedir. Dünya genelinde küçük arazilerin sanayileşme alanlarına dönüştürülmemesi için özel önlemler alınmaktadır. Endüstrinin teşvik edilmesi ancak çevre ve ekolojiye minimum zarar verme koşullarında desteklenebilir. Ekoloji ve çevrenin etkilenme koşulları öngörülmeden atılacak adımların doğada nasıl bir tahribat yarattığı ortadadır. Sanayi üretiminin tarım alanlarının yok olmasına yol açacak biçimde kullanıma açılmasının ülkenin gıda üretimine olumsuz etkileri gözetenmeden atılacak adımların tüm toplum kesimlerinin gıda krizi ve yoksulluk ile karşı karşıya kalması demektir.

Her türlü endüstriyel üretim çevreyi mutlaka etkilemektedir. Endüstri bölgeleri için düşünülen devasa alanlar da bu bağlamda gerekli çevresel riskleri bertaraf edecek şekilde planlanmalıdır. Sanayi veya endüstri üretimi için tahsis edilen tüm alanlar için ÇED olumlu raporu alınmasının bir zorunluluk olarak görülmesi artık yerleşik bir hüküm olarak düşünülmelidir.

Dolayısıyla önergemizin kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 4- 4737 sayılı Kanunun 3/B maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde üzerinde aynı mahiyette 2 adet önerge vardır, aykırılık derecesine göre okutup oylarınıza sunacağım:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

(2/4487) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayhan Altıntaş

Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Tahsin Tarhan

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Çetin Osman Budak

Kocaeli

Manisa

Antalya

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ayhan Bey'in gerekçesini okuyalım.

Gerekçe:

İktidar partisinin daha önceki uygulamaları göz önünde bulundurulduğunda çevre konusunda dikkatli davranılmadığı görülmektedir. Çevresel etki değerlendirme raporu (ÇED) bu bağlamda büyük önem arz etmektedir. Hâlihazırda birçok eylemde göz ardı edilen ya da istenmeyen ÇED raporunun daha işler hâle getirilmesi doğa ve çevre açısından büyük önem arz etmektedir. Bu bağlamda Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği gerekçe gösterilerek ÇED sürecinin kaldırılmasını öngören 4'üncü madde teklif metninden çıkarılmalıdır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz sözden önce ben bu konuda bir açıklık olsun diye Çevre Bakanlığımızdan bu ÇED konusuyla ilgili bir açıklama istiyorum.

Seda Hanım buyurun.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünden Hukuk Müşaviri Seda Toprak Erem ben.

Biz bu önergeyi kabul etmiyoruz. Hani, şöyle ki: ÇED süreci zaten bizim kendi mevzuatımızda...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yanlış anlaşılmasın, usulen önergeyi kabul edip etmeme şeyiniz yok sizin.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Tamam, pardon, affedersiniz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – O yüzden öyle bir şeyden bahsetmeyin, önergeye girmeyin. Sadece ÇED'le ilgili şu anki düzenleme genel olarak diğer kanunlarda düzenlenen ÇED gereksinimini ortadan kaldırıyor mu kaldırmıyor mu, bu konuda bir zafiyet doğuruyor mu, bunu açıklayın lütfen.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Kusura bakmayın tekrar.

Bizim mevzuatımızda bu konuyla ilgili ayrıntılı açıklamalar yer alıyor. Ayrıca gerekçede de zaten kendileri belirtmişlerdi, ÇED süreciyle ilgili biz ihtiyaç dâhilinde değişiklikler yapabiliyoruz mevzuatımızda. Onların zaten o ÇED sürecine ilişkin kısmını kaldırmak istemişti Sanayi Bakanlığı da, bunun da bizim için bir mahzuru yoktu çünkü endüstri bölgelerindeki bütün yatırımlar zaten ÇED sürecine tabi. ÇED sürecinden muafiyet gibi bir...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Nereye göre tabi? Hangi düzenlemeye göre tabi?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bakanlığa, size bırakılıyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Tamam, Bakanlığımız değerlendiriyor.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sizin takdirinizde, kanuna bırakılmıyor.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Şöyle, mevzuat dâhilinde...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hayır, hayır, Ünal Bey, dediğiniz doğru değil. Öyle olsa şu an yasal bir düzenleme olmaz, hayır.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Yönetmelik burada.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hayır, genel düzenleme var, onu açıklamaya çalışıyorum. Müsaade edin açıklasın.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Şöyle: Belli yatırımların sınırları var yani sınırlar dâhilinde olan tüm yatırımlarda “ÇED Gerekli Değildir” veya “ÇED Prosedürüne Tabidir” şeklinde ayrımlar var. Yani bazı yatırımlar, daha düşük olan yatırımlar “ÇED Gerekli Değildir” veya “ÇED Gereklidir” kısmında değerlendiriliyor. Diğer kısımlarda bazı yatırımlar da yatırımın boyutuna istinaden doğrudan ÇED sürecine tabi. Söz konusu mevzuattaki değişiklik bunu bertaraf eder nitelikte değil, onlar zaten bizimle ilgili ÇED sürecine tabiler. Yani burada sadece ilgili Bakanlık ÇED sürecine ilişkin kısımdaki değişikliklere binaen...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Seda Hanım, bu konudaki düzenleme hangi kanunda ve nerede düzenleniyor, yasal bir dayanak istiyoruz.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Çevre Kanunu ve ÇED Yönetmeliği'nde.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çevre Kanunu'nda ve ilgili yönetmeliğe göre yatırımların ÇED'le ilgili hususları düzenlenmiştir, bu düzenlemenin ortadan kalkmasıyla bu alan düzenlemesiz kalmıyor. ÇED'le ilgili hususlar zaten vardır, burada mükerrerlik ortadan kaldırılıyor ya da ihtiyaç olmadığı için diğeriyle dege eşitleniyor falan gibi bir şey anlıyoruz.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Aynen, anlatmak istediğim böyle.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ben o zaman şöyle söyleyeyim size: bu kaldırılacak olan düzenlemedeki prosedürle sizin Bakanlığın prosedürü aynı mı, yöntem farklılığı yok mu?

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Normalde şöyle: İhtiyaca binaen bizim prosedürlerimizde bazen değişiklikler yapılıyor, Sanayi Bakanlığı da sürekli bir kanun değişikliğine gitmemek için o kısmı kaldırıp zaten bize tabi olduğu yerden devam edecek.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bakın aynı yöntem değil.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, Ünal Bey...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Farklı farklı yöntemler.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ünal Bey, müsaade edin.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – O yüzden zaten sıkıntı çıkmasın diye.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bakın arkadaşlar, ben de bu işleri yıllarca yapmış bir arkadaşınızm. Şimdi, bu alanda yapılan değişiklik kesinlikle bir zafiyet alanı doğurmuyor. Aslında genel bir düzenleme olmaması gereken bir yerde, mükerrer şekilde tekrar düzenlenmiş olmasını şu an ortadan kaldırıyoruz. Ne demek istiyorum? Aslında bu işin sahibi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. Çevre ve Şehircilik Bakanlığında işin gereklerine göre, gereksinimlerine göre yapılan her düzenleme aslında Sanayi Bakanlığının işlettiği bu kanunda tekrar yapılmak zorunda kalıyor. Esasen zaten öbür taraftaki hükümlere göre yürüyor iş. Dolayısıyla burada bir duplikasyon ortadan kaldırılıyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bunun kalkmasının ne zararı var?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Zararı var çünkü her seferinde orada yapılacak muhtemel değişikliklerin anlık bir şekilde bu kanunda yansıtılması gerekiyor. “Böyle bir düzenlemeye ihtiyaç yok.” diyor arkadaşlar, ben de bu değerlendirmeye katılıyorum gerçekten.

Ayhan Bey, buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Şimdi şöyle bir durum var, ÇED Yönetmeliği diyor ki: “Endüstriyel bölgelerde Bakanlıkça belirlenir, Bakanlık yetki sahibidir.” diyor. Şimdi burada ise “Çevre Kanunu’nun 10’uncu maddesi uyarınca yükümlülüklerini yerine getirmekle mükelleftirler.” diyor mevcut yasada dolayısıyla biz bunu kaldırıyoruz yani biz aslında Bakanlığın takdirine bırakıyoruz bu değişikliklerle. Yani zorunlu olan ÇED kısmından vazgeçip Bakanlığın takdirine bırakıyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Yok, yok, öyle bir şey yok.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Dolayısıyla Bakanlık “ÇED Gerekli Değildir” derse vazgeçmiş oluyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hocam, zorunlu olan ÇED uygulamasından vazgeçmiyoruz. Arkadaşlar, zorunlu olan ÇED uygulamasında...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Göstermelik bir çalışma, kâğıt üzerinde yapılmış gibi yapıyor. Halkın olmadığı bir ÇED toplantısı toplantı olmaz ki.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ünal Bey, söz almadan lütfen girmeyin, müsaade edin.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ama doğru mu, değil mi Sayın Başkan, halkın olmadığı bir ÇED toplantısı toplantı olmaz ki.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, bir şey soruyorum, bakın, ben de konuyu aydınlatmaya çalışıyorum. Zorunlu olan ÇED uygulamasından vazgeçiliyor mu? Çok açık bir şey soruyorum.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Hayır, hayır, zorunlu olan ÇED uygulamasından vazgeçilmesi söz konusu olamaz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım, Ünal Bey, lütfen, karşılıklı konuşmuyoruz.

Zorunlu olan ÇED uygulamasından bu maddenin ortadan kaldırılmasıyla vazgeçmek söz konusu mu değil mi?

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Değil.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Peki, ben bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Peki, diyelim ki biz bu kanun teklifindeki ilgili maddeyi kaldırdık, bu yasalaştı. Herhangi bir endüstri bölgesi ÇED başvurusunda bulundu, halkı bilgilendirme toplantısı yapmadan ÇED süreci işleyebilir mi?

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Hayır, işleyemez.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Örneği var mı bunun?

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Hayır, öyle bir örnek söz konusu olamaz yani ÇED Yönetmeliği bunu çok ayrıntılı düzenlemiş, orada herhangi bir aşamayı atlayarak geçip ÇED sürecini devam ettirmek gibi bir şey söz konusu olamaz. Doğrudan bu yatırımcılar ÇED sürecine başvurdukları anda bütün prosedürleri tamamlamak durumundalar.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yani ben diyelim normal bir tavuk kümesi için başvuruda bulunmuş olsam da işte, bilmem kaç yüz bin metrekarelik bir endüstriyel bölge için başvurmuş olsam da aynı prosedür gerekli yani halkı bilgilendirme toplantısını yapmak mecburiyetindeyiz.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Şöyle: Bir ÇED prosedürü var, bir de “ÇED Gerekli Değildir” kısmı var yani 2 kanat hâlinde çalışıyor. Eğer söz konusu tavuk çiftliğinin bizim Ek-1 ve Ek-2 kapsamında belirlediğimiz standartların içindeyse “ÇED Gerekli Değildir” kısmında değerlendiriliyor, değilse doğrudan ÇED prosedürüne tabisiniz. Özellikle endüstri bölgeleri çok büyük yatırımlar olduğu için onların ÇED’den muafiyeti söz konusu olamaz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ben o zaman bir şey sorayım: Gübre fabrikası için ÇED gerekli midir, halkı bilgilendirme toplantısı gerekli midir?

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Ben Ek-1 ve Ek-2 listesinin tamamına hâkim değilim. Orada çok ayrıntılı yani onların yatırımlarının belli bir miktarı var. Mesela bir örnek vereyim: Bir otel yapımında bile bir oda sayısı baz alınarak Ek-1 ve Ek-2 listeleri hazırlanıyor, o yüzden sizin çiftliğinizin kapasitesi önemli.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ünal Bey, burada bir sıkıntı yok.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Vâkıf olmadığı belli hanımefendinin.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi, arkadaşımız konuyla...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Filyos’ta yapılmadı çünkü.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi Ünal Bey, bakın, bu Komisyonun bir kültürü var arkadaşlar...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – İzin verildi mi Filyos’ta?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – İzin verilmiş.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ünal Bey, gelen arkadaşlar bize bilgi veriyor. “Yeterlidir.” “Değildir.” gibi yargılama içerisinde bulunmayı doğru bulmuyoruz dolayısıyla bir de kaldı ki burada spesifik bir soru soruyorsunuz. Bu spesifik soruyu cevaplamak durumunda olmayabilir arkadaşımız.

Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Söz bende mi Başkanım?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bir dakika, arkadaşlar...

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Ben de bununla ilgili bir soru sormak istiyorum. Sadece bir soru soracağım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, lütfen buyurun.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Bu konuyla ilgili yani ÇED raporu gereklidir ama yapılmamış, mahkeme kararı da gerekli olduğunu söylemiş ve yürütmeyi durdurmuş. Mesela il çevre müdürlüğünün “ÇED Gerekli Değildir” kararı verme yetkisi var mı, yok mu?

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Ortada eğer bir mahkeme kararı varsa ona uygun bir şekilde değerlendirme yapması gerekiyor devamında. Ortada bir mahkeme kararı varsa zaten idare ona uygun hareket etmek zorunda. Orada mahkeme kararının gerekçesi çok önemli. Bazı ÇED prosedürleri farklı aşamalarda mahkeme kararını etkiliyor yani aşamaların farklı kısımlarına takılıyor mahkemede yani onu söylemek istiyorum. Hani, kararı tek bazlı ele almamak gerekiyor, gerekçesinin tam olarak değerlendirilmesi gerekiyor, bunlar afaki örnekler -ben hukukçuyum zaten- onların hepsinin kararlarını görmem lazım, gerekçelerini görmem lazım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Muazzez Hanım, teşekkür ediyoruz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ya, arkadaşlar, sanayici için ÇED demek...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Evet, tam da onu tartışıyoruz efendim şu anda.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

Vehbi Bey gerekçeyi açıklar mısınız bize?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Tamam, açıklıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, Vehbi Bey’e gerekçe üzerine söz veriyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bizce bu maddenin bu kanun teklifinden çıkartılması lazım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, müsaade edin.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Şimdi, elimde bir çevresel etki değerlendirmesi olumlu kararı ilanı var, okuyorum: “İlimiz Çaycuma ilçesi Filyos Endüstri Bölgesi mevkinde Tosyalı Gübre Sanayi AŞ tarafından yapılması planlanan Filyos Entegre Gübre Üretim Tesisi Projesi’yle ilgili olarak Bakanlığımıza sunulan ÇED raporu inceleme değerlendirme komisyonu tarafından incelenmiş ve değerlendirilmiş; projeye ilgili olarak 25/11/2014 tarih ve 29186 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği’nin 14’üncü maddesi gereğince Bakanlığımızca ‘Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu’ kararı verilmiştir.” diyor. Şimdi, endüstri bölgesinde bir yatırımcı başvuruda bulunmuş gübre sanayisinde bir yatırım yapmak istiyor ve ÇED süreci sonucunda ne denmiş buna? “Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, verilmiş yani ne yapalım?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bir dakika, bir saniye Başkanım, bir dakika.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Toplantı yapılmadan veriliyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bakın, burada bir sıkıntı var. Buraya “Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu” kararı verilmiş, süreç işletilmiş ancak bu süreç içerisinde -demin onu soruyorum ben- böyle bir süreç işletildiyse halkın katılımı toplantısı yapılmamasının imkânı var mı?

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Başkanım, ben söz alabilir miyim?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vereceğim söz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bakın, normalde halkın katılımı toplantısının yapılmaması ihtimali diye bir şey yok. Süreç belli.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Biz bunun yargılama durumunda yokuz...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bahsettiğimiz şey...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vehbi Bey...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Siz, bu kanun teklifinden bu maddenin çıkartılması durumunda ÇED süreçlerinde herhangi bir aksama olmayacağını iddia ediyorsunuz, ben de diyorum ki işte size yaşanmış bir örnek...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vehbi Bey...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Burada, halkı bilgilendirme toplantısı yapılmadan ÇED süreci işletilmiş ve bu ÇED süreci sonunda yani halkı bilgilendirme toplantısı yapılmadan işletilmiş ÇED süreci sonunda “ÇED olumludur.” kararı verilmiş.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bir müsaade edin arkadaşlar, bir şey söyleyeceğim.

Vehbi Bey, bu konuda...

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ AV. SEDA TOPRAK EREM – Sayın Başkan...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müsaade eder misiniz Seda Hanım.

Vehbi Bey...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Efendim?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bir açıklamada bulunacağım. Olay şu; şimdi, iddianız şu: Diyorsunuz ki “Bu kanun değişikliği olursa, bu madde çıkarsa süreçler değişecek.”

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Değişecek, evet.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ama diğer taraftan da aslında şu anda, bu kanun maddesi yürürlükteyken bir konu getiriyorsunuz “Bu kanun maddesi yürürlükteyken bu süreçler işletilmeden bir şey yapılmış.” diyorsunuz. O zaman, söylediğiniz ile sonuçlar arasında ve süreç yönetimi arasında bir ilişki yok; gerçekten yok.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Benim iddiam şu...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Üstat yani şu anda yürürlükteyken diyorsunuz bunu.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Eyvallah; işte, şu an...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Dolayısıyla burada bir ilişki ağı, ilişki...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Yani yürürlükteyken bile uygulandı.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bunun uygulaması mümkün değil.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yürürlükteyken bu yapılmış Sayın Başkanım, onu söylüyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – O zaman, bu kanunun değişmesiyle bir ilgisi yok.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bakın, biz şunu demiyoruz... Bizim söylediğimiz şey şu: Türkiye’deki ÇED süreci doğru işletilmiyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ya, bu ayrı bir şey; bu, ayrı bir tartışma konusu.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Örneği de burada.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bu madde dururken bile...

İFFET POLAT (İstanbul) – Çevre Komisyonuna gidersiniz, anlatırsınız ya.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bakın, ben sizin bu kadar... Bakın...

İFFET POLAT (İstanbul) – Burası Sanayi Komisyonu.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Böyle bir konu hakkında “Bunu Çevre Komisyonunda anlatırsınız.” demenize hakikaten şaşırıyorum.

İFFET POLAT (İstanbul) – Niye şaşırıyorsunuz?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Milletvekilisiniz, yapmayın. Burası bir anayasal hukuk devleti, kanun maddesi var, bu süre işletilmiş, lütfen.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, arkadaşlar...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – En az sizin de bizim kadar bu konuda duyarlı olmanız lazım, aynı tepkiyi vermeniz lazım; benim sizden beklentim bu.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Karşılıklı konuşmayın, Ahmet Bey’e söz veriyorum.

Ahmet Bey, buyurun.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Vehbi Bey, bakın, özelde yine ben bu konuya özellikle değinmek istiyorum. Bakın, bölgemizdeki gübre fabrikasıyla alakalı ÇED sürecinde Bakanlığa sunulan tüm raporlar yani ÇED başvuru dosyası, ÇED raporu, son şekli verilen ÇED raporu, nihai ÇED raporu halka açık olup süreç hakkında tüm duyurular “web” sitesi üzerinden yapıldı. Mevcut durumda, son şekli verilen ÇED raporu askıda ilana çıkmış olup şu anda “web” sitelerinde mevcut. Bununla beraber Çevre Şehircilik İl Müdürlüğünde mevcut, bununla beraber Zonguldak Valiliğinde şu anda mevcut, Çaycuma Kaymakamlığında mevcut, Çaycuma Belediye Başkanlığında bu raporların hepsi mevcut, askıda şu anda; Filyos Belediye Başkanlığında şu anda raporlar mevcut, Gökçeler Köy Muhtarlığında, Sazköy Köy Muhtarlığında, bütün o bölgede Derecikören, Aşağıhsaniye Köy Muhtarlıklarında hepsi asılı. Bununla beraber, on takvim günü içinde vatandaşlar görüşlerini ilgili kurumlara -kaymakamlık, çevre müdürlüğü, hepsine- bildirebiliyorlar. Ayrıca, askı süresi dışında da halkın, istediği zaman il müdürlüklerine ve Bakanlığa da başvuru yaparak itiraz etme hakkı da vardır. Yani “Tamamen halktan kaçırılmış, halkın bu konuda hiçbir bilgisi yok.” söylemi kesinlikle ve kesinlikle yanlıştır. Şu anda hepsi, ÇED raporları mevcuttur ve halkımızın buna her an, her dakika itiraz etme hakkı da vardır. “Bilgilendirilmedi, halkın hiçbir şeyden haberi yok.” söylemleri kesinlikle ve kesinlikle yanlıştır.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Efendim, ben bir söz istiyorum. Ben Ahmet Bey’e bir...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz Ahmet Bey.

Semra Hanım, söz istiyor musunuz?

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Yok, yani...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ahmet Bey, toplantı yapıldı mı halkla ilgili?

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Hepsi mevcut Ünal Bey.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Toplantı yapılmadı.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Bu, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının konusu.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – ÇED toplantısı...

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Çevre ve Şehircilik Bakanlığının konusu, bu Komisyonun konusu değil.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ya, ama...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, arkadaşlar...

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Madde üzerinde konuşacağız Sayın Başkanım.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Başkanım, teşekkür ederiz, siz de kabul ettiniz bu arada.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Maddeyi kabul ettik.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – İstem dışı “Kabul edenler...” dedi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde 5’i okutuyorum:

(Madde 5’in okunmasına başlandı)

“MADDE 5- 4737 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin başlığı “Teşvik tedbirleri ve mülkiyet” şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkrasında yer alan “yeni işe başlayan gerçek ve tüzel kişilerin bu bölgelerde yapacakları” ibaresi “yer alan” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci fıkrasının üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir...”

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkanım, vallaha Sanayi Komisyonuna yakıştıramadım. Şununla ilgili bir şey söyleyecektim...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ama bu konu...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ünal Bey, ya, siz konuştunuz ama.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Vallaha yakıştıramadım.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Maksudın hasil oldu.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ya, böyle, kaptıkaçtı gibi kaçırmanız uygun değil.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Ya, hepimiz anladık, bir tek siz anlamadınız...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sayın Vekilim, bakınız, “yakıştı” “yakışmadı” laflarını lütfen kullanmayın.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ama uygun değil, bakın...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bakın, bu şık değil, yani bu Komisyona...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkanım, bakın, ben milletvekiliyim, ben buraya konuşmaya geldim.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Herkes burada sizin gibi, herkes milletvekili burada. Yani “yakıştı” “yakışmadı” şık laflar değil bunlar. Bakın, şık laflar değil bunlar.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Uygun mu sizce? Sizin sözünüzün kesilmesi uygun mu?

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Hayır, bunlar şık laflar değil.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Kaptıcağı gibi hemen kaldır indir, kaldır indir...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Bu Komisyonun çalışma teamüllerinde bu yok.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bakın, usule uygun bir usul değil. Bir milletvekili söz istiyor ve vermiyorsunuz.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Ya, siz konuşuyorsunuz, saat mi, kronometre mi turalım?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ünal Bey, bu kadar kişiyi karşınıza alıyorsunuz.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Her kararda söz aldınız ve konuştunuz, haksızlık ediyorsunuz.

(Madde 5’in okunmasına devam edildi)

“...”Endüstri bölgelerinde yer alan yatırımlara ilişkin olarak Cumhurbaşkanınca ek teşvikler belirlenebilir.”...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ünal Vekilim, maksadımız hasıl oldu...

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – İnanın, çok konuştunuz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Yangından mal kaçırır gibi olmuyor.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Konuşabilirsiniz de yani ama bu kelimeleri etmenize gerek yok; doğru değil.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – 5’inci madde okunmaya devam ediyor arkadaşlar.

(Madde 5’in okunmasına devam edildi)

“...”Bakanlıkça, kamulaştırılan bu taşınmaz malların kamulaştırma bedelleri Bakanlığın bütçesinden karşılanmış ise, bu taşınmaz mallar üzerinde sözleşmesinde belirtilen süre kadar yönetici şirket ve/veya yatırımcılar lehine bedeli karşılığında, kamulaştırma bedeli yönetici şirket ve/veya yatırımcılar tarafından karşılanmış ise yönetici şirket ve/veya yatırımcılar lehine bedelsiz olarak bağımsız ve sürekli irtifak hakkı tesis edilebilir.”...

(Gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, müsaade edin.

(Madde 5’in okunmasına devam edildi)

“...”İrtifak haklarına ilişkin tüm işlemler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yapılır.”

“Endüstri bölgelerinde; Hazine adına tescilli taşınmazlar ile bedeli Bakanlığın bütçesinden karşılanmak suretiyle kamulaştırılarak Hazine adına tescil edilen taşınmazlardan, yatırımcılar lehine irtifak hakkı tesis edilenler, yatırımın tamamlanması şartı ve yatırımcının talep etmesi durumunda Bakanlığın uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yatırımcıya üzerindeki muhdesatın bedeli alınmaksızın rayiç bedel üzerinden doğrudan satılabilir. Bedeli yatırımcılar tarafından karşılanmak suretiyle kamulaştırılarak Hazine adına tescil edilen taşınmazlardan yatırımcılar lehine irtifak hakkı tesis edilenlerin mülkiyeti ise, yatırımın tamamlanması şartı ve yatırımcının talep etmesi durumunda Bakanlığın uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yatırımcıya bedelsiz olarak devredilebilir...”

(Gürültüler)

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, karşılıklı konuşmuyoruz, lütfen.

Teşekkürler.

(Madde 5'in okunmasına devam edildi)

"...Altyapı harcamalarının yönetici şirket tarafından karşılandığı bölgelerde, Hazine adına tescilli taşınmazlar ile bedeli Bakanlığın bütçesinden karşılanmak suretiyle kamulaştırılarak Hazine adına tescil edilen taşınmazlar, altyapının tamamlanması şartıyla Bakanlığın uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yönetici şirkete üzerindeki muhdesatın bedeli alınmaksızın rayiç bedel üzerinden doğrudan satılabilir. Kamulaştırma bedeli yönetici şirket tarafından karşılanmak suretiyle kamulaştırılarak Hazine adına tescil edilen taşınmazların mülkiyeti ise; altyapının tamamlanması şartıyla Bakanlığın uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yönetici şirkete bedelsiz olarak devredilebilir. Yönetici şirket, mülkiyet devri yapılan alanları; bu Kanun hükümleri gereğince yatırım yapacağını taahhüt eden yatırımcılara Bakanlığın uygun görüşü üzerine parseller hâlinde veya işletme binaları da yapmak suretiyle kiraya verebilir veya tapuya geri alım şerhi konmak suretiyle satabilir."

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar, madde 5'le ilgili 3 adet önerge var, okutup oylarınıza sunacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu
İstanbul

Muazzez Orhan Işık
Van

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Söz konusu düzenlemeyle kamulaştırılan taşınmaz malların yatırımcılar lehine sürekli irtifak hakkının tesis edilebileceği, yatırımcının talep etmesi hâlinde taşınmazların rayiç bedel üzerinden satılabileceği, Hazine adına tesis edilen taşınmazlarda yatırımın tamamlanması hâlinde yatırımcıya bedelsiz olarak devredebileceği gibi hükümler içermektedir.

Devletin bu tarz ihtisas bölgelerinin kalıcı bir şekilde bir kişiye, gruba veya yatırımcıya irtifak hakkı sağlanarak bırakılması kamu yararı barındırmamaktadır. Hazine adına yapılması gereken kamulaştırmalar hiçbir koşulda kişiler/şirketler lehine bir düzenlemeye konu olmamalıdır.

Dolayısıyla, 5'inci maddenin teklif metninden çıkarılmasını arz teklif ederiz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutup oylarınıza sunacağım:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4487) esas numaralı Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 5'inci maddesiyle kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen "Endüstri bölgelerinde yer alan yatırımlara ilişkin olarak Cumhurbaşkanınca ek teşvikler belirlenebilir." cümlesinin ve maddeye üçüncü fıkra olarak eklenen düzenlemeden "Endüstri bölgelerinde; Hazine

adına tescilli taşınmazlar ile bedeli Bakanlığın bütçesinden karşılanmak suretiyle kamulaştırılarak Hazine adına tescil edilen taşınmazlardan, yatırımcılar lehine irtifak hakkı tesis edilenler, yatırımın tamamlanması şartı ve yatırımcının talep etmesi durumunda Bakanlığın uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yatırımcıya üzerindeki muhdesatın bedeli alınmaksızın rayiç bedel üzerinden doğrudan satılabilir.” cümlesinin ve dördüncü fıkraya olarak eklenen düzenlemeden “Hazine adına tescilli taşınmazlar ile bedeli Bakanlığın bütçesinden karşılanmak suretiyle kamulaştırılarak Hazine adına tescil edilen taşınmazlar, altyapının tamamlanması şartıyla Bakanlığın uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yönetici şirkete üzerindeki muhdesatın bedeli alınmaksızın rayiç bedel üzerinden doğrudan satılabilir.” ibaresinin çıkartılarak anılan fıkranın aşağıdaki şekilde düzenlenmesini arz ve teklif ederiz

“Altyapı harcamalarının yönetici şirket tarafından karşılandığı bölgelerde kamulaştırma bedeli yönetici şirket tarafından karşılanmak suretiyle kamulaştırılarak Hazine adına tescil edilen taşınmazların mülkiyeti, altyapının tamamlanması şartıyla Bakanlığın uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yönetici şirkete bedelsiz olarak devredilebilir. Yönetici şirket, mülkiyet devri yapılan alanları; bu Kanun hükümleri gereğince yatırım yapacağını taahhüt eden yatırımcılara Bakanlığın uygun görüşü üzerine parseller hâlinde veya işletme binaları da yapmak suretiyle kiraya verebilir veya tapuya geri alım şerhi konmak suretiyle satabilir.”

Tahsin Tarhan

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Çetin Osman Budak

Kocaeli

Manisa

Antalya

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tahsin Bey, buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Evet, bu kanunda en fazla itiraz ettiğimiz maddelerden biri. Yani Cumhurbaşkanına ek teşvik yetkisini veriyoruz, sınırı belli değil. Kime teşvik verecek, kime vermeyecek, ne kadar teşvik verecek hiç belli değil, ucu açık bir madde. Aynı zamanda hazine arazilerinin devriyle ilgili. Bu, ne anlama geliyor? Değerli arkadaşlar, maç başladıktan sonra kuralları değiştirme anlamına geliyor. Daha önce bahsettim, Limanlar Kanunu’nda da, işte, yirmi beş yıl veya otuz dokuz yıl kiralanan yerleri bir kanun maddesiyle uzattık. Rekabet açısından başka firmalar da o ihalelere girmişti, onlar alamadılar. Alan firma bir kanun maddesiyle avantajlı duruma geçti. Şimdi, bu kanun maddesiyle de gene aynısı yapılıyor. İşte, endüstri bölgesi olarak ilan edilmiş, yatırımlara, sözleşmelere imza atmış, ne kadar kişi istihdam edeceğini, ne kadar yatırım yapacağını hepsini imzalamış, kırk dokuz yıllığına da kiralamış; artı kırk dokuz daha kiralama hakkı var. Şimdi, maç başlamış, kuralları değiştiriyoruz bir kanun maddesiyle. Diyoruz ki “O kiralanan yerleri, hazinenin yerlerini bunlara devredelim, satalım.” Yani firmalar belli, firmalar girmiş araziye, yatırım yapacak; bazıları yatırımını henüz tamamlamamış, bazıları yüzde 10’larda, bazıları yarı yatırım, bazıları tam yatırımını tamamlamış. Şimdi, biz diyoruz ki “Kuralları değiştirelim, bu süreçte hazineye ait arazileri bu firmalara devredelim.” Çok küçük araziler değil buralar. İşte, arkadaşımız açıkladı, turizm alanlarında, OSB’lerde bu gibi devirler yapılıyor ama buralardaki araziler 10 dönüm, 20 dönüm. Burada hektarlardan bahsediyoruz. Yani Türkiye’nin aynı zamanda göz bebeği; limanlara yakın, denizlere cephe olan araziler. İşte “Sanayi gelsin, yatırım yapsın -hatta, Zonguldak Vekilimiz sürekli gösteriyor- ağırlıklı olarak yüksek teknolojiye yatırım yapsın.” gibi fırsatı tamamen yandaş şirketlere yatırıma dönüşmüş. Bugün endüstri bölgeleri böyle tartışılıyor. O anlamda 15 maddeden oluşan bu kanunun... Hadi ÇED 4’üncü madde tartışılıyor, arkadaşlar aralarında karar veremiyor, bu su götürebilir ama 5’inci madde asla su götürmez. İktidar milletvekillerinden bu maddeyi geri çekmelerini yani tekrar bu maddeyi düzenlememiz gerektiğini, destek vermeleri gerektiğini söylüyoruz, en azından biz de bu kanuna olumlu oy verelim. Bu maddeyi düzeltirsek Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak biz de bu kanuna olumlu oy vereceğiz.

Teşekkür ediyorum.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Madde üzerinde biz konuşmak istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

(2/4487) esas numaralı Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin 2 ve 4'üncü paragrafının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayhan Altıntaş

Ankara

Gerekçe:

Teklifle mevcut durumda yalnızca özel endüstri bölgelerine tanınan Cumhurbaşkanınca ek teşvikler belirlenebilmesi hususunun endüstri bölgelerinin geneli için de geçerli olması öngörülmektedir. Bu durum keyfi ve plansız uygulamalara sebebiyet verecektir. Daha adil, şeffaf ve sistemli bir teşvik mekanizması kurulması gereklidir. Bu bağlamda bu maddenin teklif metninden çıkarılması gerekli görülmektedir.

Teklifle endüstri bölgelerini daha cazip hâle getirmek gerekçesiyle yatırımcılara hazine adına tescilli taşınmazlarda mülkiyet hakkı verilmek istenmektedir. Daha sonrasında ise bu mülkiyet hakkı sahiplerinin satış ve kiralama yapabilmesinin önünün açılması öngörülmektedir. Bu durumun rant sağlayacağı ve kamu yararına olmayacağı öngörülmüyor. Bu bağlamda teklif metninden çıkarılması gerekli görülmektedir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – 6'ncı maddeyi okuyun, üzerine söz verin.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – 5'i oylayalım o zaman.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – 5'i oylayın.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ama bakın, 5'inci maddeyi tutanağa geçirmek istiyoruz. Niye öyle yapıyorsunuz ki? Olur mu öyle şey ya? 5'inci madde üzerinde konuşmak istiyoruz dedik.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ünal Bey, Ünal Bey müsaade edin, muhatabınız biziz, arkadaş değil.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ama usul yanlış oluyor bu şekilde Sayın Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müsaade edin, müsaade edin.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ben Sağlık Komisyonunun sözcüsüyüm, hiç böyle bir işlem görmedim; Recep Akdağ Başkan hiç böyle yürütmedi işleri yani. İsteyen herkese söz veriyor, konuşuluyor, ben anlamadım yani.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ünal Bey, lütfen, söz veriyoruz, sıkıntı yok; sadece kendinize ve sınırlarınıza hâkim olarak söz isteyin, biz de veririz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ama Sayın Başkanım yani şimdi söylenen söz doğru mu? "6'ncı maddeye geçelim, öyle söz verirsiniz." deniyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaş teknik olarak bilgi veriyor bize. Onun muhatabı siz değilsiniz, benim.

Çetin Osman Bey buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Şimdi organize sanayilerde zaten kanununda var. Yani mülklerin satılmasıyla ilgili kanunda var, yani alabiliyorsunuz; organize sanayideki yerlere giriyorsunuz, paranızı yatırılıyorsunuz, alıyorsunuz, orada sorun yok. Burada, bu kanunla satış yapılıyor. Turizm tahsis alanlarında da ya Orman Bakanlığında tahsis yapılmış bugüne kadar ya da Kültür ve Turizm Bakanlığında devredilmiş alanlar bunlar, hazineye ait olan alanlar; onlarda da bu özelleştirme, satma, böyle bir şey yok. Yani diyelim ki yirmi beş sene olmuş bir turizm tahsis alanı, adam yatırım yapacak, yenileme yapacak, onun için de sürenin uzun olması amacıyla da -daha önce de konu bizim Komisyona geldi, sanıyorum ya da Turizm Bakanlığının Komisyonuna gelmiştir- o sürelerinin uzatılmasıyla ilgili karar çıkmıştı aynı limanlar meselesindeki gibi. Şimdi burada mülkiyeti veriyoruz. Burada kamu yararı yok. Yani mülkiyeti veriyor, kırk dokuz yıllığına zaten verilmiş, bir kırk dokuz yıl daha uzatma süresi veriliyor: Yüz yıl. Yüz yıl sonra kim öle kim kala, değil mi? Yani onun için burada niye satış kararına biz el kaldıracacağız ya da sizler niye bu karara el kaldıracaksınız?

ŞAHİN TİN (Denizli) – “Tapuya geri alım şerhi konmak suretiyle” diyor ama.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Fark etmez. Vefa şerhi vardır organize sanayilerde. Yatırım bitene kadar satılmaz. Yani niye geri alacaksınız, niye veriyorsunuz o zaman, niye geri alacaksınız? Hayır, niye veriyorsunuz?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Burada da yatırım bittikten sonra...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Hayır, niye veriyoruz? Vermeyelim, bu şerh de olmasın.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Her şeye niye karşısınız?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Hayır, karşı değil ama. Yani şimdi ben bir yatırımcı olarak...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Neden böylesiniz? Anlaşmıyoruz.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Üzerinde yapılan yatırım arsa değerinin kat kat üstünde.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – ... bunu söylüyorum. Şimdi tek bir sebebi var, bakın arkadaşlar, tek bir sebebi var: Vefa şerhiyle organize sanayilerde tapular verilebilir fakat o tapuyla yatırımcı gidip kredi alamaz. Çünkü hâlâ Organize Sanayi Bölge Müdürlüğünde yetki vardır o tapunun üzerinde, burada öyle bir şey yok. Sadece “Geri alırız.” Yani niye geri alıyorsunuz ve niye veriyorsunuz, niye geri alıyorsunuz? Sonuç itibarıyla burada yapılmak istenen 100 dönüm, 150 dönüm, 200 dönüm arazileri o şahsa satmak, hangi fiyattan olduğu da meçhul, “rayiç bedel” deniyor.

Bitiriyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gene rayiç bedel. Yani “Hangi fiyattan?” dedin ya, rayiç bedeli neyse bilmiyoruz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bitiriyorum.

Hemen, hemen son olarak şunu söylüyorum: Bu özel olarak yatırımcıya çıkartılmış, kredi almasını kolaylaştıracak, ipotek verirken bunun üzerinde herhangi bir devlet kiralama, o, bu falan hiçbir şeyin olmadığı bir durum yaratılıyor, yani bir kaynak yaratılıyorsunuz: Finans. Diyorsunuz ki burada da: “Stratejik öneme sahip yerli ve yabancı yatırımcıların çekilmesi hedeflenmektedir.” Biz yabancı yatırımcıyı niye çekmek istiyoruz?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çekmeyelim mi?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Yatırım yapsın diye.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Niye çekmek istiyoruz? Çünkü döviz açısından da, kaynaklarımızın kıt olması açısından da bu ülkenin o kaynağa ihtiyacı olduğu için yapıyoruz. Yani şimdi ama biz zaten krediyi birlikte veriyoruz, hepimiz alabiliriz, hepimiz yatırımcı olarak...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yo, sadece parasal bakmayın. Teknoloji getiriyor, “know-how” getiriyor. Avrupalı bir firma olmasından dolayı o bölgelerde satışı daha hızlı oluyor. Niye öyle tekdüze bakıyorsunuz?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Ağır metal sanayide teknoloji ne Vekilim ya? Yani hangi yüksek teknoloji? Çip mi üretecek bu arkadaşlar?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ağabeyciğim, çipi dünyada üreten kaç tane ülke var da onu örnek gösteriyorsunuz ki?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Hangi yüksek teknoloji? Taş, toprak, madencilik üzerine yatırım yapan firmalar bunlar yani sonuçta buradaki firmaların faaliyet alanları belli.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Batarya üretiyor ağabey. Bu da yüksek teknoloji. Bu kadar hafife almayın.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Yani bu firmaların faaliyet alanları belli. Çip mi üretecek, cep telefonumu üretecek, bilgisayar mı üretecek, laptop mu üretecek yani bunları mı üretecek? Onun için burada bu maddede bırakın, kiralamada kalsın arkadaşlar, bırakın kiralamada kalsın.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sözüünüzü kesmek istemiyorum, bir şey söyleyeceğim.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Tamam bu kadar.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Metal, demir çelik ya da diğer ürünlerle ilgili teknolojik değil diyorsunuz ama çinko fabrikamız yok bizim. Çinko külçe üretecek, metal üretecek yok. Kurşun yapacak yok, paslanmaz yapacak yok. Hakikaten yapamıyor.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Var, var.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ya, yok teknoloji gerektiriyor bunlar.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bu kadar detaya girecek olursak bakın çinko madeni Hakkâri de çıkıyor, fabrikayı kurduk Siirt’e ya. Böyle bir şey olabilir mi?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Boş ver onu kurmuş olan düşünmüştür. Allah Allah!

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çetin Osman Bey, üstat, mevcutlara göre değerlendiriyorsun ama yani sonuçta yarın yüksek teknoloji yatırım da gelir. Böyle bir şey gelmeyecek diye bir yargı doğru değil, her tür yatırım gelebilir.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Başkanım bu teknoloji... Zaten gelmesin demiyorum. Bu ülkenin en büyük eksikliği odur.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi müsaade edin arkadaşlarımız şeyi sordu, Ali Kenanoğlu dedi ki: Hangi rayiçten dedi? Veli Bey hangi rayiçten?

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Başkanım, buradaki rayiç bedeller piyasa rayici. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında belirlenir, taşınmazın fiilî, hukuki durumu, konumu, emsal satışlar, ilgili oda bilirkişi görüşleri, piyasa koşulları, Millî Emlakin kendi komisyonları var, onlar belirler veyahut da SPK lisanslı ekspertiz firmaları tarafından kıymet takdirleri belirlenir. Burada belediye rayici değil, bunu karıştırmayalım ,piyasa rayici.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, bunun cevabını almış olduk.

Vehbi Bey...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Değerli arkadaşlar, bizim sorumuz bu değildi. Yani bunun gerekçesini biz yeterli, tatminkâr bir cevap olarak sizden alamadık. Niye satıyoruz? Bırakın kiralamada kalsın, gelin, hep beraber el birliğiyle...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Tamam hazine arazileri...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müsaadenizle.... Aslında Çetin Osman Bey biraz önce...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Arkadaşlar örnek verdi. Hazinenin ve Kültür ve Turizm Bakanlığının tahsis ettikleri turizm yatırımları olmasına rağmen arazilerini satmıyor.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Sektör sektör farklı.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Ne fark eder?

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Fark ediyor.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – 100 yıl.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar müsaade eder misiniz? Ahmet Bey bizim bu konudaki nezaketi ve toplantı verimliliğini, etkinliğini korumamız için karşılıklı konuşmamız lazım. Tek tek konuşalım, söz alarak konuşalım. Her şeyi konuşuyoruz. Bu arada Hasan Bey’e, Bakan Yardımcımıza sizin soruyla ilgili, biraz önce sizin yokluğunuzda biz bu konuyu detaylı aslında müzakere ettik ama siz olmadığımız için aynı şeyleri şimdi tekrar konuşuyoruz ama...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bunu çekin, bu maddeyi, rahat rahat geçirelim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hasan Bey’e bunu neden koyduklarına dair bir kez daha açıklama sözü veriyorum.

Buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bazı endüstri bölgeleri kurduk, bunlardan bir tanesi Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi. Ceyhan 13-14 milyon metrekare aşağı yukarı bir yer. Ona bir kurucu firma bulduk, tamam. Rönesans’a dedik ki: Sen bu altyapıyı yap, kur. Sen aynı zamanda o alanda propandan polipropilen üretecek... Polipropilenin yanı sıra PTA, stiren polimer, işte, arkasında polietilen ve çeşitli plastik endüstrisiyle ilgili firmaları oraya getirmek istiyoruz. Orada alan büyük. Bizim ilk yatırımımızın işgal ettiği alan belli, 800 bin metrekare falan bir yer, onun önünde de bir liman var, onun arkasını doldurmanız lazım. Günlerce İstanbul Sanayi Odasında sanayicileri topladık. Plastikle ilgili Gebze bölgesinde, hatta SOCAR da dâhil, SOCAR’ın üyeleri de dâhil topladık, dedik ki: “Bakın burada bir yerimiz var, bunun arkasındaki polipropilen, polietilen, ardında stiren polimer, işte, expanded polistiren ve PVC boru, polietilen, polipropilen boru üretecek hatları buraya getirelim. Firmalarla oturduğumuzda ki bunların içerisine Çin’le ortalığı olan firmalar da geldiler. Bunlardan bir tanesini şu anda “Köksal” diye firmaya verebildik, diğerleriyle şu anda pazarlık hâlindeyiz, orayı doldurmaya çalışıyoruz Bakanlık olarak. Bizim buna çok büyük miktarda ihtiyacımız var çünkü sadece SOCAR yüzde 15’ini üretebiliyor, Türkiye yüzde 85 ithal ediyor. Bizim orayı devreye alabilmemizin şartı, onun arkasındaki yatırımların birinin yapılmasına bağlı. Dünya kadar yatırım yaptık ve o taliplerin bizden istedikleri “Kim olduğu önemli değil kardeşim, anlaşılmalı alabilirim.” diyor, kimi “Bu yeri eğer şey olarak da vereceksiniz öyle alırsız, o yatırım öyle yaparsız.” diyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Mülkiyet verirsiniz.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – “Mülkiyet verirsiniz yaparız, yoksa yapmayız.” diyor.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ona özel bir madde koyalım, verelim.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Anlatabiliyor muyum? Adana’da da aynı toplantıları yaptık.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Adana’daki toplantıya ben de özellikle...

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE –Sizi de davet ediyorum, buyurun gelin, şu anda o alanları doldurmamız lazım, beraberce dolduralım. Doldurabiliyor muyuz? Dünyanın bütün sanayisini, Çinliler dâhil herkesi, dünyayı davet ettik, şu anda bizim açığımız var ve açığı biz ürün olarak ithal ediyoruz, o petrokimya ürünlerini orada yapmamız lazım. Korkunç para harcıyoruz oraya, harcanacak. Zaten Rönensans’ı zor ayakta tutuyoruz orada, anlatabiliyor muyum? Önündeki limanı halletmemiz lazım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Dolayısıyla -bunun gerekçesini soruyor arkadaşlarımız- gerekçesi, gerektiğinde “Kardeşim, beş yıl içerisinde yatırımını yap, sana verelim.” Bu kadar, kimden kimi, neyi kaçırıyoruz kendi topraklarımızın içinde? Bütün dünya veriyor bunları.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bakan Yardımcımıza teşekkür ediyorum tafsilatlı açıklama için.

Soru mu soracaksınız?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yatırımı yapmadan verilmiyor, yatırım bitince...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Doğru, doğru.

Çetin Osman Bey, buyurun.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Öyle bir şey yok. Türkiye Cumhuriyeti devletinde ben yasalara, Anayasa’ya bağlılığı olan birisi olarak söylüyorum, eğer bir yatırımcı bana “Bu toprakları satarsanız ben ancak öyle yatırım yaparım.” diye bir dayatmayı getiriyorsa, eğer bu dayatmanın karşısında da bizim bir cevabımız yoksa benim söyleyecek bir şeyim yok. Yani Türkiye Cumhuriyeti devletinde...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Olmaz ki ya, neden öyle konuştunuz?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) - Şimdi, ben bir yatırımcı olarak söylüyorum, böyle bir dayatma yok. Turizm yatırımlarını bir daha örnek vereyim o zaman. Turizm yatırımlarında yabancı yatırımcılar da var; bu şartlara geliyor da bu yatırımcılar niye gelmiyor? O zaman ya demokrasinizden şüphe ediyorlar ya yargımızdan şüphe ediyorlar. İnsanın aklına bu gelir yani bir yatırımcının “Ben bunu satın alacağım, o zaman yatırım yaparım.” dayatmasına biz karşı çıkarız.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Turizm yatırımı ile bu sanayi yatırımını eş değer tutmamak lazım.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Ya, bütün ümidimiz turizm arkadaşlar. Bakın, döviz açığı var, cari açık var.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bu yatırımlar olmadığı için turizm...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bu ülkenin bütün ümidi turizm yatırımları...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bunlar olmadığı için ama...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çetin Osman Bey görüşlerini açıkladı.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Ona rağmen yabancılar gelip eğer turizm yatırımlarını yaptıysa...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama bunlar olmadığı için turizme bel bağlıyorsunuz. Bu yatırımlar olsaydı...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Niye olmadı yirmi yıldır Hocam?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çetin Osman Bey, teşekkür ediyoruz üstat.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Şimdi, ben konuşma yaparken Sayın Bakan Yardımcısının bir tebessüm yayıldı yüzüne, ben onu da sormak istiyorum. SEKA'nın bu Balıkesir yatırımlarıyla ilgili mahkeme başkanının kararını okurken siz müstehzi bir gülüşle buna şey yaptınız, daha sonra konuşmanızda açıklarsınız buna karşı mısınız diye. Mahkeme başkanının burada bir açıklaması var, ben bunu buradan açıklamanızı istiyorum yani bu karara siz karşı mısınız?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ne kararı?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Okudum biraz önce Başkanım.

“Müdahil şirket tarafından kâğıt fabrikası satın alınarak mülkiyetine geçmiş olsa da Anayasa'ya göre mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olmayacağından, müdahil şirketin mülkiyet hakkından dolayı mevcut yasalara göre bu alanda eski kâğıt fabrikasını yıkıp yeni bir kâğıt üretim tesisi ve termik santral kurma hakkı bulunmadığı gibi, devlete düşen görev de kamu yararı doğrultusunda bu alanın tekrar tarım arazisine dönüştürülmesidir.” demiş ve buna Sayın Bakan Yardımcısı da müstehzi bir gülüş, hâlâ devam ediyor... Bunun neresi yanlış? Mahkeme bir şerh koymuş, neresi yanlış?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Efendim...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müsaade eder misin Hasan Bey?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Ben bir soru olarak soruyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bir saniye, bir şey söyleyeceğim.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Aynı konuyla bağlantılı olduğu için söylüyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, şimdi kendisi de cevap verecektir ancak Çetin Osman Bey, ben Sayın Hasan Büyükdede'yi yıllardır tanırım, kendisi kadar nezaket sahibi insan son derece azdır. O yüzden nezaketinden şüphe duymuyorum. Bu konuda müsterih ol, o gönlünün sıcaklığından...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Herhâlde bizim de nezaketimizden şüphe duymuyorsunuz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kesinlikle duymuyorum.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ama yanlış anlamış olabilirsiniz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Vekilliğinizden önce de tanışıyoruz biz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kesinlikle öyle, sizden de duymuyorum.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Duymadığı için bunu rahatlıkla söylüyor zaten.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bakın, konuyla bağlantılı arkadaşlar, özelleştirmeye ilgili bir örnekten yola çıkarak bu 5'inci maddenin üzerinde ben ısrarla duruyorum. Bu, satış hâlinde olmasın, kiralama devam etsin arkadaşlar. Bakın, SEKA'yla ilgili, 1 milyon 100 bin dolara verildi. Sizin de vicdanınız sızlıyordur, bir incelseniz bu Balıkesir SEKA'yı, 1 milyon 100 bin dolara verdi.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ne zaman?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – 2009, 2010.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Görev zararı ne kadar yazıyordu?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Görev zararı yoktu.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yılda ne kadar görev zararı yazıyordu?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Yoktu, yoktu.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Etme ağabey ya, bunların hepsini biliyoruz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Şimdi, sektörden geliyorum ya, görev zararı ayrı bir tartışma, onu ayrıca özel konuşuruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çetin Bey...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Ayrı bir tartışma, özel olarak konuşuruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Üstat, şimdi şöyle söyleyeyim: Burada...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bakın, bağlantılı olduğu için söylüyorum.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – SSK ödeme, KDV ödeme, stopaj ödeme, görev zararı yaz...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Arkadaşlar...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bağlantılı olduğu için söylüyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Burada sonuçta karşılıklı konuşarak...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Ya, bu konuyla alakalı değil ama özel konuşuruz o görev zararlarını, ÇAYKUR’u örnek veririm.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Konuşuruz ağabey.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Üstat, Fuat Bey ile siz toplantı sonrasında konuşursunuz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Tamam.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ancak burada birbirimizi ikna etmek zorunda değiliz. Görüşlerimizi ifade ediyoruz, ondan sonra süreci işletiyoruz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Aslında burada ikna etmek de zorundayız birbirimizi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Hayır. O yüzden, herkes görüşlerini söylüyor sonuçta...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Ülkenin yararına olan budur.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Üstat, hayır, herkes görüşlerini söylüyor, sonuçta oylama yapıyoruz ve orada irade ortaya çıkıyor; usul bu.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Başkanım, ona itiraz ediyorlar. “Sayısal çoğunluk sizde.” diyorlar.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Çok çalışsınlar, onlar da alsınlar.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Dolayısıyla, şimdi, Hasan Bey, bu konuda Çetin Bey’in söylediği konuyla ilgili -polemiğe girmeyeceğinizi biliyorum- çok kısa bir cevap istiyorum sizden. Sonra da Millî Emlake bir söz vereceğim.

Buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Başkanım, SEKA Balıkesir buradaydı. Eski hurda hattın hiçbiri kullanılmadı, komple İspanya’dan yeni hat alındı, yeni bina yapıldı, yeni enerji santrali yapıldı, orası ihya edildi, bugün bir kâğıt fabrikası kazanıldı. Eski fabrika, fabrika falan değildi; hurdalık, kiloyla satılacak bir malzemeydi.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Hurda fiyatına satıldı.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE – Yani benim gülümsememin arkasında yatan budur. Hiç olmazsa birileri çıktı ve bu kâğıt fabrikalarını yeniden devreye aldı, hiç olmazsa elimizde yeni bir kâğıt kapasitesi... Bugün kâğıt fabrikaları kuracağız diye durmadan...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, buna cevap vermek zorundayım yani o kâğıt fabrikasını bilen birisi olarak ben konuştum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Neye cevap vermek zorunda?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Öyle hurda falan değildi yani o fabrika. O ayrı bir tartışma ama kamu yararı olup olmadığıyla ilgili mahkemenin aldığı bir karar var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ama bu konu Hasan Bey’in bilmek ve cevaplamak zorunda olduğu bir konu değil üstat, maddeyle ilgili değil, ayrıca konuya hâkim olmayabilir. Üstat yani şimdi...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Yani bu cevap olmadı da onu demek istiyorum yani bu cevap, cevap olmadı.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam ama bu konu ayrı bir konu, yargı konusu, ayrı bir konu.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Yani bildiğim bir konu. Bire bir otuz beş senedir sektörün içinden biri olarak söylüyorum yani bütün detaylarını bilen birisi olarak söylüyorum; cevap, cevap olmadı.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Şimdi, burada, şeyle ilgili...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama az önce siz konuşurken sanki burası yıkıldı, yerine bir fabrika kurulmadı diye algıladık biz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Hayır.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sayın Bakan Yardımcım diyor ki: “Bunun yanına hem enerji santrali kuruldu...”

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Tarihini hatırlamıyorum, 2009 ya da 2010; bakın, arazinin...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Az önce sizin konuşmanızdan şunu anladık: Yıkıldı, yerinde fabrika yok.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Hayır, öyle demedim.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ben bunu anladım.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – 2009’da 1 milyon 100 bin dolara özelleştirilmiş, içindeki hurdanın bile değeri 10 milyon dolar dedim, ilk konuşmam öyleydi. Benim sadece söylediğim şu mahkeme başkanının yazdığı şerhi...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çetin Bey, Veli Bey’e bir söz veriyorum. Bu konuda biraz önce benim de “background”umda olan turizm yatırımlarında gayrimenkul satışına ilişkin, satış olmadığına dair bir ifade bulundunuz Çetin Osman Bey. Bu konudaki durum nedir, Veli Bey’den bir görüş alıyorum.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Peki.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun Veli Bey.

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Başkanım, bir yanlış anlaşılma var herhâlde, onu düzeltmek istiyorum. Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında yatırımcılara bağımsız ve sürekli sınırlı aynı hak tesis edilen araziler, orman alanları hariç yatırımcılara satılabilmektedir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Satılıyor yani.

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRE BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Satılabilmektedir. Ancak 2018’de yapılan bir düzenleme var, limanlar için geçen yıl yapılan bir düzenleme var, o farklı bir husus. Mevcut sözleşmeleri kırk dokuz yıla da uzatabilmektedirler. Ayrıca, orman alanları hariç, taşınmazları turizmciler satın alabilmektedirler, bu mümkün Sayın Vekilim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam, teşekkür ediyorum.

O zaman sıkıntı yok. Bu maddeyi yeterince müzakere ettiğimiz kanaatindeyim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Burada eksik kalan bir nokta var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müsaade edin, tamam.

Yeterince müzakere ettiğimiz kanaatindeyim ama kısa ve öz söz veriyorum lütfen.

Buyurun Vehbi Bey.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Şimdi, Millî Emlakte ilgili Daire Başkanımızın biraz evvel dediği şey şuydu...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama o vakıfların yeri idi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vehbi Bey’e söz verdik.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Şimdi, Sayın Başkanım, biraz evvel dediniz ki: “Ben bir yatırımcıyım. Hazinesinin herhangi bir arazisi var, uygun gördüğünüz takdirde orada yatırımlarımı yaparım irtifakı kurularak ve daha sonra gerekli koşullar, şartlar yerine getirilirse o araziye alabilirim. Turizmde de var bu, sanayide de var bu.” Ancak burada şöyle bir durum var, şunu yapabilir miyim: Evet, ben gerekli şartları yerine getirdim, 5 bin metrekare, 50 bin metrekare, 100 bin metrekare hazine arazisinin parasını verdim, rayiç bedel üzerinden aldım. Bu esnada, yan taraf da bana yetmedi, bu sefer devlete dönüp de “Özel şahsın mülkiyeti var, burayı bir kamulaştırın.” deme şansım var mı?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Var.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yani devlete “Kamulaştırın, sonra ben tekrardan burayı alayım...”

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Tabii, var.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Böyle bir şey var mı?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Var, var.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Burada yazıyor ya zaten.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ya, kanunda var, ben başka bir şeyden bahsediyorum. Bu kanun şunu söylüyor, diyor ki: “Hazine arazisi veyahut da kamulaştırılmış, kamulaştırma suretiyle hazineye tescil edilen arazileri biz sonuç itibarıyla gerekli yatırımları yaptıktan sonra rayiç bedel üzerinden satabileceğiz.” Fakat burada kamulaştırma da var.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Rayiç değil, piyasa değeri üzerinden.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Piyasa rayiçi.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – “Rayiç” denilince belediye algılanıyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Biraz evvel vermiş olduğunuz örnekle siz dediniz ki: “Genel prosedürün aynısı burada da uygulanıyor.” Fakat o dediğiniz genel prosedürde yani kamulaştırılmış benim malım var, kamu yararı gerekçesiyle benim malım kamulaştırılmış. Daha sonra, o kamulaştırılan mal başka birine satılıyor. Şimdi, bence vermiş olduğunuz örnekler arasında böyle bir fark var gibi geliyor yani ikisi birbiriyle farklı bir şey yani onun cevabını siz bize... Ben farklı olduğunu düşünüyorum.

Bir de şöyle bir şey var: Biraz evvel Sayın Bakan Yardımcısı konuşma yaptı, Sayın Bakan Yardımcısının yaptığı konuşmaya, inanın, hakikaten ben şaşırımdım yani iktidarın, yürütmenin bir mensubunun Türkiye'nin fakirliğinden bahsetmesi, Türkiye'nin endüstriyel olarak geri kalmasından bahsetmesi...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sanayi anlamında...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – İşte, sanayi anlamında bahsediyoruz biz de. Yani millî gelirin 8.500 dolar olduğunu ve bunun fakirlik olduğunu biraz evvel Bakan Yardımcısı belirtti.

(Gürültüler)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ya, ben niye konuşamıyorum ya? Bir saniye, ben bitireyim, siz ondan sonra konuşun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sanayisini geliştiren ülkelere karşı...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Tutanaklar var, tutanaklara bakarsınız, kelimesi kelimesine ifadeleri bu ve hatta bize rakip olarak yani dünyanın en büyük ekonomilerinden biri, Avrupa'nın kıskandığı ülke Türkiye'ye rakip olarak da Avrupa'nın en gariban ülkesi Bulgaristan'ı rakip olarak gösterdi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ya, böyle bir şey yok ya.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – “Almanya, İtalya, Fransa” dedi ya.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Biraz evvel Sayın Bakan Yardımcısının yapmış olduğu şey tam olarak da bu.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Almanya, İtalya ve Fransa'yı örnek verdi ya.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Böyle bir şey yok.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yani Almanya bizi kıskanıyor, Fransa bizi kıskanıyor ama bizim rakibimiz Bulgaristan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vehbi Bey, speküle etmeyelim ya, lütfen.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Biz Bulgaristan'la ancak... Biraz evvel söylediği şey...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Hayır, “Bulgaristan 30 dolara yer veriyor.” Dedi.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yahu ama şunu söylüyor...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vehbi Bey, speküle etmeyin ya, lütfen.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bir kere, üzüldüğümü belirtmek isterim. Bakın, Sanayi Bakanlığının bakış açısı bu olmamalı.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ya, Bakan Yardımcısı samimi bir şey söyledi.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Tamam, ben samimiyetine güveniyorum ya. İşte, samimi bir şey söylemiş adam, onu tekrarlıyorum ben de.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vehbi Bey, ancak...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Burada...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bu konuda verilen bilgileri speküle etmeyi doğru bulmuyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Hiç spekülasyon yok efendim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Kesinlikle yanlış.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Burada ne derse aynısını söyledim. Benim söylemek istediğim...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Kayıtlara geçsin, katılmıyorum dediklerine.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Benim söylemek istediğim şey şu: Üzülerek dinledim Bakan Yardımcımızı, kusura bakmayın.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ya, etme ya. Bulgaristan’daki arsının değerine “30 dolar” dedi ya.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayın Bakan Yardımcımız aynen şu ifadeleri kullandı, dediği şey şu: “Bizim ayağımıza ot ve çöp takılıyor.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam ağabey, teşekkür ediyorum.

Ünal Bey’e söz vereceğim, lütfen toparlayalım.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bakın, sizin “ot ve çöp” dediğiniz şeylerin bazı insanlar için değeri olabilir. Bu ülkenin vatan topraklarından bahsediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vehbi Bey, lütfen ya...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ve üzüldüm, hakikaten üzüldüm.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tamam ağabey, üzüldün, teşekkür ederiz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Biraz evvel dediği şeyi not almışım, ot ve çöpten bahsediyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Buna hiç üzülme, üzülecek bir şey yok burada.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Vatan toprağından bahsediyor. Şunu söylemiş oldu yani Türkiye’nin fakirliğinden bahsetti, endüstriyel olarak da gelişmediğinden bahsetti.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Olayı saptırmaya gerek yok.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Vehbi Bey, teşekkür ediyoruz.

Ünal Bey, buyurun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Pardon, bir saniye müsaade eder misiniz, Fahri Ağabey çok kısa bir şey söyleyecekti.

Buyurun.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, çokça tartışıldı ancak biz şunu anlamak için dün de burada da, sunumda da benzer şekilde konuştuk, kısmen de tartıştık. Bu kadar çok muhalefetin defans yapmasını inanın anlayabiliyor değilim. Şimdi, bu 5’inci maddede, mülkiyet devriyle alakalı kısımda, efendim, mülkiyet devredildi, bütün yatırımları gitti, bu emlakçılığa döndü. Efendim, bununla alakalı kısımda “Haksız kazanç elde etmeye yönelik bir maddedir.” şeklinde, yok “yandaş” yok “yoldaş” yok “Arkadaşlara veriliyor.” gibi

muhalefetin aylardan yıllardan beri söylediği çok klasik söylemi buraya gelip dercetmeyi -kaldı ki bu Sanayi Komisyonuyla alakalı kısımda, teknik bir konuyu, ülkenin sanayi yatırımlarına ilişkin bir konuyu konuşuyorken- doğru bulmadığımı bir kere daha ifade etmek istiyorum; bu bir.

İkincisi, değerli arkadaşlar, çok samimi olarak ifade ediyorum, diyoruz ki: Sayın Bakan Yardımcımız, ilgili bürokrasi, bu konuyla alakalı detaylı rakamsal bilgileri, ülkeleri dünyada bizim ötemizdeki ülkeleri de örnek göstererek yatırımlara, yatırım teşviklerine ilişkin neleri uyguladıklarımızı ifade ettikleri yerde buralardan bazı şeyleri çıkararak buradan muhalefet etmeyi hiç doğru bulmuyorum.

Artı, şunu son cümle olarak Sayın Başkan izninizle söylemek istiyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun, estağfurullah.

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Şimdi, biz diyoruz ki: Ülkemizde sanayi olsun, ülkemiz kalksın, bunlara ilişkin teşvik verelim. Şu kadar metrekare, kilometrekare yüz ölçüme, emsallerimize göre dünya literatüründe diğer ülkelere baktığımızda son derece geride, daha az kilometrekareyi sanayiye ayırdığımızı rakamlar önümüze koydu. İstiyoruz ki artıralım, millî gelirimizi artıralım, sanayileşelim; sanayileşmeyle kalkınmayı da zaten bu işin uzmanları ortaya koydu. Bütün bu olup biten pozitif gelişmelerden sonra şimdi endüstri bölgelerini kuralım, bu bölgelere gelsin vatandaş, sanayi kuruluşunu kursun, bu ülkeye çivi çaksın, yatırım gelsin, yerli yabancı yatırım gelsin, vergisini versin, istihdamı artırsın, teşvikleri verelim, hatta gerekirse... Yine, Sayın Bakan Yardımcımın özellikle ifade ettiği cümleye şahsen ben altını çizerek... Kaldı ki bu sanayide çokça mesafe katetmiş küçük il olmasına rağmen –ben Düzce Milletvekiliyim- böyle bir ilin milletvekili olarak samimiyetimle söylüyorum, imza atıyorum: Bedava verelim, üste verelim yeter ki bu ülkeye gelsin, yüksek teknolojiyi, ihtiyaç olan teknolojiyi özellikle getirsin, sanayiye getirsin, sanayide istihdam üretsın ve benim ülkeme bir çivi çaksın. Bunun önünü açalım. Sayın muhalefet, velev ki bu vatandaş geldi çivi çaktı, sanayi kuruluşunu yaptı çattı, dedi ki: “Teminat göstereceğim, onu yapacağım, bunu yapacağım. Bu mülk benim olsun.” Buyur kardeşim rayiç bedelin hesapları kitapları var, bunun nasıl yapıldığının belli bir kuralı, kurallar manzumesi var. Bu manzume içerisinde geldi parayı bastı, satın aldı. Ki bu itibar çok da yaygın değildir, sanayici parayı yolda mı buldu ki bir sürü meselede yatırımla ilgilenecek ayrıca yere para harcayacak. Varsayalım, düşündü dedi ki: “Ben parayı harcayacağım, teminat göstereceğim.” Vesaire nedenlerden dolayı sanayi kuruluşunu kurduğu yeri satın almak istedi. Biz de dedik ki: Buyur, rayiç bedelle satın al Allah aşkına. Satın aldı. Bu ülke zarar mı etti? Battı mı bu ülke? İstihdam yok mu oldu? Hangi “yandaş”a, hangi “yoldaş”a, hangi “arkadaş”a... Adına ne dersiniz deyin, sizin terminolojinizle söylemeye çalışıyorum. Dolayısıyla arkadaşlar, bakınız, bu ülkeye çivi çakılan, iktisadi hayatta, sanayide gelen yatırımlara sadece muhalefet etme saikiyle muhalefet etmenin doğru olmadığını söylemeye çalışıyorum. Gelsin, vatandaş çivisini çaksın, yatırımını yapsın, parasını bassın, satın alıyorsa varsın alsın. Allah aşkına, kime ne zararı var bunun? Eğer ülkeye faydası varsa fayda temin edecek yolda gelin, hep beraber olalım diyor; Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok teşekkür ediyoruz Fahri Bey’e.

Ünal Bey, sana sıra gelince hep ara veriyoruz, burada bir hikmet var.

On dakika ara veriyoruz ama bekliyoruz, çok hızlı bitireceğiz inşallah.

Teşekkürler.

Kapanma Saati: 19.48

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.02****BAŞKAN: Ziya ALTUNYALDIZ (Konya)****BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)****SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)****KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)**

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Komisyonumuzun 23’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum değerli arkadaşlar.

Kaldığımız yerden devam ediyoruz, Sayın Demirtaş’a kısa bir söz veriyorum.

Buyurun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hazineye ait irtifak tesis edilen, endüstri bölgesi olan gayrimenkullerin mülkiyet hakkının devriyle ilgili maddeyi konuşuyoruz şu anda. Tabii, önce endüstri bölgeleri nasıl oluşturuluyor; bunu bir anlatayım yani bir kısaca bir bilgi vereyim: Şimdi, karar alınıyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Onu biz biliyoruz, gerçekten biliyoruz, ona girmezseniz seviniriz yani.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkanım, karar alınıyor, endüstri bölgelerinin nerede yapılacağı kararı alınıyor ve ilgili yerdeki özel şahıs arazilerinin kamulaştırma kararı veriliyor ve kamulaştırılıyor. Kamulaştırıldıktan sonra da yatırımlar, altyapı yatırımları yapılıyor ve fabrikaya dönüşüyor, yatırımlar faaliyete geçmeye başlıyor. Şimdi, biz bu vatandaşın kamulaştırma kararını ne amaçla yapıyoruz? Endüstri bölgesi olsun diye ve hazinede olsun diye yapıyoruz, öyle değil mi? O tarihte öyle yapılmış. Şimdi, ne yapacağız bu düzenleme geçerse? Bu gayrimenkulün mülkiyetini ilgili sanayiye devredeceğiz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Burada bir parantez açayım: Şöyle bir şey var, onu kaçırıyorsunuz: Biraz önce Tahsin Bey de “Ona itiraz etmiyoruz.” dedi. Bedelinin yatırımcı tarafından ödenmesi kaydıyla kamulaştırma yapılan alanları bedelsiz yatırımcıya veriyoruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir daha maliyet çıkmamasın diye.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bunun ile onun arasında nitelik olarak bir fark yok.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Evet.

Şimdi, mülkiyet hakkı Anayasa’nın temel haklar ve hürriyetler bölümünde düzenlenmiş, öyle değil mi? Şimdi, vatandaş niye veriyor bunu? Devlete veriyor, kamulaştırma kararı devlete yapılması kaydıyla veriliyor. Şimdi, siz vatandaşın arazisini kamulaştırıyorsunuz ve bir başka vatandaşa veriyorsunuz; bu olmaz, mülkiyet hakkının ihlalidir bu.

Şimdi örneklendireceğim: Filyos özelinde vereyim. Bakın, Filyos’ta, Filyos bölgesinde endüstri bölgesi ilan edilen yerdeki köylülerin, vatandaşların arazileri kamulaştırıldı, kamulaştırma kararları da Ecevit döneminde alındı, koalisyon döneminde alındı. Şimdi, bu madde geçerse Topyalı Holding’e verilecek bunlar. Şimdi “Mülkiyet hakkı kutsaldır.” diyoruz, temel hak ve hürriyetler bölümünde düzenlenmiş Anayasa’nın ama vatandaşın siz bunu alırken “Bir başkasına vereceğiz.” diye almamışsınız, kamulaştırmışsınız. Kamulaştırmanın amacına aykırı diye düşünüyorum ve

Anayasa'ya aykırıdır diyorum bu madde açıkça. Bu vatandaşlarımız bu madde geçtikten sonra eğer dava açarlarsa ilgili kişiye bu davayı kazanırlar. Bakın, yüz elli yıllık, iki yüz yıllık Osmanlı tapularına dayanarak vatandaşlar dava açıyorlar, “Buralar bizim büyük büyük dedelerimize aitmiş.” diyorlar ve aradan yüzyıllarca zaman geçmiş olmasına rağmen bu tapulara dayanarak haklarını alıyorlar. Şimdi, bu endüstri bölgelerindeki durum da buna yol açabilir diye düşünüyorum. Bu sebeple, bu maddenin Anayasa Mahkemesine gitmesi hâlinde Anayasa Mahkemesi bunu iptal edebilir diye düşünüyorum.

O anlamda yanlış buluyorum, tekrar gözden geçirilmesini diliyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Sayın Başkanım, Abdurrahman Başkanımın bir söz isteği var.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Öyle mi? Tamam.

Buyurun.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Sayın Başkanım, bu arsalarla ilgili konular konuşuldu, arsanın devriyle ilgili. Sayın Çetin Osman Budak kardeşim de bilir ki Antalya’da bizim organize sanayideki arsalarımızın rayiç bedelleri -atıyorum- 1,5 olduğu hâlde geçmiş dönemde bankalar bunları 500 bin ila 600 bin lira üzerinden değerlendiriyorlardı, kendileri de bu konuda katkıda bulundular ve rayiç bedele şimdi en azından ekspertiz için geldi. Sanayicinin en büyük sorunu, Sayın Bakanımızın da söylediği gibi kredi sorunu. Bırakın, bankaların bizim kendi tapulu arazilerimize kredi verirken rayiç bedelleri bu kadar düşük gösterirken kiralanan bir araziye ne olursa olsun... Bu kültür bizde çok fazla yok yani İngiltere’de var, doksana dokuz yıllığına oralarda yapılan ama orada bir kültür, yerler Kraliçenin zaten, o doksana dokuz yıl, bilmem ne devam ediyor. Orada bunun değeri var ama Türkiye’de sizin araziniz kırk dokuz yıl bile olsa bankalar size onunla ilgili kredi verirken arsanızı yok hükmünde kabul ediyor.

Sanayicinin en büyük sorunu uzun vadeli ve uygun kredi. Bu da kendi ürününün zaten bedava şeyi konusu dünyanın her yerinde... Arazilerinizi siz yatırım yapana verdiğiniz sürece ülke bir şey kaybetmiyor, araziler yerinde duruyor. Yatırım yapıyorsa, istihdam yaratıyorsa, katma değer üretiyorsa arsanın kimin olduğunun da gerçekten çok bir değeri yok ama bunu sırtında alıp götürüyor, tesisini kapatıyor, arsasını satıyorsa zaten bu amacının dışına çıkmış oluyor. O yüzden de sanayiciye verilen arsanın kimsenin gözünde bir değer kaybı olarak değil, ekonomiye katılan bir değer olduğunu görmesinin faydalı olduğunu söylüyorum.

Hepinize teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyorum.

Semra Hanım, buyurun.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Şimdi, biz burada ülkesinin gelişmesi, sanayisinin gelişmesi, ekonomisinin gelişmesi için çaba sarf eden milletin vekilleri olarak öncelikle hani milletimizin gayret, çaba ve yatırım azmine, girişimcilik ruhuna da saygı göstererek, inanarak ilerlemek zorundayız.

Bu arazilere, arsalarla yapılan yatırımlar da devletimizin gayrisafı millî hasılasına katkıdır, istihdam anlamında devlete, millete katkıdır. O yüzden, bu tahsis, bu kiralamaya sunulan arsaların da kamu yararına dolaylı olarak katıldığını kabul etmemiz lazım. Ayrıca, hani girişimcimizin, yatırımcımızın buraları art niyetle, işletmeyeceği hâlde, üzerine kurulu olduğu arsa değerinin çok çok daha üzerinde donatısal tesis maliyetinin altına girerek bir üretim tesisi kurduktan sonra herhâlde hiç kimse terk etmek, işletmemek veya zayı etmek için böyle bir yatırıma girmez. Bu anlayışla baktığımız zaman ekonominin

sürdürülebilirliği yatırımın sürdürülebilirliğine bağlıdır. Bu anlamda, bu üzerine üretim tesisleri inşa edilmiş olan arsaların sahiplerince istihdamın devam etmesi, üretimin devam etmesi, devletimizin ekonomik olarak kazanması adına, bir devamlılık arz etmesi adına, bu tartışma konusu olan konunun bizim üreten, yatırım yapan, girişimci olan insanlarımıza destek olmak adına çok da tartışmaya açık olmaması gerektiğini ben kendi şahsi görüşüm olarak ifade etmek istiyorum. Önemli olan; üreten, istihdam sağlayan her bir vatandaşın, bireyin yanında olarak, devlet olarak bizim görevimizi yerine getirmemizdir.

Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ben çok teşekkür ediyorum, çok yararlı bir açıklama almış olduk, ağzınıza sağlık.

5'inci maddeyi...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, ben bir söz alabilir miyim bu konuda?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ayhan Hocam, söz mü istediniz? Pardon, görmedim.

Buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, arkadaşların açıklamalarını dinledim, iktidarın sözlerine bir itirazım yok. Hakikaten sanayicinin önünü açalım, yatırım da yapsınlar, kimse akılsızca bir yatırım yapmaz, ondan sonra da zaten satamıyor. Dolayısıyla, bunda hemfikiriz tabii, buna katılmamak mümkün değil, fakat burada sorun güven meselesi herhâlde yani yapılan şeylere baktığımız zaman, uygulamaya baktığımız zaman biz endişe duyuyoruz. Niye duyuyoruz? Tank Palet önce “Kiraya verildi.” dendi, sonra “Kiralandı.” dendi, sonra “Teknoloji gelecek.” dendi, sonra “Katar para getirecek.” dendi, sonra da hiçbir şey olmadı. “Çok acil ihtiyaç var, o yüzden yaptık.” dendi ama ortada ne var? Hiçbir şey yok. Biz o zaman böyle bir ortamda güvensizlik duyuyoruz, açık söyleyeyim. Yani dolayısıyla, iktidarın geçmiş uygulamaları, maalesef, güven yaratmıyor yoksa söylediklerinin altına imza atarım ama güven vermiyor. Bakanlığımızın da bu konuda dikkatli olmasını talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ayhan Hocaya teşekkür ediyorum.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Bir cümle ekleyebilir miyim Başkanım?

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sibel Hanım, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Mesela “Endüstri bölgelerinde yer alan yatırımcılara ilişkin Cumhurbaşkanınca ek teşvikler belirlenir.” Bu da çok hani hem burada Bakanlık güçlendirip hem kurumları güçlendirip böyle bir yasayı yapma çabası var ama ek teşvikler... Bunun da çok ucu açık. Hangi yatırımcıya hangi ek teşvikler verilecek? Üstelik bu yatırımcılara bu kamu mülklerini...

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisimizin de faaliyetleri göz önüne alındığında...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – E, Bakanlık ne yapacak? Yatırım Ofisi, Bakanlık, oradaki kişiler kim, kime verecekler? Bunun da ucu açık.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama Hocam, orada bütün harcama Cumhurbaşkanlığı üzerinden Strateji Başkanlığından gittiği için mecburen harcamaya da o karar verecek.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ya, çok keyfi ve kişisel kararlar oluyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama mecburen Cumhurbaşkanlığı bütçeyi harcıyor. Kanun, Anayasa öyle, öyle yaptık ya onu.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – “Anayasa bizden yana, ne yapalım?” diyorsun değil mi?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Kamunun stratejik bir seçimi yok, bunu da sorunlu görüyoruz yani.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz.

Fatih Bey söz mü istediniz?

Buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – Mevcut kanunda zaten özel endüstri bölgesi için vardı o, sadece sadeleşme yapılırken aynı şart korundu. Endüstri bölgeleri Cumhurbaşkanı kararıyla ilan edildiği için zaten ilan edilirken o ek teşvik olacaksa eğer olacak, o yüzden orada. Bugüne kadar da hiç uygulanmamış.

Arz ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim.

Sayın Erdoğan, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Yani aynı görüşteyim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim.

Madde 5’i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 5 kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, bundan sonraki maddelerde müzakerelerin olabildiğince tafsilatlı ve konuların da anlaşılmasına yetecek kadar geniş ölçüde konuştuğumuz için bir önerim var: Madde metinlerini okumadan maddeleri oylama ve önermeleri okuyup önergeyle ilgili kanaati alarak ilerlemek istiyorum. Bunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyoruz.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Bizim söz hakkımız... .

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Söz hakkında sıkıntı yok, söz haklarını kesmiyoruz, sonuna kadar konuşabiliriz.

MADDE 6- 4737 sayılı Kanununun 4/A maddesinin başlığı “İmar plânları ve altyapı” şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkrasının birinci ve ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü cümlesinde yer alan “mülkiyet sınırları içinde” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Endüstri bölgeleri imar ve parselasyon plânları ile değişiklikleri yönetmelikle belirlenen usul ve esaslara uygun olarak hazırlanır ve Bakanlık tarafından onaylanır. Onaylı imar ve parselasyon plânları ve değişiklikleri Bakanlık internet sitesinde ve Valilikçe belirlenecek ilan yerlerinde bir hafta süre ile ilan edilir, itiraz olmaması halinde ilan süresinin sonunda yürürlüğe girer.”

“Endüstri bölgesi sınırları içerisindeki kapanan kadastral ve imar yolları ile parklar her türlü sorumluluğu endüstri bölgesinin yönetilmesinden sorumlu şirkete ait olmak üzere Hazine adına tescil olunur.

Endüstri bölgelerindeki altyapı ve üstyapıya ilişkin etüt, harita ve projeler, ruhsat ve izinler, işyeri açma ve çalışma ruhsatları Bakanlık onayı ve denetimine tabidir.

Endüstri bölgelerindeki altyapı ve üstyapı projelerinin kontrolü, arazi kontrolü ve bunlara ilişkin altyapı ve üstyapı inşaatlarının yapım kontrolü ve işletme aşamasındaki kontroller Bakanlık tarafından yapılır veya yaptırılır.

Ruhsatsız veya ruhsata aykırılığı tespit edilen yapılar için 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 32 nci ve 42 nci maddeleri çerçevesinde yapılacak işlemler Bakanlıkça tesis edilir. Yapılara ilişkin yıkım kararı alınması halinde yıkım işlemi Bakanlığın talimatı üzerine Valilik tarafından yapılır. Bu madde kapsamındaki idari para cezaları, Bakanlıkça verilir.

Endüstri bölgeleri içerisinde yer alacak yatırımcılar Bakanlık tarafından onaylanan ruhsat, onay ve izinlere ilişkin harçlardan muaftır.

3194 sayılı Kanunun mekânsal standartlar ve değer artış payına ilişkin hükümleri endüstri bölgelerinde uygulanmaz.

Endüstri bölgesinin ihtiyacına göre eğitim, Ar-Ge, laboratuvar, enerji, lojistik, sağlık, güvenlik, kreş park ve benzeri idari, ticari ve teknik hizmetlerin yer alacağı alanlar bırakılır.

Yatırımcıların ihtiyacı olan elektrik, su, kanalizasyon, doğalgaz, arıtma tesisi, yol, haberleşme, spor tesisleri ve benzeri altyapı ve genel hizmet tesislerini kurma ve işletme, kamu ve özel kuruluşlardan satın alarak dağıtım ve satışı yapma, endüstri bölgelerinin yönetilmesi ve işletilmesinden sorumlu tüzel kişinin yetki ve sorumluluğundadır. Yatırımcılar elektrik, su, doğalgaz ve benzeri ihtiyaçlarını endüstri bölgesi tesislerinden karşılamak zorundadır. Endüstri bölgesinden sorumlu tüzel kişinin izni olmaksızın elektrik, su, doğalgaz ve benzeri ihtiyaçlar başka bir yerden karşılanamaz ve bu amaçla münferiden tesis kurulamaz. Ancak elektrik dağıtım lisansına sahip endüstri bölgelerinde serbest tüketici sınırını aşan yatırımcılar, tedarikçilerini seçme hakkını, endüstri bölgesine dağıtım bedeli ödemek kaydıyla kullanabilir.

Endüstri bölgelerinden sorumlu tüzel kişi, yatırımcıların elektrik ihtiyacını karşılamak amacıyla tüketim miktarına bakılmaksızın serbest tüketici sayılır.

Ayrı şirket kurma şartı aranmaksızın endüstri bölgelerinden sorumlu tüzel kişi veya yatırımcılar kendi ihtiyaçları için elektrik üretim tesisleri kurma ve işletme hakkına sahiptir. Bu kapsamda endüstri bölgeleri sınırları içerisindeki elektrik üretim ve dağıtımına ilişkin faaliyetler, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında yürütülür.

Endüstri bölgesi ilan edilen alanda yatırımcılara ait elektrik ve/veya doğalgaz aboneliğinin bulunması halinde, doğalgaz dağıtımını ilgili dağıtım lisansı sahip tüzel kişinin muvafakati ile, elektrik dağıtımını ise TEDAŞ ve ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişinin muvafakati ve TEDAŞ'a ait olan dağıtım tesis bedelinin TEDAŞ'a ödenmesi kaydıyla yapılabilir.

Endüstri bölgelerinde elektriğin dağıtım, üretim ve işletme, faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslar, Bakanlığın görüşünü almak kaydıyla EPDK tarafından düzenlenir. Endüstri bölgelerinde doğalgazın dağıtım ve işletme faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça düzenlenir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Evet, 6'ncı maddede önerge yok.

Madde 6'yı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 7...

MADDE 7- 4737 sayılı Kanunun 4/B maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkanım, ÇED'le ilgili konuşmadığım için biz...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Müsaade edin, geleceğiz oraya.

Madde 7'yi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 7 kabul edilmiştir.

Madde 8...

MADDE 8- 4737 sayılı Kanununun 4/C maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde 8’i oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde 8 kabul edilmiştir.

Madde 9...

MADDE 9- 4737 sayılı Kanununun 4/Ç maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yüz elli bin” ibaresi “yüz bin” şeklinde, “tevsî imkânı sağlayan” ibaresi “büyüklüğündeki ilave” şeklinde, “, iki yüz bin” ibaresi “yüz elli bin” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya “başvurusu” ibaresinden sonra gelmek üzere “üzerine” ibaresi eklenmiş, ikinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, beşinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, fıkranın mevcut ikinci cümlesinde yer alan “Maliye” ibaresi “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği” şeklinde değiştirilmiş, mevcut üçüncü cümlesinde yer alan “irtifak hakları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve kullanma izinleri”, “irtifak hakkı” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve kullanma izin” ibaresi eklenmiş, altıncı fıkrasında yer alan “işletilmesi ile bunlara ilişkin giderlerden” ibaresi “işletilmesinden” şeklinde değiştirilmiş, maddeye altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş, mevcut yedinci fıkrasına “suretiyle” ibaresinden sonra gelmek üzere “Bakanlığın izniyle” ibaresi eklenmiş, mevcut sekizinci fıkrasına “tarafından” ibaresinden sonra gelmek üzere “Bakanlığın izniyle” ibaresi eklenmiş, mevcut sekizinci ve dokuzuncu fıkrasında yer alan “Maliye” ibaresi “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği” şeklinde değiştirilmiş, mevcut onbirinci fıkrasının ikinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri yürürlükten kaldırılmış, mevcut onikinci fıkrasında yer alan “Kurulca” ibaresi “Bakanlıkça” şeklinde, “kaldırılmasına” ibaresi “ilanının iptaline” şeklinde değiştirilmiş, mevcut onüçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“a) Gerçekleştirme süresi beş yılı geçmemek üzere her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere güncellenmek kaydıyla en az yedi yüz elli milyon Türk lirası tutarında yeni yatırım taahhüdünde bulunulması,”

“Ancak başvuru sahibinin talep etmesi ve özel endüstri bölgesi içerisindeki özel mülkiyete konu arazi maliklerinin bu Kanun hükümleri gereğince yatırım yapacağını taahhüt etmeleri koşulu ile kamulaştırma yapılmaz.”

“Özel endüstri bölgesinin yatırıma hazır hale getirilmesi için gerekli kamulaştırma, etüt, harita, plan, proje dahil altyapı ile ilgili tüm giderler başvuru sahibi gerçek ve tüzel kişi tarafından karşılanır.

Özel endüstri bölgelerinde yönetim, işletme ve her türlü hizmet masrafları yatırımcılar tarafından karşılanır. Bu bölgelerdeki yatırımcılar yönetimden sorumlu başvuru sahibine mevzuattan kaynaklanan yükümlülük ve sorumluluklarını yerine getirmekle mükelleftir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – 1 adet önerge var, okutup oylarınıza sunacağım.

Buyurun.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin birinci fıkrasıyla değiştirilmek istenen “yüz bin” ibaresinin “yüz elli bin” olarak, a) bendindeki “yedi yüz elli milyon Türk lirası” ibaresinin “bir milyar Türk lirası” olarak değiştirilmesini, a) bendinin devamına getirilen “Ancak başvuru sahibinin talep etmesi ve özel endüstri bölgesi içerisindeki özel mülkiyete konu arazi maliklerinin bu Kanun hükümleri gereğince yatırım yapacağını taahhüt etmeleri koşulu ile kamulaştırma yapılmaz.” ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını, ayrıca

4737 sayılı Kanun'un 4/Ç maddesinin c) bendindeki "c) Yeni yatırıma ilişkin "ÇED Olumlu" kararı veya "ÇED Gerekli Değildir" kararının alınmış olması" ibaresinin "ÇED olumlu kararı alınmış olması" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Muazzez Orhan Işık

Van

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Muazzez Hanım, buyurun.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Arkadaşlar birçok konuyu dile getirdi ÇED'le ilgili. Yani Çevre Komisyonunda olmamdan kaynaklı da, çevreye duyarlı bir insan olmamdan kaynaklı da önemsedğim için söz aldım. Gerçekten yani birçok konuşma yapıldı, birçok değerlendirme yapıldı ama hâlâ ikna edilmiş değiliz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Muazzez Hanım, iki tarafta da olduğunuza göre iki tarafı da çok dengeli bir şekilde koordine edip götürüyorsunuzdur; yatırımları, üretimi ve çevreyi...

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Evet. O yüzden sadece bu madde üzerinde -yani önergemizde de var- bu konu üzerinde söz almak ve değerlendirmek istedim.

Açıkçası, hani, kâr etmek için biz doğayı, otu, kökü... İşte, Bakan Yardımcımız da söyledi: "Şurada ot var, burada kök var gibi yaklaşarak biz sanayiye geliştiremiyoruz ya da yatırım yapamıyoruz." Bu sözü açıkçası beni rahatsız etti çünkü biz temelinde doğayı bir bütün olarak görüyoruz, yaşam açısından vazgeçilmez bir şey olduğunu biliyoruz, hepimiz de yaşadık yani son iki üç gündür Ankara'daki yağmurlardan, yaşadığımız sorunlardan. Bunun temel nedeni de doğanın talanı, doğanın tahrip edilmesi ve oluşan iklim krizi sonucunda yine zararını biz insanlar, canlılar, hayvanlar yaşıyoruz, hayat kaybediyoruz, can kaybediyoruz; bu yüzden önemsiyorum. Yani kâr edeceğiz diye doğayı görmeyelim, ÇED raporu önemsizdir, engeldir gibi yaklaşımları çok doğru bulmuyorum, iktidarı eleştirdiğimiz temel konu da zaten bu nokta yani "Yasalar, muhalefet, yatırıma, sanayiye karşı olduğu için biz yatırım yapamıyoruz." diyemezsiniz, bunu kabul etmiyoruz. Yirmi yıllık iktidarınız boyunca, özellikle de son altı yıllık süreçte pratiğiniz, ne muhalefeti ne halkı ne sizin aleyhinize çıkan mahkeme kararlarını ne kanunları ne de yasaları takmadığınızı göstermiştir.

Yine, bununla ilgili bir iki örnek de vermek istiyorum yani Zilan Deresi'ndeki HES'le ilgili. Bakın, 2014 yılında yapılması planlanan HES, Danıştay'ın durdurma kararına rağmen devam etti. Van Valiliği ve Çevre Şehircilik Müdürlüğünün "ÇED Gerekli Değildir" raporu ve Bakanlığın acil kamulaştırma kararıyla HES yapımı hâlen devam ediyor, durdurulmadı.

Yine, Hasankeyf'le ilgili bir şey de söylemek istiyorum. Hasankeyf'te biz Deprem Komisyonunda da Çevre Bakanlığının sunumu yapılırken de sormuştuk. Hasankeyf gibi dünya mirası, insanlık tarihinin olduğu bir yerin sular altına gömülmesini doğru bulmadığımızı ifade ettik. Sunumu yapan bürokratların bize söylediği şey: "Ama bizim paraya ihtiyacımız var." Bu da aslında doğanın, yaşamın esas alınmadığını yani iktidarın, bundan önce kârı, parayı esas aldığını ve bu çerçevede birçok yatırım yaptığını ve bu yasal düzenlemelerin de bunları kolaylaştıran düzenlemeler olduğunu inandırıyor. Dolayısıyla insan sağlığını ve yaşamını, tüm canlıların yaşamını etkileyen düzenlemelere bu yüzden itiraz ediyoruz. Bizim hiçbirimiz, burada hiç kimse -şunu söyleyeyim- yatırıma, kalkınmaya, sanayileşmeye karşı değil, ifade de etti bütün muhalefetteki vekiller. Biz neye itiraz ediyoruz? Nasıl ve nerede yapıldığına; doğamıza, insan sağlığına, diğer canlılara yani yaşamımıza verebileceği zararlara itiraz ediyoruz. Bunlar için de gerçekten gerekli tedbirlerin alınması gerekiyor. Pratiklere -ben tekrar etmeyeceğim- yani onlarca, yüzlerce ÇED raporuna, olumsuz ÇED raporuna ya da "Olmaması gerekiyor." denmesine rağmen birçok yatırım bu raporlara rağmen yapıldı. Hani, bizde bir güven sorunu yaratmış iktidar, bunu

da kabul etmeniz gerekiyor. Yoksa biz olumlu şeyleri elbette ki destekliyoruz yani yasaların geçmesine de katkı sunuyoruz. Bu yüzden de doğaya, insana zarar vermeyen yatırımları yapmak gerektiğini ifade ediyoruz.

Şimdi, bir şey daha ifade edeyim: Yine iktidar partisinden bir vekilin -Şahin Bey'di sanırım- hani "Biz de çevreye hassasız, biz de çöplerimizi kapıya ayrı koyuyoruz, kapının önüne çiçek ekliyoruz." açıklaması... Yani çevre bununla korunmuyor, doğa bununla korunmuyor. Bu bile aslında doğaya, çevreye ne kadar bir ciddiyetle yaklaşıldığını gösteriyor. Yani doğamızı koruyabilmek için ÇED raporlarının esas alınması gerektiğini, yine doğanın sanayiye, imara açılmamasıyla korunabileceğini düşünüyorum. Sanayileşmenin çevresel sorunları artırdığı ve geri dönülmez yıkımlara yol açtığı da bilinmektedir. Dünya genelinde küçük arazilerin sanayileşme alanlarına dönüştürülmemesi için özel önlemler alınmaktadır. Kuraklık ve iklim krizinin getirdiği tedbirlerin alınması kişisel ve kurumsal alışkanlıkların ve işleyişlerin dönüşümüyle de mümkündür.

Ben sadece bu iklim krizinin Van'daki örneğini vereyim. Kürsü konuşmamda da söylemiştim, doğa talanının sonucu oluşan iklim krizi Van'da da çok etkili. Van Gölü ve işte, göçmen kuşların diyarı olan Erçek Gölü'nde ciddi bir çekilme var ve kurumayla yüz yüze. Artık yüzlerce kuş, flamingolar da dâhil burada yaşam alanı bulamadığı için konaklayamamaktadır. Bunun üzerine yüzlerce haber de yapıldı. Bu konuda tekrar uyarıyor yani yatırımlarımızı gerçekten geleceğimizi, yaşamımızı yok etmeden yapalım diyorum. Endüstrinin teşvik edilmesi ancak çevre ve ekolojiye minimum zarar verme koşullarında desteklenir, biz de bunu söylüyoruz. Ekoloji ve çevrenin etkilenme koşulları öngörülmeden, rant ve üretim hırsıyla yapılan girişimlerin dünyayı ve ülkeyi getirdiği durum da ortadadır.

Sanayi üretiminin tarım alanlarına ve gıda üretimine etkilerinin olumsuz olması durumunda tüm toplumsal kesimler gıda krizi ve yoksullukla karşı karşıya kalmaktadır. Diğer taraftan "ÇED Gerekli Değildir" kararı sanayi üretimi yapılacak bir yer için mümkün olamaz. Her türlü endüstriyel üretim çevreyi etkilemektedir yani 100 bin metrekarelik bir alanda yapılacak bir sanayi sitesinin çevreyi etkilememesi mümkün değildir. 150 bin metrekare üzerine kurulu bir üretim tesisi için bu durum olağan bir sonuç olacaktır yani zarar verecektir. Öte yandan, devletin hazine arazilerinde desteklenen yatırımcıların bu bağlamda gerekli çevresel riskleri bertaraf edecek girişimleri de öngörerek bu işletmeciliğe başlaması gerekir. Dolayısıyla "ÇED Olumlu" raporu olmasının bir zorunluluk olarak görülmesi artık yerleşik bir hüküm olmalıdır bizim yasalarımızda. Ayrıca, bu tarz ihtisas bölgelerinin kalıcı bir şekilde bir kişiye, gruba, yatırımcıya bırakılması da kamu yararını barındırmamaktadır. Dolayısıyla, hazine adına yapılması gereken kamulaştırmalar hiçbir koşulda kişiler lehine bir düzenlemeye konu olmamalıdır. Bu nedenle de doğamızı, yaşamımızı korumak için "ÇED Olumlu" kararı alınmış olması şeklinde maddede düzenleme yapılmasını ben zorunlu görüyorum. Sadece bunu Çevre Bakanlığına havale etmek yaklaşımı doğru değildir. Sadece sizin iktidarınız için de değil, sonradan gelen iktidarlar da bu yasal boşluğu çok rahat kullanabilirler. Bu yüzden, önerimiz, önergemizin kabul edilmesi yönündedir.

Teşekkür ederim.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ben satışmadan dolayı cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – İstiyor musun?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Evet.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Peki.

Buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Muazzez Hanım'a çok teşekkür ederim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok ters köşe yaptın, bravo.

Muazzez Hanım, ağzınıza sağlık.

Şimdi Ünal Bey'e söz veriyoruz.

Buyurun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Evet, Sayın Başkana teşekkür ediyorum, en azından söz hakkı verdi.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Ama üçer dakika, üç dakika lütfen, şey yapalım, bitsin.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Çok uzamasın.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Vekilim, lütfen bu tartışmaya girmeyelim yani üç olur, beş olur, otuz olur, lütfen... Yani sabrınıza sığınarak bir şeyler söylemek istiyorum çünkü onun için bekliyorum. Bak, ben bu Komisyonun üyesi değilim Sayın Vekilim; konuya, olaya verdiğim önem nedeniyle buradayım. Onun için yani sizi sonra baş başa bırakacağım zaten.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Buyurun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sağ olun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Zonguldak meselesini...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Hem ÇED hem de Zonguldak meselesi çünkü yarım kaldı söylemek istediklerim.

Şimdi, bakın, tabii, o tarihte çıkarılan yani 2002 yılında çıkarılan kanun gereğince konulan madde şimdi kaldırılmak isteniyor. Tabii ki ihtiyaçtan doğar bu tür şeyler ama şimdi bakıyoruz, ilerleyen süreçte bu maddede kalmış olan bu hüküm diğer çevre, ÇED sürecinde değişen mevzuat gereğince farklı bir noktaya taşınmış yani şimdi Bakanlığa verilmiş bu yetki. Şimdi, Bakanlık nasıl yürütüyor işleri? Bakanlık, maalesef, olması gerektiği gibi yürütmüyor değerli arkadaşlar. Yani sanki bir ÇED süreci yapılmış gibi yapılıyor kağıt üzerinde ama gerçekte yapılmıyor. Şimdi, bunun en güzel örneğini nerede gördük? Filyos olayında gördük. Az önce Vehbi arkadaşımız okudu kararı, yeni çıktı bu karar yani Vehbi Bey'in okumuş olduğu karar yeni çıktı. İşte “Çaycuma ilçesi Filyos Endüstri Bölgesi mevkinde Topyalı Gübre Sanayii AŞ tarafından yapılması planlanan filyos entegre gübre üretim tesisiyle ilgili olarak...” falan filan demiş ve “14'üncü maddesi gereğince çevresel etki değerlendirmesi olumlu kararı verilmiştir.” diyor ve en sonunda da dediği şey şu: “Yöre halkına ilan duyurulur.” Yöre halkının görüşü alınmış mı? Yöre halkının görüşü alınmadı arkadaşlar. Ahmet Bey bir şeyler söyledi az önce ama yöre halkının görüşleri alınmadı, yöre halkının görüşlerinin alınacağı ÇED toplantısı Bakanlık tarafından iptal edildi yani böyle bir yetkisi var. Bakın “gübre fabrikası” diyoruz, gübre fabrikası gerçekten çevreye çok büyük zarar verecek olan bir tesis. Biz burada sanayileşme yapılıns diyoruz, yapılmasını demiyoruz. Cumhurbaşkanlığı Strateji Belgesi'nde belirtilen yatırımlar neyse bunlar yapılıns burada ama gübre fabrikasını hem biz istemiyoruz hem yöre halkı istemiyor. Bakın, gübre fabrikası olduğunda ne olacak değerli arkadaşlar? Bakın, 2 milyon ton gibi büyük bir kapasiteye sahip olan bu gübre fabrikasının ÇED'le ilgili kendi verdikleri raporda belirtilen yani Topyalı Holdingin vermiş olduğu raporda belirtilen; 2 milyon ton gibi büyük bir kapasiteye sahip olan fabrikada 724 bin ton amonyak, 448 bin ton nitrik asit, 693 bin ton sülfirik asit, 156 bin ton fosforik asit, 581 bin ton üre kalsiyum, 660 bin ton amonyum nitrat, 330 bin ton DAP veya 495 bin ton NPK -kompoze gübre- üretecek olan ve 224 bin ton amonyum sülfat gibi tehlikeli kimyasallar üretecek olan tesisler bulunmakta. Bakın, yani söylemler bile ne kadar ürkütücü yani kimyadan çok anlamam ama nitrat vesaire ürkütücü.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Onlar ham madde ile nihai üründe saydığınız...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Şimdi, bakın, bu tesis nerede yapılacak?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama orası karışık bir...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Devletin kaynaklarında net bir şekilde gözüktüyor, Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı vesaire bütün kaynaklarda gözüktüyor. Burası Filyos Vadisi, Sakarya Irmağı'ndan Kızılırmak deltasına kadar olan bölgenin en değerli ekosistemi olarak tanımlanıyor.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – Korundu orası, Kuş Cenneti korunuyor.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - Bir ekolojik koridor olarak mutlaka korunması gerektiği ifade ediliyor ve ırmağın oluşturduğu sulak alanda ülkenin en önemli kuş merkezlerinden biri, bakın. Bakın, bu kadar zehirli bir maddenin, tesisin kurulacağı bir yerde bu kuşların, bu ekosistemin yaşaması mümkün değil.

Sayın Genel Müdürüm, sizi Zonguldak'a davet ediyorum. Bakın, beraber gezelim, ben gezdim.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – O limanın ihalesini ben yaptım. Filyos'un önemini de biliyorum.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bakın, beraber bir gezelim. Bakın, bütün Komisyonu davet ediyorum Ahmet Bey'in ev sahipliğinde, biz de ev sahibi olalım...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ünal Bey, teşekkür ediyoruz. Konuşmaya devam edin, buyurun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bekliyoruz, bakın, görün orada ne olduğunu. Bakın, bu şekilde bir gübre fabrikası kurulması demek, bu sistemin tamamen gitmesi demek. Kuşları da korumamız lazım, doğayı da korumamız lazım ama sanayi de yapmamız lazım. Bakın, sanayiye bir şey demiyorum. Burada Cumhurbaşkanlığı Strateji Belgesi'nde belirtilen sektörler bu şekilde tehlikeli sektörler değil.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – Tehlikeli değil zaten. Tehlikeli, sektöre girmiyor.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bakın, kesinlikle katılıyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Zonguldak iş bekliyor, istihdam lazım, üretim lazım, ihracat lazım. Tarımsal üretimi sunmak lazım. Nasıl sürdüreceğiz?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkanım, Filyos Projesi millî bir projedir.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gübre ithalatına devam mı edelim yani üretmeyelim de?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bakın, millî bir projedir, destekliyoruz. Biz, bakın, kamulaştırma kararlarını koalisyon döneminde aldık.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – O zaman sözlerimizi toparlayalım.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Şimdi, bakın, Sayın Başkanım, bunun bir şekilde gözden geçirilmesi çünkü bakanlık bürokrasini bir daha bizim bulmamız mümkün değil. Bunu dikkatli bir şekilde tekrar gözden geçirmenizi rica ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bakanlık bürokrasisi her zaman dinler vekilleri.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – Biz her zaman, 7/24 buradayız.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bakın, Köksal Toptan’ın görüşlerini alın yani önemli şeyler söylüyor.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ FATİH TURAN – Baş tacı.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Kırk yıldır bu projenin içinde olan bir isim “Bu, felaket olur.” diyor.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Hayır, demedi.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ünal Bey, teşekkür ederiz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) - Olmaz, olmaz.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok teşekkürler.

Ahmet Bey, buyurun.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Dediğimiz gibi, aslında...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Cevap hakkı doğmasın.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Doğmaz, yok, doğmaz, Ahmet Bey dikkat eder ona.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Cevap hakkı doğmayacak. Meclis Başkanımız Sayın Köksal Toptan “Kesinlikle bu yatırım olmasın.” gibi bir ibare içinde olmadı. Metni yine söylüyorum, baştan sona kadar otursak...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – “Böyle kötülük yapmayın.” diyor.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Hayır “Yapılmayacaktır.” dedi.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Gübre fabrikası...

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Hayır “Böyle bir kötülük yapılmayacaktır zaten.” diyor. Yani “Devletimiz bunun gerekli önlemlerini, gerekli tedbirleri alır.” diyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Doğru, doğru, ikisi farklı birbirinden doğru.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Yazının genelinde bu var. Ama şunu da söyleyeyim: Yani buradaki gübre fabrikası...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Siz yine okuyun.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ünal Bey, bitirsin, bitirsin.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Bakın, gübre fabrikasında kesinlikle Karadeniz’e veya doğaya herhangi bir salım olmayacaktır. Ben de bugünkü Komisyon öncesi bir bilgi notu hazırladım, gerekli organlardan bilgi notları aldım. Proje kapsamında 156 bin ton fosforik asit üretilecek olup bu üretimden kaynaklı ton başına 2,2 ton alçı yan ürünü oluşacaktır. Dolayısıyla bu ürünlerin hepsi de yine aynı şekilde alçı ve çimento fabrikalarına rahatlıkla satılabilecektir ve pazarı hazırdır. Yani oradaki oluşacak atıkların hiçbiri doğaya salınmayacak, suyundan ve diğer oluşacak atıklar da -su da aynı şekilde arıtma tesisinden arıtacak projede var- yine aynı şekilde ham madde olarak diğer sanayilerde kullanılabilir şekilde. Bunu da özellikle vurgulamak istedim.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ahmet Bey, ağzınıza sağlık, teşekkür ediyoruz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ahmet Bey, çocuğumuz çocuğumuz orada yaşayacak, yapmayın.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Sayın Başkan, buyurun.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Şimdi, Sayın Başkanım, gübre benim ihtisas konum olduğu için bunu açıklayalım.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Bizim, hiçbir zaman, çevrenin kirletilmesine rıza gösterme şansımız yok. Bugün Türkiye’deki gübre fabrikalarından -atıyorum- BAGFAŞ, Avrupa’nın ve dünyanın en modern amonyum sülfat üreten tesislerinden biri. İkincisi, dünyanın en büyük gübre üreticilerinden biri İsrail’de, Haifa, Hayfa Limanı’nın orada ve çok yakın, yaklaşık 300 metre ilerisinde plajları var ve plajlarda denize giriliyor. Bir de gübre tesisleri entegre olarak çalışır yani birinden yan ürün, fosforik asit üretilir, oradan sitrik asit üretilir, diğerinden diğer ürünler üretilir. Tabii ki yaptığımız tesis yani o çevreye siz evsel atık dahi koysanız denize karşı verdiğiniz belli bir şey var. Bu fayda-zarar ilişkisinden, denize bu yeni teknolojilerle birlikte atık ürün çıkmadığı için... Hatta, mesela Türkiye’de bazı tesisler vardır. Yine, Türkiye’deki önemli, HEKTAŞ kendi atık suyunda balık yetiştirerek o çevreye nasıl duyarlı olduğunu... OYAK’ın bir yatırımıdır, tarım ilaçları üretir ve atık suyunda balık yetiştirilir. Yani Türkiye’yi bu kadar gözünüzde şeye almayın Ünal Bey. Yani burada haksızlık etmek istemem ben, eleştirilerin hepsi gelişmemiz açısından çok önemli ama bu ülkenin... Yani düşünün ki Çin 32 milyon ton gübre üretiyor ve önemli kısmını kömürden üretiyor. Şu pandemi döneminde, üretemediği için dünyadaki gübre fiyatları, üreninki 250 dolardan 750 dolarlar, 1.100 dolarlar seviyesine çıktı. Gübrenin artışının fiyatı dövizin artışından kaynaklanmayıp ham madde ve ürün fiyatının artışından... Bu da arz-talep dengesinin kırılması sebebiyle olur. Nasıl ki bu noktada... O yüzden, Türkiye “ana, konvansiyonel gübre” dediğimizin yüzde 90’ına yakını ithal ediyor. Türkiye’de sadece BAGFAŞ, GÜBRETAS ve Toros tarafından üretiliyor, Cengiz, yeniden, Mazıdağı’nda bir miktar üretiyor. Türkiye’nin üretimi, Türkiye’nin ihtiyacının sadece yüzde 10’unu karşılıyor. O yüzden de bizim onların ithalatlarının önünü kesmek adına Türkiye’de büyük... 2 milyon ton gerçekten iyi bir tesis. Zaten şu anda dünyada artık küçük tesisler kurulmuyor ekonomik olmadığı için. Mesela Çalık Holdingin Türkmenistan’da 500 bin ton üretimi var ve küçük tesis olarak kabul ediliyor. Oradaki üre üretiyor.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Bu tesisin kapasitesi 2 milyon ton mu oluyor?

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – 2 milyon ton olacak.

Doğal olarak birazcık da ülkenin sanayisinin gelişmesi açısından... Yani gübre tesisleri üretilirken, üretim yaparken bu prosesinden çıkacak ürünlerin filtrasyonu, bacasından çıkan, diğerlerinden, soğutma sisteminden çıkan her ürün Avrupa standartlarında filtrasyona tabidir. Bu filtrasyonları uygulamazsanız, zaten sizin o tesisinizin akreditasyonunu alıp yurt dışına da o gübreyi satamazsınız.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Aynen, aynen öyle.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Yani sizin gübreyi satabilmeniz için o güvenlik belgelerine de sahip olmanız gerekiyor. O yüzden bu işi o kadar egzajere etmenin anlamı yok ama bu konuşmaların, bu tartışmaların hepimizi geliştirdiğine de inanıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Abdurrahman Bey, çok teşekkür ediyoruz, istifade ettik, teşekkürler.

Sayın Fuat Bey...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ben de bu eleştirilere şöyle bir katkı vermek istiyorum. Ünal Bey, Kuş Cenneti’nden, gübre fabrikasının doğaya verdiği zarardan bahsetti.

Samsun'da 1970'li yıllarda kurulmuş gübre fabrikası var, hâlâ çalışıyor. 70'li, 80'li ve 90'lı yıllarda havaya saldığı asitten dolayı, kullandığı sülfürik ve nitrit asitten dolayı yıllardır o bölgede, Tekkeköy bölgesinde mezardakilerin adına tazminat davası açıldı ve bu devlet tazminata mahkûm edildi "Asit salgılıyor, vesaire vesaire." diye. Yıllardır bu parayı da bu devletimiz ödedi.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ama bizim dediğimizi teyit ediyorsunuz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama AK PARTİ iktidarı geldi "Hayır." dedi hem bakır fabrikasına -o da sülfürik asit üretiyor- hem de yan yana olan iki fabrikaya. İkisi de devletin kurduğu 70'li yıllardaki fabrika. "Kardeşim, sen filtrasyonunu doğaya uygun hâle getireceksin ve dünya normlarının içinde kalacaksın." dedi ve bu yapıldı. Şu anda ne orada hava kirliliği var ne asit var ne herhangi bir şey var.

Bir daha ileri gidiyorum. Bu fabrikalara kuşbakışı uzaklığı 13 kilometre olan, 486 tane kuşun geçiş güzergâhı ve yaşam alanı olan Kuş Cenneti bizde de var. UNESCO'ya üye olmuş, UNESCO tarafından onaylanmış Kuş Cenneti de bizde var. Gözlemleri sağlıklı bir şekilde yapıyor, hiçbir kuşa ne bir eksilme var ne orada konaklamalarında, geçici konaklamalarında bir eksilme var ne de bir kuş ölümü gerçekleşti bugüne kadar. Onun için, şöyle bakmayalım bu işlere: "Ya buraya salınıyor, ediliyor." İyi de dünya nereye gidiyor, hangi teknolojiyi kullanıyorsunuz, hangi teknoloji? Ahmet Bey, çok doğru bir açıklama yaptı. Bundan, bakır madeni üreten pirit çıkar. Piriti alıp sülfürik aside dönüştürsünüz, amonyakla karıştırırsınız ve bununla ilgili sülfatlı gübreler elde edersiniz. Bakın, bir atıktan bir ürün ortaya çıkıyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Onun da atığı vardır.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) - Onun da atığını çimento fabrikalarına bağlayıcı verirsiniz ya da külünü yine çimento fabrikalarına çimento bağlayıcı kullanırsınız.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Aynen.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bandırma'ya gidersiniz, atığı görürsünüz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bakın, bugün hiçbir yerde yok. Onun için, Cumhurbaşkanlığı Strateji Belgesi'nde olmadığını...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – O, öyle ya...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Arkadaş, kimse "2020 yılında pandemi olacak, dünyada üretim, tedarik zinciri kısıtlanacak." diye beklemiyordu. Türkiye bu fiyatlardan dolayı bir pozisyon aldı, dedi ki: "Tamam, bu bölgedeki strateji belgesinin olmamasına rağmen biz bu stratejik yatırımı burada yapacağız." Hiç kimse Sakarya doğal gazını da beklemiyordu. Sakarya doğal gazıyla amonyak dönüşecek ve gübre olarak iç piyasaya ve dış piyasaya sunulacaktır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Çok teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi, bu kadar tafsilatlı, bu kadar geniş, bu kadar kapsamlı, bu kadar öngörülü bir müzakereden sonra, içinize sinerek 9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 10...

MADDE 10- 4737 sayılı Kanunun 4/D maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, onbirinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yönetici şirket, kurum ve kuruluşlardan gelen taleplerde başvuru sahibi tarafından; Bakanlıkça resen yapılan çalışmalarda ise endüstri bölgesinin kurulacağı il sınırları içindeki varsa sanayi odaları, yoksa ticaret ve sanayi odası veya Bakanlıkça belirlenen gerçek veya tüzel kişiler tarafından kurulur."

“Yönetici şirket, Bakanlığın talebi üzerine faaliyetleriyle ilgili her türlü belge ve bilgiyi Bakanlığa sunmakla yükümlüdür. Yükümlülüklerini yerine getirmeyen yönetici şirket görevlilerine elli bin Türk lirasından iki yüz bin Türk lirasına kadar Bakanlıkça idari para cezası verilir. Verilen idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.”

“Yönetici şirketin kurulması, görev ve sorumlulukları, gelirleri ve benzeri hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde 10 üzerinde 2 adet önerge var, okutup oylarınıza sunuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4487) esas numaralı Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 10'uncu maddesiyle kanunun 4/D maddesinin ikinci fıkrasına eklenen “veya Bakanlıkça belirlenen gerçek veya tüzel kişiler” ibaresinin teklif metninden çıkartılmasını, maddeye eklenen fıkrada ikinci cümlemin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Yükümlülüklerini yerine getirmeyen yönetici şirket görevlilerine yerine getirilmeyen yükümlülük başına yüz bin Türk lirası Bakanlıkça idari para cezası verilir.”

Tahsin Tarhan

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Çetin Osman Budak

Kocaeli

Manisa

Antalya

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçe mi?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Gerekçe...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifle 4/D maddesinin mevcut hâliyle korunması, ihlal ile ceza arasında oransallık bağlantısının kurulması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesiyle teklif edilen “Yönetici şirket, Bakanlığın talebi üzerine faaliyetleriyle ilgili her türlü belge ve bilgiyi Bakanlığa sunmakla yükümlüdür. Yükümlülüklerini yerine getirmeyen yönetici şirket görevlilerine elli bin Türk lirasından iki yüz bin Türk lirasına kadar Bakanlıkça idari para cezası verilir. Verilen idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.” ibaresinin,

“Yönetici şirket, Bakanlığın talebi üzerine faaliyetleriyle ilgili her türlü belge ve bilgiyi Bakanlığa sunmakla yükümlüdür. Yükümlülüklerini yerine getirmeyen yönetici şirket görevlilerine iki yüz elli bin Türk lirasından yedi yüz elli bin Türk lirasına kadar Bakanlıkça idari para cezası verilir. Yükümlülüklerin yerine getirilmemesinin sonucunda çevresel zararlar açığa çıkarsa idari para cezası beş katına kadar arttırılabilir. İdari para cezası verilmiş olması diğer zarar tazmin davalarının açılmasına engel teşkil etmez. Verilen idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

Muazzez Orhan Işık

İstanbul

Van

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekece mi?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gerekece...

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekece:

Çevresel kirliliklerin müsebbibi olan girişimlerin dönem dönem sorumsuzluk içeren yaklaşımlarının bulunduğu ve birçok yerde bu yöndeki yaklaşımların hem doğaya hem de topluma zarar verdiği ve verilen zararın çoğu zaman yaptırımsız kaldığı veya çok sembolik yaptırımlarla konunun geçiştirildiği gözlemlenmektedir. Söz konusu endüstriyel üretim ise çevresel duyarlılığın üst düzeyde tutulması, bu alandaki yatırımcıların ve şirketlerin ihmal ve kasıtlarının ağır yaptırımlara maruz bırakılması elzemdir. Caydırıcı yaptırımların olmaması veya uygulamaya yansıtılmaması özensiz ve çevreye zarar veren bir sanayileşmeye alan açacaktır.

Dolayısıyla, önergemizin kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 11’i...

MADDE 11 - 4737 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 5 - Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde 11’de bir adet önerge var, okutup oylarınıza sunacağım:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin “Endüstri bölgelerinin yer seçimi ilgili belediyenin imar planı dikkate alınarak belediye meclisinin kararı ile belirlenir. Yer belirlendikten sonra 60 gün ilan süresi olacak şekilde ilan edilir. Bu Kanunun uygulanmasıyla yer seçimi dışındaki ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

Muazzez Orhan Işık

İstanbul

Van

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kısaca belirteyim Başkan.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kanunun tümü üzerindeki konuşmalarımızda da söylemiştik. Esasında biz bu tür konularda merkezî iktidarın değil, yerel yönetimlerin de söz sahibi olması gerektiğini, onların da onayının alınmasını gerektiğini ifade etmiştik.

Bu önergemiz de buna ilişkindir, kabul edilmesini rica ederiz.

Teşekkürler.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz Ali Bey.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 12...

MADDE 12 - 4737 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Önerge yoktur.

Madde 12’yi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 13...

MADDE 13 - 4737 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmektedir.

“Münferit yatırım yeri ve ihtisas endüstri bölgeleri

GEÇİCİ MADDE 5- Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce münferit yatırım yeri olarak tahsis edilen alanlar ile ilan edilen ihtisas endüstri bölgeleri 3 üncü maddeye göre kurulan endüstri bölgesi olarak kabul edilir.”

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde 13’te 1 adet önerge vardır, okutup oylarınıza sunacağım:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesiyle yapılmak istenen değişikliğin haricinde 4737 sayılı Kanun’un geçici madde 2’nci bendinin ikinci fıkrasında yer alan “ya da ÇED gerekli değildir kararı alınmış olması” ibaresinin mevcut kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

Muazzez Orhan Işık

İstanbul

Van

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Başkan, kısaca söyleyeyim, önerge uzun.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Tabii, tabii.

Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gerekece uzun, o yüzden kısaca... Bu ÇED konusundaki, ekoloji ve çevre konusundaki görüşlerimizi aktardık. Önergemiz de bu doğrultudadır, kabul edilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Ali Bey’in açıklamaları çerçevesinde önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 14...

MADDE 14 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde 14’te önerge yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 15...

MADDE 15 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Madde 15’te önerge yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, şimdi, teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, teklifin kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Başkanlığımıza redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, İç Tüzük'ün 45'inci maddesi hükmü uyarınca bu kanun teklifiyle ilgili milletvekillerimizden Sayın Hacı Özkan'ın, Sayın İffet Polat'ın, Sayın Semra Kaplan Kıvrırcık'ın, Sayın Şahin Tin'in özel sözcü olarak seçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Öncelikle, her zaman olduğu gibi, bir görüşmeyi daha hakikaten Komisyonumuza yaraşır bir şekilde tamamlamanın şu anda haklı gururunu yaşıyoruz. Dolayısıyla, bu kapsamda, Komisyonumuzca kabul edilen -biraz önce çok değerli arkadaşlarımız da bahsetti- burada konuşulan her şey gerçekten hepimizin dağarcığına, ülkenin hafızasına, gelecek müzakerelerin altyapısına ve öngörüsüne çok destek veren müzakereler. Ben, samimiyetle, tüm katkı ve katılımlar için teşekkür ediyorum. Her zaman katılımcılığa, her zaman bu konularda farklı görüş ve düşüncelerin alınması ilkesel yaklaşımımıza devam edeceğiz. Hepinize yürekten teşekkür ediyorum.

Ayrıca, tüm stenograf arkadaşlarımıza, servis sağlayan arkadaşlarımıza, kamu kurum ve kuruluşlarının çok değerli temsilcilerine, Komisyon üyelerimizin çok kıymetli temsilcilerine, milletvekillerimize -gerçekten teveccüh edip gelen milletvekillerimizi Komisyonumuza her zaman bekliyoruz- Bakanlığımıza, Sayın Bakanımıza, Bakan Yardımcılarımıza, Genel Müdürlüme, tüm bürokrat arkadaşlarımıza yürekten teşekkür ediyoruz.

Ülkemize hayırlı olsun.

Hasan Bey'e ve Mehmet Bey'e de bir teşekkür sözü vermek istiyorum.

Önce Hasan Bey'e söz vereyim.

Buyurun Hasan Bey.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinize gösterdiğiniz gayret için özellikle çok teşekkür etmek istiyorum. Bu, inşallah, ülkemiz için hayırlara vesile olur diyorum.

Sayın Başkanım, bir şey söylemem lazım Filyos'la ilgili.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE - Şu anda arkadaşlarımız belki farkında değiller ama biz orada TEMA Vakfıyla çalışıyoruz. Şu ana kadar oradaki bütün çalışmalarda TEMA Vakfıyla ortak toplantılar yaptık “Hangi ürün gelir, hangi ürün gelmez?” diye birlikte çalışmalarımız var, bunu da bilirsiniz. Biz son derece çevreye duyarlı, özellikle Yeşil Mutabakat'a uygun çalışmaları hem OSB'lerde hem endüstri bölgelerinde dikkate alıyoruz ve Yeşil Mutabakat'ın mutlaka uygulanması konusunda çok titiziz. Şimdi ben müsaade alacağım. Sayın Başkanım, sabahleyin Yeşil Mutabakat'la ilgili kongre var İstanbul'da.

Teşekkür ediyorum.

Hayırlısı olsun.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ediyoruz.

Teklif sahibi olarak Mehmet Bey'e söz veriyorum.

Buyurun Mehmet Bey.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep)– Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan Yardımcım, değerli bürokrat arkadaşlar ve tüm katılımcılar; özellikle ülkemizin ekonomisine çok büyük bir katkı sağlayacak bu konuda bütün hassasiyetle bütün milletvekili arkadaşlarımız -burada olan, tamamı, hatta ayrılanlar- çok ciddi bir şekilde, bütün ayrıntılarına girdiler. Aslında, bu çok önemliydi. Tekrar da olsa şu da olsa irdelemek iyidir yani orada kaçırdığımız konular olabilir, ayrıntı olur, bunları her zaman yaşıyoruz, o açıdan ben çok değerli buluyorum.

Hepinize tek tek teşekkür ediyorum.

Ülkemize hayırlı olsun diyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN ZİYA ALTUNYALDIZ – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, muhalefet şerhini pazartesi bekliyoruz.

Teşekkürler.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.55

